

MEDITATIE

Het komen van Christus door Zijn Geest

Ik kom weder tot u
(Johannes 14: 18b)

Deze woorden zijn door de Heere Jezus gesproken tot Zijn discipelen in de opperzaal in Jeruzalem. De Meester stond toen nog voor Zijn lijden en sterven, maar is ook toen al onderwijs gaan geven over Zijn heengaan tot de Vader en de komst van de Heilige Geest, de andere Trooster. Maar op de klank af zouden we in eerste instantie niet zeggen dat deze woorden gaan over het komen van Christus door Zijn Heilige Geest, maar juist over Zijn wederkomst. Toch is dat laatste niet het geval. In het Grieks staat het woordje 'weder' er namelijk niet. In de Statenvertaling staat het daarom ook schuin gedrukt. Letterlijk staat er dus: Ik kom tot u. Het staat in de tegenwoordige tijd. Jezus is de Komende.

Al is Hij dan na Zijn Hemelvaart heengegaan naar Zijn Vader, toch blijft Hij ook bij Zijn Kerk. Zijn vertrek is niet als een vader wiens kinderen als wezen zijn achtergelaten, na zijn sterven. Nee, van Zijn heengaan geldt nu met recht dat het nuttig is, want ook dan is Zijn heengaan tot de Vader nog een komen tot de Zijnen. Deze belofte van Christus, "Ik kom tot u", is dan ook al snel vervuld. Op Pinksteren is de Heere Jezus door de Heilige Geest gekomen. De Heilige Geest wordt uitgestort. Hij gaat in de gemeente wonen. In de Geest zal Jezus altijd met Zijn gemeente zijn. Met deze woorden spreekt de Heere dus niet over Zijn wederkomst, maar over Zijn terugkeer door de Geest. Alleen zo kan ook verklaard worden dat Zijn discipelen geen wezen gelaten worden. Christus komt weer bij hen door Zijn Geest.

Want wat is dan het werk van de Heilige Geest? Daar heeft de Heere Jezus in die opperzaal ook van gesproken. De Geest legt in ons leven de ongerechtigheid bloot en doet ons zien dat dit schuld voor God is. Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel (16:8). Maar dat is niet het enige. Dit alles is slechts middel tot het lief-

ste werk van de Heilige Geest en dat is om de overtuigde zondaar tot Christus te brengen. De Heere Jezus heeft het gezegd: Die zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen (16:14). Nu moeten we ervoor uitkijken dat we de personen in de Godheid niet door elkaar halen. In de geschiedenis is dat vaker gebeurd, met alle gevolgen van dien. Het zijn elk onderscheiden personen met onderscheiden werkingen. Tegelijkertijd is er ook een heel sterke eenheid. De Heere Jezus zegt hier 'Ik', maar Hij bedoelt de Geest. En het is de Geest Die uitgaat van de Vader én van de Zoon. Daarom kunnen we gerust zeggen dat Christus Zelf komt, als de Geest komt. Hoe wonderlijk is dan Zijn werking in het hart als Hij mijn onwillige hart gaat ombuigen en mij het geloof in Christus gaat schenken. Als Hij het werk van Christus gaat toepassen aan mijn hart, plaats en ruimte voor Christus in mijn leven gaat maken, en Hij mijn eigendom wordt, dan word ik aan Hem verbon-

INHOUDSOPGAVE

Dit nummer zal het eerste nummer zijn van de 70ste jaargang. We behoren inmiddels bij de senioren onder de bladen. De reactie is er dankbaar voor dat ons blad met stichting en genoeg gelezen wordt. Dat blijkt telkens uit reacties die ons bereiken.

Ditmaal vindt u een meditatie van ds W M van der Linden, die inmiddels de Hersteld Hervormde Gemeente van s-Grevelduin-Capelle in Noord-Brabant dient.

Ds J Van Amstel schrijft opnieuw een bemoeigend artikel over de opvoeding onder de titel "Het ene kind is het andere niet". Van onze Canadese medewerker, ds Wieger de Jong, plaats ik een artikel over de zelfbeproeving, toegespitst op de beleving van het Heilig Avondmaal. Tenslotte schrijft ds M van der Linden over zijn wedervaren in Lage Vuursche.

Ook treft u een "In Memoriam" aan van ons bestuurslid ds A S Rienstra die op 28 juni jl. in de HEERE is ontslapen.

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

den en dan is Hij Zelf bij mij. Dan woont Hij door Zijn Geest in mijn leven. Zo is Hij bij Zijn Kerk.

Wij mogen weten en u verkondigen dat deze belofte van Christus nog steeds van kracht is. Deze belofte is vervuld met Pinksteren in Jeruzalem, maar daarmee is deze belofte niet uitgeput. Christus woont door Zijn Geest in de gemeente, daar waar Zijn Woord verkondigd wordt, maar misschien hebt u of jij er nog geen deel aan gekregen. Toch wil de Heere Jezus ook vandaag door Zijn Geest binnen komen in harten en levens van zondaren om in hen te wonen en te werken. Belijdt uw zonden voor Hem en vraag het maar: Heere, kom vandaag toch ook met Uw Geest in mijn hart. Daarbij mag u uw vinger leggen bij deze belofte: Ik kom tot u. Dat woordje u staat in het meervoud. Het is er niet voor één, maar voor velen. Ook vandaag wil Hij zondaren door Zijn Geest gaan bezielen en hun leven gaan vernieuwen en ze deel gaan geven aan het werk van Christus.

Want dat gaat dan wel gebeuren in uw leven, als Christus door Zijn Geest tot u en jou komt en bij u woning gaat maken: dan verandert uw leven. Als Hij bij u komt wonen, dan krijgt Hij het voor het zeggen en dan zullen we ook in ons leven het beeld van Christus gaan vertonen. Dan wordt het uw verlangen om naar al de geboden van God te gaan leven. Dan krijgen we liefde tot God en onze naaste. Dan gaan we strijden tegen de zonde en dan krijgen we liefde tot Zijn Woord, tot Zijn dienst en tot Zijn dag. Dan gaat u het ook ervaren dat de Geest de Trooster is, Die altijd bij u blijft (H.C. Zondag 20). Want waar Christus komt door Zijn Geest, daar gaat Hij nooit meer weg. Door onze zonden kunnen we de Geest bedroeven en dan kan Hij Zijn werking tijdelijk inhouden en Zich verborgen houden, maar altijd komt Hij terug. Want Hij komt om eeuwig te blijven (14:16).

Dit komen van Christus in het hart, dat geeft ware vreugde en troost. Het maakt u vol van God en leeg van de wereld. Het wil u vol maken van het werk van Christus alleen. Zo vol, dat uw mond ervan gaat overlopen tot Zijn eer. Dat gaat niet zonder strijd en spanning. Want door Zijn Geest komt Jezus wel helemaal bij ons, maar wij zijn nog niet helemaal bij Hem. Hier komt nog zoveel vlees en wereld bij. En wij ontvangen in dit leven maar een klein beginsel van de nieuwe gehoorzaamheid. Daarom zijn de gelovigen er nog niet, maar ze komen er wel. Want Hij komt straks weder tot ons op de wolken van de hemel. Het beste komt dan nog. Bij tijden geeft Hij er hier op aarde een voorsmaak van, van dat beginsel van de eeuwige vreugde. Te midden van de

blijvende strijd, kan Gods Kerk er bij tijden naar uitzien. En zien zij biddend uit naar de vervulling van het woord van de Heere Jezus: Ik kom weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben (14:3).

Daar ziet Christus Bruidsgemeente naar uit. Dat geeft haar als het recht ligt een hemelsgericht leven. Daar kunt u ook uw leven op onderzoeken of u de Heilige Geest hebt ontvangen. Want het is door Zijn kracht dat wij zoeken dat daarboven is, waar Christus is, zittende ter rechterhand van God, en niet dat op de aarde is (Kol. 3: 1). Dan wordt als werk van de Geest de Maranatha-roep in ons leven geboren. Dan gaan we uitzien naar die dag, dat Hij zal wonen bij Zijn Kerk, en wij altijd bij Hem zullen zijn. Nooit meer van Hem gescheiden zullen zijn. Maar helemaal vol, vervuld van Hem zullen zijn, als Hij alles en in allen zal zijn.

Is dat door genade ook uw en jouw toekomst? Dat kan alleen als Christus nu in dit leven woning heeft gemaakt in uw en jouw hart. Dat wil Hij. Pleit maar op Zijn belofte: Ik kom tot u. En waar Hij dat doet en u gaat schenken wat u ontbreekt, daar verandert uw leven. Dan wordt de roep geboren om Zijn tweede komst, Zijn laatste komst op de wolken van de hemel: Kom, Heere Jezus, ja, kom haastig!

Ds. W.M. van der Linden
Sprang-Capelle

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (XLII)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven. Inmiddels zijn wij toe aan de vraag: waar gaan Gods kinderen heen, wanneer zij van dit aardse gaan scheiden? In het beantwoorden van die vraag is "De Ziekentroost" bepaald niet onduidelijk! Gods kinderen worden net als Henoch en Elia onmiddellijk opgenomen in de hemel, waar ook ons domicilie, ons burgerschap en onze wandel is; waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus, Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam. Daarom verliezen we de moed niet in alle moeiten en tegenslagen in dit leven. Ze wegen immers niet op tegen de heerlijkheid die wacht voor al Gods kinderen.

IN MEMORIAM ds A S Rienstra

In het laatst verschenen nummer van ons blad verzorgde ds Rienstra nog de meditatie met de treffende titel BROOD of STEEN? nav het Bijbelwoord van de Heere Jezus uit Mattheus 7: 9. Nog voordat u dat nummer per post of koerier ontving en u die meditatie kon lezen, was hij gestorven.

Op 28 juni 2012 overleed ds Ate Sytze Rienstra namelijk in de leeftijd van 67 jaar. Twee dagen voor wat zijn 68ste verjaardag zou zijn, werd hij onder overweldigende belangstelling begraven in 's Gravenhage. Namens u allen waren wij daar als bestuur ook vertegenwoordigd.

Ds Rienstra was enkele jaren bestuurslid van onze Stichting. Hij was op en top een predikant, die God wilde dienen met heel zijn wezen. Na hulpdiensten in Dronten verzorgd te hebben werd ds Rienstra in 1970 Gereformeerd predikant in Nieuwerkerk, Oosterland en Bruinisse op Schouwen-Duiveland. Daarna volgde hert Friese Anjum (1974), Harderwijk (1979) en Scheveningen (1987). Daar leerde hij ook onze oud redacteur ds C W Keur kennen en was hij op de hoogte van ons blad.

In 2000 ging hij met emeritaat, waarna hij bleef werken in het ouderenpastoraat, het

Traktaatgenootschap Filippus en het Confessioneel Gereformeerd Beraad.

Als bestuursleden hebben wij ds Rienstra leren kennen als een beminnelijk mens die uitstekend op de hoogte was van het kerkelijk leven. Hij stond pal voor de Waarheid van Gods Woord en toen in zijn kerkgemeenschap de aanvallen op de Christologie plaatsvonden, bleef hij

bij de klassieke gereformeerde leer van verzoening door voldoening en bleef die verdedigen. Zelf heb ik college Rienstra goed leren kennen in zijn Harderwijker tijd. In die periode waren wij collega's van elkaar. Wat mij opviel bij mijn overleden broeder was zijn eenvoud. Hij hield niet van franje. Hij wilde volop Gods Woord laten spreken en schulde daarachter.

We danken de Heere voor wat Hij ons in ds Rienstra wilde geven en namens alle lezers willen we onze gevoelens van meeleven overbrengen aan zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Moge ook zijn arbeid niet ijdel zijn geweest in de HEERE. Over weinig getrouw...over veel zal Ik u stellen. Ga in tot het feest van uw HEERE! Dat is nu werkelijkheid voor onze overleden broeder!

Havelterberg

ds. J. Oosterbroek

De vorige maal sprak de opsteller van DE ZIEKENTROOST over het moeilijke probleem van Gods kastijdingen die nuttig zijn in het leven van Gods kinderen. De Heere heeft Zijn eigen opvoedkunde. Die Hij liefheeft kastijdt Hij. Het geheim daarvan blijft het zien op JEZUS!

Ditmaal behandelen we dit gedeelte: "Want wij zien dat Christus Jezus met heerlijkheid gekroond is geweest, vanwege het lijden des doods. Daarom zegt Christus ook: Die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden".

We hebben de vorige keer gezien dat we dus geduld moeten oefenen als lijden ons treft. Daarbij werden we gewezen op het voorbeeld van Job en de profeten. De opsteller van "De Ziekentroost" trekt nu de lijnen door naar Christus, de Koning van de Kerk: Hij is door lijden tot heerlijkheid gegaan. Al de Zijnen zullen Hem op deze weg moeten volgen. De weg van de Koning is immers ook de weg van Zijn onderdanen.

Duidelijk komt dat aan de orde in de brief aan de

Hebreeën. Daar tekent ons de schrijver hoe Christus voor een tijd beneden de engelen gesteld is = dus vernedering- vanwege het lijden dat Hij moest volbrengen om de Zijnen weer in de gemeenschap met God terug te brengen. Daarna werd Hij door God uitermate verhoogd na Zijn lijden (Hebr 2: 9). Om Zijn kinderen in die heerlijkheid te brengen, moest Christus de weg van het lijden en de vernedering gaan. Zo werd Hij voor hen een oorzaak van eeuwige zaligheid. Hij is hen op die diepe en donkere weg voorgegaan en heeft zo voor hen de weg naar de eeuwige heerlijkheid gebaad. Daarom mogen al Gods kinderen zien op Hem Die met eer en heerlijkheid gekroond is en van Hem alle hulp verwachten. Hij is ons in alles gelijk geworden, zonder te zondigen! Hij komt hen te hulp in hun lijden en blijft hun Leidsman tot de zaligheid.

Om die reden roept ook Christus herhaaldelijk Zijn discipelen op tot een volhardend volgen van Hem op die weg. Bij de uitzending van de twaalf discipelen zegt Hij: "Maar die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden" (Matth 24: 13).

Christus zegt dat met het oog op het lijden en de verdrukkingen, die ze zullen ondergaan bij de prediking van het Evangelie. Er staat hen smaad en verachting te wachten. Ze zullen gehaat worden om zijn Naam. Ze zullen overgeleverd worden en in de gevangenis gezet. Ze zullen zelfs gedood worden om Zijns Naams wil. De geschiedenis van de kerk heeft de waarheid van deze woorden laten zien en ook vandaag de dag zijn er in vele delen van de wereld daarvan de voorbeelden te geven. Denkt u aan de situatie in Noord-Korea en Islamitische landen.

Wie kan dan staande blijven? Kunnen wij zelf volharding en geduld opbrengen? Neen; die gaven ontvangen Gods kinderen juist in het volgen van Hem. Wie Hem volgt op die weg, zal Christus doen delen in het eeuwig behoud. Hij zal hen juist ook onderweg daarheen staande houden. Alles is van Hem. Ziet u op Hem in uw situatie, lezer? Slechts één blik op Hem geeft weer moed. Wie Zijn voetstappen drukt, gaat ook veilig. Ziende op Hem mag u op uw levensweg alles ontvangen wat nodig is om de eindbestemming te bereiken.

Daarom:

Ik zet mijn treden in Uw spoor,
Opdat mijn voet niet uit zal
glijden.

Wil mij voor struikelen bevrijden

En ga mij met Uw heilicht voor!

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

LIEVE HEERE (in ziekenhuis en pijn)

Uw liefde maakt mij tot een kind,
dat onvoorwaardelijk gelooft
dat Vader doet, wat Hij belooft.

U bent voor mij mijn liefste Vrind,
Die steeds, in alle nood en pijn,
is, Die Hij heeft gezegd te zijn.

O, Heere God, Die mij bemint!
Ik weet niet hoe ik zeggen moet
hoe lief U bent, hoe trouw, hoe goed!

*Jane van Pelt-Zwerus uit
"KONINGSLIEDEREN", uitg De Groot
Goudriaan, Kampen, 2002.*

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

De vakantieperiode is weer voorbij. Alles gaat dan weer wat geregelder. De puzzel gaat ditmaal over de bekering van Saulus en over wonderen die verricht werden in de Naam van Jezus Christus. In die Naam is nog steeds alles te verkrijgen voor de tijd en voor de eeuwigheid. Hij kan onze zonden vergeven en ons een nieuw leven schenken.

*Vrienden rondom ons, die zoeken naar rust,
Smachten naar vrede aan veilige kust.
Ik ken de weg, die voor hen is bereid,
Dat is de Heer, Die van druk ons bevrijdt!
Jezus de Redder, Hij roept nu!
Bidt dan tot Hem, Hij kent je stem.
Hij wil je zonden vergeven;
Hij is de weg naar nieuw leven!*

Lied 223 vers 1 Uit Zangbundel Joh. De Heer.

VERJAARDAGSKALENDER

- 26 september Mevr. W.v.d. Laan, H. Muntinglaan
10, 9751 PW Haren.
30 september De heer J.W. Viskil, Sluiskreek
544, 3079 BE Rotterdam.
5 oktober Mevr. H. Koppert, Beelstraat 43,
2672 AB Naaldwijk.

BRIEVENBUS

Mevr. W.J. Kannegieter, Donker Curtiusstraat 20,
9602 PN Hoogezand.

Mevrouw V. Visserman-Boes bedankt een ieder hartelijk voor de ontvangen post op haar verjaardag.

PUZZELHOEK

1. En blazende nog dreiging en moord
2. En begeerde brieven van hem naar
3. en hem omscheen snellijk een van den hemel
4. Saul, Saul, wat gij Mij?
5. Ik ben, Dien gij vervolgt
6. Sta op en ga in de
7. Horende wel de stem, maar ziende
8. En zij hem bij de leidende
9. en at niet en niet
10. En er was een zeker discipel te Damaskus, met name
11. Sta op, en ga in de straat, genaamd de

12. Opdat hij ziende werd.
13. Hoeveel kwaad hij Uw in Jeruzalem gedaan heeft
14. Om te allen die Uw naam aanroepen
15. Ga heen want deze is Mij een vat
16. Want Ik zal hem tonen hoeveel hij moet
17. Wie werd er terstond gedoopt?
18. Wie wordt door Petrus in de naam van Jezus Christus genezen?
19. Welke vrouw werd opgewekt uit de dood?
20. Waar bleef Petrus vele dagen?

De antwoorden kunt u vinden in Handelingen 9. [Statenvertaling]

Insturen voor 1 oktober.

De oplossingen van het juninummer zijn: alzo/broeders/Chaldeeën/dienstbaar/Egypte/Farao/gehele/hongersnood/Izaks/Jacobs/kinderen/levende/maak/nu/oren/psalmzingt/roemt/sterkte/toe/uit.

*Vreest 's HEEREN macht en dient Zijn Majesteit;
Juicht, bevend op 't gezicht van Zijn vermogen,
En kust den Zoon, vanouds u toegezeid,
Eer u Zijn toorn verdelg'voor aller ogen;
U op uw weg tot stof doe wederkeren,
Wanneer Zijn wraak, getergd door uw gedrag,
U, onverhoeds, zou door haar gloed verteren,
Tot staving van Zijn lang gehoond gezag.*

*Welzalig zij, die, naar Zijn reine leer,
In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen;
Die Sions Vorst erkennen voor hun Heer!
Welzalig zij, die vast op Hem betrouwen!*

Psalm 2 : 6 en 7.

Hartelijke groeten,
Ati Looij,
Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel. 0187483721
E-mail: ati.looij@solcon.nl

HET ENE KIND IS HET ANDERE NIET

De vorige keer hebben we aangevoeld hoe smartelijk het verdriet is wanneer je één kind moet verliezen. Wie kan het leed peilen van dit verdriet dat in het gezin komt en in wezen nooit meer weggaat. Het zal je kind maar wezen!

Meer kinderen

In diverse gezinnen komt het voor dat meer dan één kind wordt weggenomen. Wie kan aangeven wat dit inhoudt voor het hele gezin, vooral voor ouders en met name voor moeders? Als je is de gesprekken met hen er achter komt wat het met ieder van hen doet, zul je bewaard worden voor een oppervlakkige opmerking. In de Bijbel zien we dat Job (en zijn vrouw) tien kinderen tegelijk moeten missen. We spreken niet ten onrechte van een Jobstijding, wanneer zij dit ontstelende bericht moeten horen. Dan valt alles weg. Je bezit ineens kwijtraken is een ramp, maar als je hele gezin omkomt, dan is het leed niet te peilen. 'Job raakt alles, alles kwijt', zo klinkt het in een kinderlied.

In oorlogen kan ons dit overkomen. Hele joodse gezinnen keerden niet meer terug uit de concentratiekampen! Bij de watersnoodramp in Zeeland in 1953 kwamen hele families om. Bij vliegtuigrampen zijn er doorgaans nauwelijks overlevenden.

Het raakt je naarmate het je eigen geliefden betreft.

De een na de ander

In sommige gezinnen sterft de een na de ander. Vooral als kinderen nauwelijks het levenslicht hebben gezien en je hen vlak na hun geboorte moet afstaan, is het leed niet te overzien en zou je moedeloos worden. Zo zijn er nogal wat gezinsleden te betreuren, wanneer er velen van hen vooral jong overlijden.

Je kunt je man al heel jong moeten missen. Je brengt je kleine kindje naar bed, maar een wiegendood jaagt je schrik aan. Vervolgens vindt een aantal jaren later er een ongeval plaats, waarbij je dochter van in de twintig, in verwachting van de vierde, ineens sterft. Mijn God, waar blijft dan mijn hoop, mijn moed? Ik verga van smart en rouw, om het met Psalm 27 te verwoorden.

Wanneer je dit alles als een 'natuurlijk mens' meemaakt, kun je voorgoed geknakt zijn en nauwelijks meer overeind komen. Zo weten helaas velen uit ervaring hoe zwaar dit lijden is. Een kind van God mag echter verder komen. Niet dat het verdriet minder is. Juist als je een ouder kind moet missen, kan een eigen moeder zeggen: het is alsof er een stuk uit mijn lijf is gescheurd! Het doet zo zeer.

'Maar in dit smartelijk verdriet, mistrouwt mijn ziel uw goedheid niet' kan dan beleefd worden. Dat is het geheim dat God geeft in tijden van lijden. De HEERE kan je zo troosten en sterken dat je onder het eten klaarmaken toch kunt zingen. Andere gezinsleden horen een moeder boven al het leed uitzingen:

*'De HEER zal in dit moeilijk leven
 zi n volk en erfdeel niet begeven.
 Het oordeel keert vol majesteit
 haast weder tot gerechtigheid;
 al wie oprecht is van gemoed,
 die merkt het op en keurt het goed.'
 En zo hoor je verder zingen uit dezelfde psalm 94:
 'Wanneer ik zei: 'Mijn voeten glijden',
 toen hebt Gij mij gesterkt in 't lijden.
 Wanneer mij 't afgepeinsde hart
 door al mijn denken werd verward,
 en ik in druk schier was gestikt,
 toen heeft uw troost mijn ziel verkwikt.'*

Wat een zegen wanneer je dit in je opvoeding meekrijgt of aan je kinderen mee mag geven, als een getuigenis hoe de HEERE sterkt en troost. Niet ná het verdriet alleen, maar in dit verdriet.

Al zingend kun je er doorheen komen. De dichter van Psalm 42 brengt het zo onder woorden: 'Van mijn leed doe 'k Hermon wagen, 'k roep van 't klein gebergte' U aan.'

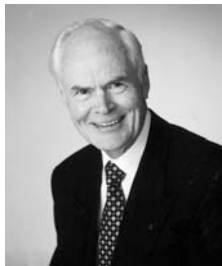
De HEERE nodig er toe uit en Hij geeft het Zelf om te midden van rouw en ellende Hem zó te kennen. Niet dat je verdriet er dan niet meer is, maar wie de HEERE is weegt daar tegen op. Je voelt het 'gewicht' van Zijn nabijheid.

Om het met Psalm 27 mee te zingen: 'Zo ik niet had geloofd dat in dit leven mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou, mijn God, waar was mijn hoop, mijn moed gebleven, ik was vergaan in al mijn smart en rouw.'

Dit heeft alles te maken met de enige troost in leven en sterven.

Dat is nu voluit het leven mét de HEERE.

In gemeenschap met Hem. Ook in dagen van ongekend verdriet.

Ede
 Ds. J. Van Amstel

IK BEN GESLAAGD VOOR MIJN EXAMEN}

Ik ben blij dat mijn tentamen en mijn examen achter de rug zijn. "Amen", zegt de dominee. Het nagelbijten en de spanningen zijn weer achter de rug. De uitslagen zijn bekend. Gehaald of gezakt? Er was dit jaar wat minder zekerheid over het slagen voor het examen dan in eerdere jaren, omdat de examennormen wat zijn opgeschroefd. Dubbel aantal zijn gezakt, zo'n 10 procent. Dat komt natuurlijk door die strengere exameneisen. Examens zijn niet altijd plezierig, speciaal niet als er geen werk aan de winkel is. En als er wel

werk is hoor ik een professor in de technische vakken zeggen: "De jongelui trekken zich met veel moeite door een examen heen en naderhand weten ze nog niets". Geen wonder geen werk. Waarom niet? Omdat zij de theorie niet in praktijk kunnen brengen. Het zelfde onderwerp vinden we ook in de kerk onder de kerkmensen.

Wat is er dan aan de hand? Laten we dit van wat dichterbij bekijken. We moeten allemaal wel examens doorstaan. Wij kijken naar onze spulletjes die we mee moeten nemen als we op vakantie gaan. Hebben we alles bij ons? We gaan naar de dokter voor onderzoek. Gezondheidsproblemen? Dan moet er wat aan gedaan worden. Zelfs als we boodschappen gaan doen nemen we een lijstje, een checklist mee. We mochten iets vergeten of kopen wat we niet nodig hebben.

Een piloot gaat door zijn check list heen voordat hij met zijn het vliegtuig de lucht ingaat. Als er problemen zijn, als er fouten zijn gemaakt dan moeten ze eerst verholpen worden voor de vlucht. Het zelfde geldt voor een kapitein voordat hij de oceaan oversteekt. Het is dan ook geen wonder dat voordat de kerk het heilig avondmaal aanbiedt aan meneer en mevrouw Doorsnee gemeentelid dat het woord 'Zelfonderzoek' op de tafel komt. We noemden dat ook wel 'Beproeving'.

Als er iets fout is met onze relatie met God en met onze medemens, dan moet dat eerst worden opgelost voordat wij tot onze troost het Avondmaal van onze Heere mogen houden.

De waarachtige beproeving van onszelf is drieërlei. Ten eerste overdenke een ieder bij zichzelf zijn zonden en vervloeking, opdat hij zichzelf mishaagt en zich voor God verootmoedigt, omdat de toorn van God tegen de zonde zo groot is dat Hij -eerder dan dat Hij die ongestraft kon laten- de straf ervoor door de bittere en smadelijke kruisdood aan Zijn geliefde Zoon Jezus Christus heeft voltrokken.

Ten tweede onderzoek een ieder zijn hart, of hij de vaste en zekere belofte van God gelooft dat hem al zijn zonden alleen vanwege het lijden en sterven van Jezus Christus vergeven zijn, en dat de volkomen gerechtigheid van Christus hem als zijn eigendom is toegerekend en geschonken. En dit zo volkomen alsof hijzelf, in eigen persoon, voor al zijn zonden heeft betaald en alle gerechtigheid volbracht.

Ten derde onderzoek een ieder zijn geweten of hij ook gezind is voortaan met zijn hele leven waarachtige dankbaarheid aan God de Heere te bewijzen en voor Gods aangezicht oprecht te wandelen. En eveneens of hij, terwijl hij van harte en zonder te veinzen alle vijandschap, haat en afgunst van zich aflegt, een ernstig

voornemen heeft voortaan in waarachtige liefde en eensgezindheid met zijn naaste te leven.

Mensen nog aan toe! Ik lees grote woorden zoals mishagen, verootmoedigen, geloven dat de gerechtigheid van Christus de onze is, waarachtig dankbaar aan God zijn, in waarachtige liefde met onze naaste te leven. Dat is een hele mondvul. Hoe kunnen wij nu Gods Woord waarachtig in praktijk brengen? Wie kan onze fouten verbeteren? VMBO docent Frans in het Wellant College in Dordrecht is ontslagen voor verbeteren van fouten die gemaakt werden door studenten. NIEMAND kan onze fouten, onze zonden verbeteren zodat we slagen!

En toch is er troost in onze diepste narigheid en nood. We moeten die drie bovenstaande regels nog maar eens goed doorlezen. Jezus zorgt voor diegenen die in Hem geloven. Hij schuift onze gebreken, fouten en zonden niet onder de mat. Hij haalt ze te voorschijn. Hij betaalt de prijs. Hij verbetert onze fouten niet. Hij neemt ze weg en verbetert ons, geeft ons een nieuw hart.

Wij komen niet tot het avondmaal om daarmee te betuigen dat wij in onszelf volkomen en rechtvaardig zijn. Integendeel, omdat wij ons leven buiten onszelf in Jezus Christus zoeken, belijden wij daarmee Christus ons uit de dood heeft gehaald en ons een nieuw leven gegeven heeft zodat wij nu kunnen profiteren van het feit dat Hij onze examens heeft gehaald zodat door de werking van zijn Heilige Geest, wij Gods Woord in praktijk kunnen brengen. Ik ben geslaagd. Christus heeft het gezegd. Jezus heeft onze examens gehaald. Hoera! Lang leve het nieuwe leven in Christus.

Ja, wij erkennen dat wij nog vele zonden en gebreken in onszelf aantreffen. Wij erkennen dat wij dagelijks strijd voeren met de zwakheid van ons geloof en onze verdorven vleselijke begeerten. Niettegenstaande dit alles, omdat wij door de genade van de Heilige Geest droefheid over zulke gebreken hebben en wij begeren tegen ons ongeloof te strijden en naar alle geboden van God te leven, zullen wij er ten volle van verzekerd zijn dat geen zonde of zwakheid die tegen onze wil nog in ons overgebleven is, kan verhinderen dat God ons in genade aanneemt en ons zo deze hemelse spijs en drank waardig en deelachtig maakt.

In het kruis zal 'k eeuwig roemen en geen wet zal mij verdoemen; Christus droeg de vloek voor mij. Christus is voor mij gestorven. Heef gena voor mij verworven: 'k ben van dood en zonde vrij.

Canada
ds. Wieger de Jong

DE HEERE ZAL VOORZIEN (XI)

Ds M van der Linden vertelt ons zijn levensverhaal. Hij werd in 1939 geboren met een handicap. Toch kreeg hij door Gods genade en met behulp van de inzet van anderen de mogelijkheden zich te ontwikkelen. Dat vergde zijn en hun volledige inzet. Hij mocht theologie gaan studeren en ontmoette een lief meisje. Nadat hij zijn studie met goed gevolg mocht afmaken, werd hij beroepbaar gesteld en ontving hij een beroep van St Philipsland. Daar kon hij zich geheel aan het ambtelijk werk wijden en met volle inzet zijn werk doen ook in de ring.

Toen diende zich een nieuwe taak aan die precies paste bij deze zo pastoraal ingestelde dominee die uit eigen ervaring weet wat het omgaan met lichamelijke beperkingen is. Een handicap blijkt dan juist een talent te zijn.

Ook kwamen er opnieuw tegenslagen. Zou ds Van der Linden het werk in de gemeente Dirksland en in het ziekenhuis Van Weel-Bethesda kunnen blijven verrichten of zou hij na 18 jaar als dienstdoend predikant te hebben gefunctioneerd – op zich al een wonder – emeritaat moeten aanvragen wegens invaliditeit?

Gelukkig gaf God een nieuwe weg om toch te kunnen werken in Gods Wijngaard. Op 1 maart 1986 verhuisde de familie Van der Linden naar de kleine gemeente Lage Vuursche. Daar werd ds Van der Linden benoemd tot bijstand in het pastoraat voor een periode van vijf jaren.

Helaas bleven ook toen de beproevingen niet uit. Volgde er een ingrijpende operatie?

Tijdens de ziekenhuisopname was er veel meeleven vanuit de gemeente. Niet alleen uit Lage Vuursche, maar ook Dirksland en Sint Philipsland leefden mee. En ook andere mensen. Op een dag kreeg ik een fraaie kaart uit India van onze burens in Dirksland en wensten burens uit Lage Vuursche, die in de Verenigde Staten op vakantie waren, per telefoon mij sterkte voor de operatie. Ik had het gevoel, dat héél de wereld meeleefde en voorbede deed voor mij! Ik heb verschillende keren zelf mogen ervaren, dat de voorbede erg belangrijk kan zijn in moeilijke tijden en veel kan betekenen voor wie in nood verkeert.

De operatie verliep verder zonder veel problemen, maar er volgde uiteraard wel een revalidatieperiode. De arts adviseerde me echter in het vervolg loophulpen te gebruiken, in plaats van mijn vrouw een arm te geven, zoals ik gewend was, wanneer ik buitenshuis een eindje lopen moest. Dat zou voor haar op den duur een te grote belasting worden. Ook kwam, ondanks de operatie, die dat had moeten voorkomen, de rolstoel in ons leven. Hij kreeg een vaste plaats in de kofferbak van onze auto en werd gebruikt, wanneer langere afstan-

den moesten worden afgelegd. Kortere afstanden kon ik doorgaans nog wel overbruggen door gebruik te maken van de loophulpen.

Mij is wel gebleken, dat aanpassingen heel persoonlijk zijn. Uiteraard is het van groot belang te kunnen putten uit de ervaringen van revalidatie-artsen en ergotherapeuten. Maar veel aanpassingen worden bedacht door gehandicapten zelf en dat zijn vaak niet de slechtste oplossingen. Wees daarin vindingrijk!

Van Pasen tot na de vakantie was ik niet in staat mijn werk te doen en moest al het voorkomen-de werk gedaan worden door de predikant van Baarn, die mij verving in Lage Vuursche. Tijdens deze herstelperiode gebeurde er echter iets, dat van groot belang zou zijn voor de gemeente van Lage Vuursche. Wij kregen veel belangstelling, o.a. van gemeenteleden. Op een woensdagmorgen kregen we ook weer bezoek en onder het koffiedrinken ging de telefoon. Ik nam de telefoon op en een stem zei: "Dominee, ik wil graag onbekend blijven en ik wil u vragen, of u de komende tijd misschien met vakantie bent". Ik antwoordde ontkennend, omdat ik immers nog maar kort geleden geopereerd was aan mijn rug en daarvan herstellende was. "Dan mag u binnenkort een gift verwachten voor de restauratie van de kerk. Ik heb een erfenis gekregen en wil nu een gift geven. Zou u een berichtje in de Baarnsche Courant willen zetten, als u die ontvangen hebt? Dan ben ik verantwoord tegenover de inspecteur van belastingen". Ik beloofde dat.

Veertien dagen later ontving ik 's avonds een aanstaand bruidspaar voor een huwelijksge-sprek. Mijn vrouw zat in de keuken te naaien, waar ze beter licht had op haar werk. De jonge mensen waren net vertrokken, toen er iets door de brievenbus werd gegooid. Onze hond kwam met veel lawaai naar beneden. Hij had zijn mand al opgezocht, die boven voor de slaapkamerdeur stond. Hij bracht iets bij mijn vrouw in de keuken. Mijn vrouw vroeg mij naar de keu-ken te komen. Daar lag een dikke enveloppe op de keukentafel met erop geschreven: "Bestemd voor de restauratie van de Ned Herv kerk". Met mijn zakmes maakte ik de enveloppe open en haalde er tot mijn verbazing een stapeltje bankbiljetten uit. Mijn vrouw, die met een half oog keek naar wat ik deed, riep uit: "Wat leuk, iemand heeft vijftjes gespaard voor de kerk!" (wordt vervolgd)

Soest
ds. M. van der Linden

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Dr. M. J. Arntzen, Gereformeerd (vrijgemaakt), Bilthoven
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommeldijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abbonementen, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag;
e-mailadres: abbonementen@krachtnaarkruis.nl

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

Over de afgelopen periode is aan giften van leze-ressen en lezers een bedrag ontvangen van € 30,-. Van diaconieën en kerken is aan giften € 1325,- en aan collecteopbrengsten ontvangen € 274,-. Wij zijn bijzonder blij met deze bijdragen en giften. Met deze financiële steun is het mogelijk om ons werk voort te zetten en op deze wijze het licht van Gods Woord op veel plaatsen te laten schijnen.

Hartelijk dank.

In dit blad vindt u nu een acceptgirokaart voor een gift en abonnementsgeld.

Omdat ondermeer de portokosten van het blad stijgen, wordt de abonnementsprijs voor het komende jaar € 10,-.

Mag ik de bijdrage van harte bij u aanbevelen. Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad en de abbonementen vinden onder de website naam www.krachtnaarkruis.nl.

Adreswijzigingen kunnen ook via de website worden doorgegeven.

Den Haag, 24 augustus 2012.

Enno de Jong
penningmeester.
E-mail: info@krachtnaarkruis.nl

MEDITATIE

Aankomst

I'En ik verblijd mij over de aankomst van Stéfanus, Fortunátus en Acháikus, want zij hebben aangevuld, wat mij van uw kant ontbrak. Want zij hebben mijn geest verkwikt en die van u.'

1 Kor. 16: 17, 18

Stéphanas, Fortunátus en Acháikus - we weten niet veel meer van deze mannen, dan dat ze post overbrachten van Korinthe naar Paulus en terug. Een brief met vragen uit de gemeente en het antwoord daarop van de apostel. Niks bijzonders dus.

Nou ja: niks bijzonders...??? Paulus voegt aan hun namen enkele veelbetekende woorden toe: want zij hebben aangevuld, wat mij van uw kant ontbrak. Want zij hebben mijn geest verkwikt en die van u. Mooi is dat.

Ze waren dus duidelijk meer dan bezorgers van de post. Ze waren niet minder dan een verkwikking. Hoe? Door iets extra's mee te nemen voor zijn levensonderhoud.

Een tastbaar blijk van meeleven, van broederlijke liefde.

De gemeente van Korinthe was nooit zo scheutig geweest. Maar deze mannen hebben dat ruimschoots vergoed. En – het heeft Paulus goed gedaan – hem verkwikt.

Fijn, als er ook zo oog is voor elkaar. Dat je ziet, waar het aan schort en dat tekort aanvult; tastbaar, op een manier, dat de ander er ook echt door geholpen is. Zoiets wordt als weldadig ervaren. Het verzacht eerdere teleurstellingen. Het verkwikt.

Juist in onze tijd, waarin de verschillen al maar groter worden tussen hen, die het breed kunnen laten hangen en degenen, bij wie het passen en meten is, zou dit wel wat meer beoefend kunnen worden. En – wie werkelijk liefheeft – is vindingrijk genoeg om er invulling aan te geven.

Ik hoor in dit zinnetje ook, dat die drie mannen dingen gezegd hebben, die Paulus als een verkwikking heeft ervaren. Wat precies? Dat weet ik

niet. Maar het zullen ongetwijfeld 'troostrijke woorden' zijn geweest. En het zal zeker te maken hebben gehad met, waar Paulus zo geweldig over in kon zitten en wat hem soms moedeloos maakte. Ze hebben Paulus verkwikt. Al was het maar, door gewoon eens te luisteren naar zijn verhaal. Wat kan dat al een opluchting geven! En ook, zo stel ik me voor, door hem te wijzen op de positieve dingen, zonder overigens de negatieve te verbloemen. Door de dingen, die hem zorgen baarden, te zetten in het licht van God en van Zijn veelbelovende Woord. Licht, dat de somberheid doorbreekt; dat nieu-

INHOUDSOPGAVE

Ook ditmaal is er de nodige zorg besteed aan deze uitgave van ons blad met als doel u allen een waardevol nummer aan te bieden. Ook zal dit nummer op grote schaal verspreid worden onder de kerkenraden en diaconieën uit onze achterban. Dikwijls is het gevolg dan dat een diaconie besluit ons blad onder de ouderen en zieken in hun gemeente te gaan verspreiden. Via een collectief abonnement en een eigen bezorgservice komt ons blad dan bij de doelgroep terecht. Mogelijk een idee voor u?

In dit nummer vindt u de meditatie verzorgd door onze oud-voorzitter ds. L. C. Talsma, een artikel van ds C. Harinck en een bijdrage van Marianne A. Tanis. Ook sluit ds M. van der Linden zijn levensverhaal af met de lofprijzing aan God.

Op 15 september jl maakte ik een bijzondere gebeurtenis mee. Namens u allen mocht ik onze medewerker dr. M. J. Arntzen feliciteren met zijn 100e verjaardag. We weten van ds. Arntzen dat hij dit niet ziet als een menselijke prestatie, maar alleen als vrucht van Gods gratie. Ook in dit lange leven was het uitnemendste moeite en verdriet en zijn ook ds Arntzen leed en verdriet niet bespaard gebleven. Toch mag hij zich verheugen in Gods goedheid.

Zolang God het geeft zal hij medewerking blijven verlenen aan ons blad.

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

we levenskracht en moed geeft. Wat een 'ander' mens van je maakt.

Want zij hebben mijn geest verkwikt. Wat een prachtige gave, dat verkwikken met daden en woorden. Echt een gave van de Geest! Het is het beste medicijn tegen het gif van de boze, die er als maar op uit is, om het negatieve te benadrukken, de zorgen en de moeiten als onoverkomelijk voor te stellen en mensen zodoende te verlammen. Het is een uitstekende remedie tegen allerlei depressieve stemmingen, waardoor mensen in een negatieve spiraal terecht komen en menen, dat het nooit wat is geweest en dat het ook nooit wat zal worden. Fijn, als dan mensen je pad kruisen, die je verkwikken met een extraatje; die je opmonteren door een goed woord van God spreken. Dat doet echt wonderen!

Stéphanas, Fortunátas en Acháïkus. Er worden maar een paar woorden aan hen gewijd. Enkel, dat zij een verkwikking waren. Dat betekende echter zoveel voor Paulus, dat hij hen met ere noemt. Sterker nog: de Heere heeft hun naam en faam wereldkundig gemaakt.

Inderdaad - het zijn maar een paar woorden. Maar het staat er dan toch maar! Waarom? Voor de aardigheid? Neen: ter navolging natuurlijk!

Wapenveld
Ds. L. C. Talsma

WENS

*Laat mij als een heel klein kaarsje branden.
Bescheiden, in Uw Koninkrijk
een beetje warmte uit mijn handen
naar and'ren toe, als liefdeblijk.*

*Laat mij een lichtje zijn voor allen
die ik steeds op mijn weg ontmoet
die net als ik, veel struiklen, vallen
die ik van U vertellen moet.*

*Geef dat mijn hart een vat mag lijken
dat gulzig zich vol liefde drinkt
waaruit ik and'ren mag verrijken
tot eer van U, waarvan ik zing.*

Mies Vreugdenhil uit "VOORUITZICHT".
Uitg De Groot Goudriaan, Kampen, 1984.

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (XLIII)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven. Inmiddels zijn wij toe aan de vraag: waar gaan Gods kinderen heen, wanneer zij van dit aardse gaan scheiden? In het beantwoorden van die vraag is "De Ziekentroost" bepaald niet onduidelijk!

Ditmaal benadelen we dit gedeelte: "*En Paulus zegt: Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop beëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere geven zal, en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben. Jakobus zegt: zalig is de man die verzoeking verdraagt; als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft degenen, die Hem liefhebben*".

De weg die Christus is gegaan is een weggevoerd van *lijden tot heerlijkheid*. Die weg is al voorzeggd in het Oude Testament. Wie de levensweg van Jozef overdenkt ziet die lijn duidelijk getekend. Ook van Davids leven kan dat gezegd worden: een weg van veel verdrukking en lijden tot heerlijkheid.

Ook aan Christus was die weg niet vreemd. Nu echter is Hij met eer en heerlijkheid gekroond. Ook allen die Hem toebehoren zullen eens de eerkroon dragen.

Duidelijk spreekt Paulus daarover in zijn tweede brief aan Timotheüs. Deze brief wordt wel genoemd *Paulus' geestelijk testament*. Paulus zingt hier zijn zwanenzang. Herhaaldelijk heeft hij zijn geestelijk kind, Timotheüs opgeroepen om de geestelijke strijd te strijden. Aan het einde van die strijd ontvangt Timotheüs de kroon: de kroon der rechtvaardigheid door de rechtvaardige Rechter Zelf uitgereikt. Hij mag van de zaligheid in volle mate genieten. Paulus echter zal niet de enige zijn die die kroon ontvangt. Al zijn mede-strijders zullen die kroon ontvangen. Hun Rechter is hun Redder. In Zijn handen ligt hun oordeel. Wie Christus als Zijn Redder heeft liefgehad, behoeft voor Hem als Rechter niet te vrezen. De dag van Zijn verschijning zal voor hen die Hem liefhebben een grote dag zijn. Ze zullen met eer en heerlijkheid gekroond worden.

In het aangehaalde gedeelte in De Ziekentroost dat wij voor dit keer behandelen wordt Jakobus 1: 12 aangehaald. Jakobus spreekt in die tekst allen zalig die verzoeking verdraagt. Als ze de beproeving zullen hebben doorstaan, ligt er voor hen een kroon gereed: ze mogen het eeuwige leven beërven. Christus heeft dat immers beloofd aan allen die Hem liefhebben.

Gelukkig staat er niet dat we moeten volharden tot het einde voordat we die kroon ontvangen. Dan zou het er voor Petrus niet best uit hebben gezien. Hij heeft immers zijn Heiland driemaal verloochend. Toch lag er in zijn hart de diepe liefde tot Christus. Hij is in verzoeking gevallen, maar niet afgefallen. De HEERE hield hem vast; Christus liet Petrus niet vallen. Ook hij mocht de eindstreep bereiken en de kroon ontvangen. Christus houdt de Zijnen vast en doet hen volharden tot het einde. Als ze vallen, richt Hij hen op. Hij leidt hen tot de volle zaligheid! Ze ontvangen die kroon uit Handen van Hem, Die de kroon verdiend heeft door Zijn lijden, sterven en opstanding.

Zij zullen de eerkroon dragen!
Door U, door U alleen, om 't
eeuwig welbehagen!

Genade is immers *vrije genade!*

Havelterberg
J. Oosterbroek

GODS GROTE TROUW

*Geen lied, dat ik U zingen zou
benadert, Heer', Uw grote trouw.
Geen goede daad door mij gedaan,
kan voor Uw heilig Oog bestaan.
Al wat ik denk doet U geen recht,
want ik blijf aan mijzelf gehecht,
zo aards, zo ver bij U vandaan,
dat ik Uw wegen niet kan gaan.
Maar als geen lied meer in mij zingt
en wanhoop mijn geloof verdringt,
bent U het, Die mij overwint
en weer opnieuw met mij begint.*

Co 't Hart uit VERTROUWEN DAT GOD
LEIDT, uitg Kok Voorhoeve, Kampen,
1995.

STERVEN IS LEVEN

*Sterven is leven,
hoe vreemd dat ook klinkt.
Het is het signaal
waarop 't eng'lenkoor zingt:
Zie die daar komt is vrijgekocht,
hij heeft het duister overmocht,
is in de heerlijkheid gegaan,
Om daar, voortaan
zijn Heer' te loven.
Omdat hij weet
mijn kroon is boven.*

W. J. Lentink uit "DE WORTEL DRAAGT U",
uitg Shalom Books, Putten, 2000.

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Deze keer beginnen we met een citaat van Augustinus:

"Wij worden door de Middelaar met God verzoend en we ontvangen de Heilige Geest waardoor wij geen vijanden van God meer zijn, maar Zijn kinderen worden. Dat is de genade van God door Jezus Christus".

De puzzel gaat er over dat de Heilige Geest daalt op de heidenen. Het Evangelie dat er bij de Heere Jezus alles te verkrijgen is voor de tijd en eeuwigheid komt ook tot ons. Wat doen we ermee?

*Al de heid'nen, door Uw handen
Voortgebracht in alle landen,
Zullen tot U komen, Heer',
Bukken voor Uw aanschijn neer.
En Uw naam ter ere leven;
Gij zijt groot en hoog verheven;
Gij doet duizend wonderheên;
Gij zijt God, ja Gij alleen.*

Psalm 86:5

BRIEVENBUS

Mevr. D. Goudkamp, Schoolstraat 38, 6828 GT Arnhem
Mevr. M. Koppert, Beelstraat 43, 2672 AB Naaldwijk

PUZZELHOEK

De antwoorden van de puzzel kunt u vinden in Handelingen 10 en Leviticus 11 statenvertaling.

1. En er was een zeker man te
2. de negende ure des daags
3. terwijl dezen en nabij de stad kwamen
4. en een zeker vat tot hem
5. Sta op, Petrus, slacht en ...
6. Deze te huis in het huis van Simon
7. dat Hij gezonden heeft de kinderen
8. Dat de gave des Heiligen Geestes ook op de heidenen werd
9. Want zij hoorden hen met vreemde talen
10. en de kloof der klauwen in tweeën klieft en
11. die zal u zijn
12. En de, de reiger naar zijn aard
13. Doch een of put van vergadering der wateren zal rein zijn;
14. En wanneer van de die u tot spijze zijn
15. En tussen het gedierte dat ... eten
16. En de HEERE sprak tot Mozes en tot
17. Deze zult gij niet eten.
18. Een onrein dier met een k
19. Nog een onrein dier met een k
20. Een onreine vogel met een k

De beginletters van de eerste negen antwoorden vormen een naam en de beginletters van antwoord tien tot en met 17 vormen een woord, graag alle gevonden antwoorden 1t/m 20. Plus de gevonden naam en het gevonden woord. Insturen voor 1 november.

De oplossingen van septembernummer zijn: Saulus/Damaskus/licht/vervolgt/Jezus/stad/niemand/hand/dronk/Ananias/Rechte/wederom/heiligen/bindend/uitverkoren/lijdend/Saulus of Paulus/Eneas/Tabitha of Dorkas/Joppe.

Hartelijke groeten,
Ati Looij,
Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel. 0187483721
E-mail: ati.looij@solcon.nl

"k Geloof ook in den Heil'gen Geest, Die een

*Met Zoon en Vader is in wezen;
'k Geloof een Kerk, die algemeen,
Die Christ'lijk, van God uitgelezen,
En heilig is; waar klein en groot
Van 't zelfde heil is deelgenoot;
Dat God mijn zonden wil vergeven;
En dat mijn vlees, weer opgewekt,
Dan eeuwig, met mijn ziel, zal leven,
Volzalig, heerlijk, onbevlekt.*

De tweede berijming van de artikelen des geloofs vers 4

GODS LIEFDE (I)

Wanneer we iets willen zeggen over de liefde van God, moeten we ons eerst afvragen: Wat is liefde? Van Dale's woordenboek zegt: 'warme genegenheid, gehechtheid aan een persoon of zaak'. De Griekse taal waarin ons Nieuwe Testament is geschreven kent drie woorden voor liefde.

Het eerste woord is: eros. Dit woord wijst op de zinnelijke en erotische liefde. Het gaat in dit woord voor liefde over de seksuele drift en de beleving van lichamelijk genot.

Het tweede woord is: philia. Dit woord wijst op vriendschap en houden van. Het is een woord dat voor liefde onder de mensen, maar bijvoorbeeld ook zijn voor liefde voor smakelijke spijzen gebruikt kan worden.

Het derde woord is agapè. Dit woord werd maar weinig in de Griekse wereld gebruikt. Het wijst op onbaatzuchtige liefde, een liefde die niet aan zichzelf maar aan de ander zoekt.

Dit woord wordt in het Nieuwe Testament voor de liefde van God gebruikt. Johannes schrijft in 1 Joh. 4: 8: "Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend; want God is liefde". God is agapè, de hoogste, de gevende en de onbaatzuchtige liefde, die het geluk van de ander zoekt.

Johannes zegt het met drie woorden: "God is liefde". Het zijn geweldige woorden! Zij zeggen ons wie God is. . God is....liefde. Gods wezen, Gods natuur is liefde. Liefde is maar niet een deel van God. Niet slechts: God is liefdevol. Liefde is bij God maar geen gevoel of bepaald sentiment, dat voor een moment aanwezig is, maar ook weer kan verdwijnen. Nee, God is liefde. Johannes zegt verder in vs. 7: "want de liefde is uit God". De liefde hoort bij God. Hij is de bron van de liefde. De Drieënige God is in Zijn wezen, geheel en louter liefde.

Kritiek op Gods liefde

Wij hebben heel wat op af te dingen op de Bijbelse boodschap dat God liefde is. Het roept veel vragen op. Zodra je met mensen van buiten de kerk over God spreekt en het hebt over een God, Die volmaakt goed en volmaakte liefde is, hebben zij direct hun bezwaren. Zij wijzen op de concentratiekampen en de gaskamers van de Nazi's, waarin 6 miljoen Joden zijn omgekomen. Zij wijzen op de verschrikkelijke rampen, die duizenden mensen dood en ellende brengen. Zij wijzen op mensen die van honger sterven, de vreselijke oorlogen die gevoerd worden en de vele ellende in de wereld. En zij stellen de vraag: 'Hoe is dit te rijmen met een God, Die liefde is?'. Zij werpen je voor de voeten: Indien er, zoals jij zegt, een almachtig en liefdevol God is Die de wereld bestuurt, waarom is er dan zoveel ellende in de wereld waarin wij leven?

Volgens hen is het één van beiden.

1. Er is **geen** God en daarom gebeuren zulke vreselijke dingen. Het is het noodlot, de grilligheid van de natuur en de mens zelf, die de ellende in de wereld veroorzaken.

2. Of God bestaat wel en wat is dat dan voor een God, Die zulke dingen laat gebeuren? In zo'n God kan en wil ik niet geloven!

Anderen zullen stellen: God heeft daar niets mee te maken. Hij staat hier ook machteloos. Het komt allemaal van de duivel en de mensen zelf.

ZO IK NIET HAD GELOOFD

*Zo ik niet had geloofd dat er een God is,
Die levenslang beschermend om mij staat.
Die in het donker voor mij tot een lamp is,
in groot verdriet mijn hulp en toeverlaat.*

*Zo ik niet had geloofd dat ver een God is,
Die in de branding onverwrikbaar staat.
Die in de zwaarste storm mij tot een rots is
en mij beschut wanneer het spannen gaat.*

*Zo vrees ik niet, al dreigen er gevaren.
Hij, Die mij redt, zal blijvende bewaren.
Vijf woorden repeteren in mijn hoofd:
Zo ik niet had geloofd, zo ik niet had geloofd.*

W. Plomp uit "DAAR WAAR DE ZON NOOIT ONDERGAAT",
uitg Boekencentrum, Zoetermeer, 1993.

Vragen rond de Godsregering.

Er leven heel wat vragen rondom de Godsregering. Hoe kan er zoveel kwaad gebeuren en zoveel ellende zijn onder de regering van een God, Die almachtig, rechtvaardig, goedertieren en **liefde** is? De mondige mens roept God ter verantwoording. De kritiek spitst zich meestal toe op Gods almacht en Gods goedheid. Men zegt: 'Indien God almachtig is, waarom verhindert Hij dan het kwaad en het lijden niet? Hij zou het leed kunnen verhinderen. Niets staat Hem in de weg. Waarom doet Hij het dan niet? Indien God goed is, waarom staat Hij dan toe dat er zoveel lijden is en zo veel onrecht gebeurt? Waarom laat Hij zoveel onschuldigen lijden?

Maar ook zij die in de God van de Bijbel geloven hebben veel vragen rondom de Godsregering. Menigeen vraagt zich af: 'Waarom heb ik deze ziekte gekregen? Waarom heeft God mijn moeder of vader, mijn kind of mijn man door de dood van mij weggenomen? Waarom is er dit verdriet in mijn leven? Waarom moet ik dit kruis dragen? Waarom hoort God mijn gebeden niet en waarom verlost Hij mij niet van mijn kruis?'. De grote vraag is tenslotte: Is God wel wat Hij zegt te zijn in de Bijbel? Kan God wel liefde zijn?

Gelukkig zijn wij niet de enigen, die met deze vragen worstelen. De gelovigen, die we in de Bijbel ontmoeten, hebben ook met deze vragen geworsteld.

Asaf vroeg zich af: "Hoe zou God het weten en zou er wetenschap zijn bij de Allerhoogste?".

Job schreeuwt het uit: "Doe mij weten waarom U met mij twist?". Jakob zei: "Al deze dingen zijn tegen mij!". Er zijn veel 'waaroms' in ons leven. Waarom is dit gebeurd? Waarom moet ik dit kruis dragen? Waarom staat God toe dat mij dit onrecht aangedaan wordt?

De Bijbel geeft niet altijd een pasklaar antwoord op al deze vragen. Er zijn wel enkele belangrijke zaken waar de Bijbel ons op wijst. Zaken die op het verband wijzen tussen Gods liefde en ons kruis.

God kan een mens slaan uit liefde. De Bijbel kent God als de kastijdende Vader. Hebr. 12: 6: "Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij en Hij geselt een iegelijken zoon, die Hij aanneemt." Het is de opvoedende en corrigerende functie van het lijden. God gebruikt het om te heiligen, te corrigeren en te louteren. Het feit dat God de moeite neemt ons te kastijden, is een bewijs van liefde. Het zou veel erger zijn, indien God zou zeggen wat er van Efraïm wordt gezegd: "Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen" Hosea 4:17. Gods kastijding

hoort bij zonen en niet bij bastaarden. Het is een merkteken van kinschap van God. Gods kinderen ontdekken dit in hun leven en zeggen: "Het is goed voor mij verdrukt te zijn geweest" Psalm 119:71. In dit opzicht lezen we in Jes.12 een wonderlijke danklied van de ballingen na de Babylonische ballingschap. De profeet zegt: "En te dienzelfden dage zult gij zeggen: Ik dank U, Heere, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij". Kruis en liefde kunnen wel degelijk samengaan.

God heeft Zijn liefde geopenbaard.

Gods liefde is niet verborgen gebleven. Zij is bekend geworden. Hoe? Op welke manier? Johannes zegt het ons: "Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem" 1 Joh. 4:9.

God heeft Zijn liefde niet in Zijn eigen wezen of hart opgesloten, maar heeft ze geopenbaard.

Hoe? En waarin? Op welke manier? In de zending van Zijn Zoon. In het zenden van Christus in de wereld om een verzoening te worden voor de zonden van mensen die Zijn geboden hebben overtreden en zich Zijn straffen hebben waardig gemaakt.

Gods liefde is **'geopenbaard'**, dat is: zichtbaar geworden. We kennen allen de onthulling van een monument. Er ligt een kleed over en wanneer dit wordt verwijderd, zien de mensen voor het eerst wat de beeldhouwer heeft gemaakt. Indien het mogelijk was een standbeeld van God te maken, en we zouden dit onthullen. Wat zouden we dan zien? Liefde! Jezus Christus is dit onthulde standbeeld. God zegt: Wil je weten wie Ik ben? Kijk dan naar Mijn eniggeboren Zoon. En wat zie je dan? God is liefde. Jezus Christus is de **openbaring** van Gods liefde. Calvijn noemt Christus: 'Vlees en bloed geworden liefde Gods'.

Wij hebben harde gedachten van God. Wij zetten vraagtekens bij Zijn liefde en bij wat God doet in de wereld en in ons eigen leven. Maar: Hoe is het mogelijk harde gedachten te hebben van deze God, de God, Die Zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, om zondaren van het verderf te redden? Daarop ziende moest je eigenlijk nooit meer kwaad van God kunnen denken. Een God, Die dat heeft willen doen, kan niets anders agapè = onbaatzuchtige liefde zijn.

Kortgene
ds. C. Harinck.

HERFSTBOS

*Ik ben het herfstbos door gegaan.
Behoedzaam ging ik laan na laan
tussen glooiende hoge wallen
vol bladeren, bij duizendtallen.
En links van mij en rechts van mij
rezen de stammen zij aan zij
fier, recht en statig als pilaren
met pruiken die vol goudgloed waren.
En verder op de achtergrond
voorbij het geel en roodbruin bont
leken de dennen en de sparren
wel in hun groenheid te verstarren.*

*De stilte die ik stil doorliep
raakte mij onuitspreeklijk diep.
O nee, ik wou die niet verstoren
maar in mij werd een lied geboren:
Mijn God, wat hebt Gij uitgedacht!
Wat weidse en verheven pracht!
Zelfs dit verdorren laat Gij juichen
en gloedvol van Uw macht getuigen.
Van zwevend, warr'lend blaad'ren-spel
maakt Gij een koloriet vaarwel.*

*Zou ik, klein mensenkind, te midden
van zoveel schoons, U niet aanbidden?*

Jo van Veen-Nusmeijer uit "RIJPEND ALS
HET GRAAN", uitg Den Hertog, Houten, 1985.

VERGEETACHTIGHEID

Als u ouder wordt is een beetje vergeetachtigheid heel normaal. U vergeet misschien wel eens een naam of u herinnert zich niet goed wie er precies op uw verjaardag is geweest. En wat had u ook al weer nodig in de supermarkt? Vervelend hoor, want uw boodshappenlijstje ligt nog thuis... Het zijn zo van die dingen die iedereen zo nu en dan meemaakt. Dit geldt voor ons allemaal: jong en oud. Onze hersenen zouden niet goed werken als we alles zouden onthouden.

Oudere mensen vinden vaak dat ze minder goed kunnen onthouden dan vroeger. Uit onderzoek is gebleken dat er inderdaad veranderingen optreden in de werking van ons geheugen. Maar er is echter, in tegenstelling wat vaak beweerd wordt, zeker geen sprake van een forse afname van de geheugencapaciteiten. De veranderingen hebben vooral te maken met de *snelheid*, het tempo. De meeste ouderen vinden het heel normaal dat ze niet meer zo snel

kunnen lopen of fietsen als vroeger. Dit herkent u waarschijnlijk wel bij u zelf. Het kost meer tijd. Naarmate we ouder worden hebben we dus doorgaans ook meer tijd nodig voor het opslaan van nieuwe informatie. Ook het terughalen van informatie uit ons geheugen kost meer tijd. We moeten er dus wat meer moeite voor doen. Het tempo maakt het verschil. Maar een 80 jarige kan dus nog steeds een nieuwe taal leren! Daarnaast hebben ouderen doorgaans wat meer moeite met het onthouden en het richten van hun aandacht. Een drukke omgeving, veel mensen, veel lawaai – voor een oudere zal het meer inspanning kosten om zich goed te concentreren. En hoe minder aandacht aan iets wordt besteed, hoe minder goed het onthouden kan worden. Als u bijvoorbeeld vluchtig aan iemand voorgesteld wordt op een drukke receptie en het gesprek gaat direct daarna over iets anders, dan is de kans groot dat u de naam van de persoon met wie u kennis gemaakt heeft vergeet.

Enkele tips:

- Neem wat meer tijd om iets te onthouden
- Luister aandachtig als iemand u iets vertelt wat u graag wil onthouden
- Als u iets niet hebt verstaan, aarzel dan niet om de ander te vragen wat hij/zij gezegd heeft.
- Als iemand zich aan u voorstelt, herhaal de naam in uw gedachten een paar keer
- Probeer niet te veel dingen tegelijk te doen. Concentreert u zich op één ding
- Maak gebruik van een ezelsbruggetje
- Houd uw hersenen actief. Door betrokken te blijven bij gebeurtenissen die naast uw eigen voordeur plaatsvinden en door het oplossen van kruiswoordpuzzels, het lezen van de krant etc.
- Zorg voor voldoende ontspanning
- Ga af en toe naar buiten
- Accepteer dat u ouder wordt en praat hierover ook met anderen. U zult versteld staan van de herkenning
- Gebruik een kalender of een agenda
- Een vast dagritme geeft structuur en houvast.

Het kan zijn dat u zich echt zorgen maakt over uw geheugen. Misschien ligt u er 's nachts wel eens wakker van of piekert u erover. Dan is het belangrijk om uw gevoelens serieus te nemen. Spreek er met iemand over. En neem ook contact op met uw huisarts. Dit laatste is van groot belang. Sommige van ons zullen namelijk direct denken dat ze dementerend worden. Maar de oorzaken van vergeetachtigheid en dementie zijn heel verschillend, maar daarover de volgende keer meer.

Ik wens u veel sterkte toe bij het ouder worden. We mogen toch, in welke omstandigheden we ook leven, altijd bidden om kracht en bijstand, zodat we ook het ouder worden, met Gods hulp, niet ervaren als een opgave maar als een gave gekregen van de Heere.

Sommelsdijk
Marianne A. Tanis

DE HEERE ZAL VOORZIEN (XII slot)

Maar ik stond met de bankbiljetten tussen duim en wijsvinger en corrigeerde haar: "Dat zijn geen vijfjes, 't zijn duizendjes!!" Toen we gingen tellen, bleken het drie stapeltjes te zijn, twee van honderd bankbiljetten van duizend gulden en één van vijftig. Er lag tweehonderdvijftigduizend gulden op tafel!

Het jaar daarop vond de restauratie van de kerk plaats. Financiële problemen waren er niet meer. De restauratie duurde ruim een half jaar, van mei tot december. De kerkdiensten werden in die periode gehouden in dorpshuis "De Furs". Op zondag 24 december 1989 werd de kerk weer in gebruik genomen door de gemeente. Op 22 december was de kerk echter al open voor bezichtiging, op de dag waarop mijn vrouw en ik vijfentwintig jaar getrouwd waren. Een mooier cadeau hadden we niet kunnen krijgen! We hielden de receptie thuis, in de pastorie, waar meer dan tweehonderd mensen ons kwamen feliciteren en tevens de gerestaureerde kerk kwamen bezichtigen. 's Zondags mocht ik in de kerkdienst stil staan bij het begin van Psalm 103: "Loof den HEERE, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heiligen Naam. Loof den HEERE, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden."

Mijn benoeming tot bijstand in het pastoraat gold voor vijf jaar en werd in 1991 weer opnieuw voor vijf jaar gesloten. Twee jaar daarna ging ik opnieuw het ziekenhuis in. Op zaterdagavond werd ik in shocktoestand met een ambulance met loeiende sirenes naar het UMC Utrecht gebracht met een acute bloeding. Voor mijn leven werd, niet voor het eerst(!), gevreesd. Onderweg werd via een infuus vocht toegediend en stopte het bloeden. Aangekomen in het UMC kreeg ik onmiddellijk bloed. In de dagen daarna werden allerlei onderzoeken gedaan van maag en darmkanaal, maar een oorzaak van de bloeding werd niet gevonden. Toen alle onderzoeken gedaan waren, die men kon verzinnen om de oorzaak van de plotse linge (darm)-bloeding op te sporen, kreeg ik

toestemming naar huis te gaan en het ziekenhuis te verlaten. Ik voelde me echter niet genezen.

Het bleek een juiste veronderstelling. Enkele dagen nadat ik ontslagen was, keerde ik weer terug in het UMC, deze keer niet op de chirurgische afdeling, maar op interne geneeskunde. Hoge koorts en pijnlijke gewrichten waren deze keer de reden van de opname in het UMC. Zò hevig was de pijn, dat ik me nauwelijks bewegen kon. Een verpleger, die me de maaltijd voorzette en me smakelijk eten wenste, had niet in de gaten, dat ik zelfs het voedsel niet naar mijn mond kon brengen. Toen na verloop van tijd de lege borden weer werden opgehaald, bleek ik mijn eten niet aangeraakt te hebben. "Smaakt 't niet?" "Ik zou graag willen eten, maar ik kàn niet vanwege de pijn!"

Toen de behandelend arts, een internist, met zijn co-assistenten kwam kennis maken, viel van mijn kant in het gesprek het woord "jicht". Als door een wesp gestoken reageerde hij: "Maar dit zijn niet bepaald de kenmerkende verschijnselen van jicht!" Hij deed evenwel zijn assistent de suggestie aan de hand dat toch even te onderzoeken. Twee dagen later werd er vocht weggehaald uit mijn duidelijk opgezette kniegewricht. Na een paar uur kwam de man enthousiast vertellen wat een prachtige kristallen van urinezuur hij onder de microscoop had kunnen laten zien aan zijn studenten! De behandeling van mijn gezondheidsproblemen kon nu beginnen met een colchicine-kuur, die binnen achtenveertig uur al succesvol was.

Ik moest vanwege mijn gezondheid mijn arbeid beëindigen ten behoeve van de Hervormde gemeente van Lage Vuursche. Op 10 mei 1998 nam ik in een laatste dienst afscheid. Ik preekte over het laatste vers van de laatste Psalm: "Alles, wat adem heeft, love den Heere. Hallelujah!" Het klinkt wellicht een beetje melancholiek:laatste dienst,..... laatste vers van de laatste Psalm. Maar het was allerm minst een dienst vol melancholie, maar juist vol dankbaarheid, dat ik vanaf 1967 meer dan dertig jaar het ambt van predikant heb mogen vervullen en de gemeenten van Sint Philipsland, Dirksland en Lage Vuursche heb mogen dienen! Ondanks en ook dankzij mijn vele lichamelijke beperkingen.

Intusschen waren we al sinds het moment, waarop ik uit het ziekenhuis ontslagen was, aan het zoeken naar geschikte woonruimte. Een beroep werd daarbij ook gedaan op de burgerlijke gemeente Baarn, waaronder Lage Vuursche ressorteerde. Die had natuurlijk niet onmiddellijk een woning met de vereiste aanpassingen

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Dr. M. J. Arntzen, Gereformeerd (vrijgemaakt), Bilthoven
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommeldijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting "Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag;
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl

ter beschikking. We kregen een heel voorzichtige toezegging, dat in de nieuwbouwwijk Eemland een woning zou kunnen worden aangepast, maar we werden daarvoor in een wachtrij geplaatst, want er waren nog andere wachtenden vòòr ons. Het kon dus nog wel enkele jaren duren.....

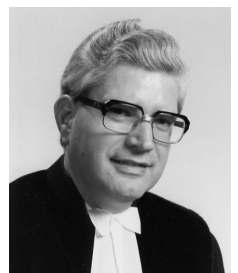
Gelukkig konden we na verloop van tijd een huis in Soest betrekken, waar we nog wonen. Zo heb ik er al van kinds af aan rekening mee gehouden, dat mijn leven broos en breekbaar was. Nu ik zo langzamerhand, ondanks alles, de leeftijd van de sterken heb bereikt, besef ik hoe veel zegeningen ik, en met mij ook anderen, hebben ontvangen uit Gods hand.

Terugkijkend op zeventig jaren leven met beperkingen,

zeg ik: "Ik hoefde niet te werken met talenten, die ik niet gekregen heb, maar ik mócht werken met het éne pond van het Evangelie. Als het komt tot het afleggen van rekenschap, heeft Zijn pond winst opgeleverd. Hoeveel? Ik kan dat niet overzien. Dat is aan Hem.

Soli Deo Gloria!

Ds. M. van der Linden

MEDITATIE

DANKDAG

Na verloop van drie jaar....

Deuteronomium 14:28

Crisis. Als een donkere wolk hangt ze al een paar jaar boven ons leven. En velen gaan de gevolgen voelen. Banen verdwijnen, soms met honderden tegelijk. Pensioenen blijken niet waardevast. Voor wie aan de onderkant van de samenleving zitten wordt in meer dan één opzicht het bestaan een strijd om te overleven. Voedselbanken kunnen het aantal cliënten niet meer aan. De economie hapert en de consument heeft geen vertrouwen in haar herstel.

Goede doelen gaan het merken: de inkomsten lopen terug. Zelfs de ontwikkelingssamenwerking ontkomt niet aan voorstellen tot vermindering, al is de nood in de derde wereld er niet minder op geworden. Bezuiniging - het woord is niet van de lucht.

En dan toch: dankdag voor gewas en arbeid?

Wanneer het volk Israël aan de ingang van het beloofde land gekomen is krijgt het opnieuw te horen hoe het als rentmeester zal moeten omgaan met de gaven van de HEERE. Het tien-de deel van de opbrengsten van land en vee, of de financiële tegenwaarde, moeten de Israëlieten bij het heiligdom van de HEERE dankbaar genieten. En de Levieten in hun woonplaats mogen zij daarbij niet vergeten, want die hebben geen eigen erfdeel.

Maar aan het eind van het derde oogstjaar krijgt dit feest van dankzegging een bijzonder accent. Dan moeten de tienden bijeengebracht worden in de voor ieder dichtstbijzijnde stad. En dan delen niet alleen de Levieten daarin. Dan zijn ze ook heel nadrukkelijk bestemd voor de kwetsbare groepen in de samenleving: vreemdelingen, wezen en weduwen; mensen die nogal eens buiten het schip dreigen te vallen.

Niet bij het heiligdom van de HEERE in dat derde jaar. Het is alsof de HEERE terugtreedt ten behoeve van wie niet heeft. De conclusie is niet moeilijk. God zelf geeft aan dat niet een wille-

keurig deel van wat land en vee opbrengen bestemd is voor wie zichzelf niet kan redden, maar een officieel vastgesteld deel.

Dat wil zeggen: de kwetsbare groepen hebben er recht op. En de Levieten. Tien procent voor diaconie en kerk samen.

Misschien denkt u bij uzelf: is dit nu zo bijzonder? Wij zijn er toch aan gewend dat in de gemeente van Christus altijd zorg besteed is aan mensen in moeilijke omstandigheden? En wij beseffen toch wel dat je nooit ten koste van hen moet beknibben?

Toch zou ik tegen de achtergrond van de voor Israël geldende regels nog even willen stilstaan bij twee dingen. In de eerste plaats: wat voor Israël gold was in de wereld van toen bepaald

INHOUDSOPGAVE

De Reformatieherdenking ligt achter ons. In de lijn van die Reformatie van 1517 wil ons blad dat Bijbels gedachtegoed doorgeven aan onze lezers en lezeressen.

In dit nummer wordt door middel van de meditatie uw aandacht gevestigd op de Dankdag voor gewas, visserij en arbeid. Wij zijn immers maar kleine afhankelijke mensen. De artikelen in dit nummer van ds Harinck, Marianne A Tanis en dr Arntzen spreken daarvan. Dat blijkt ook uit de vast rubrieken "Draagt elkanders lasten" en "Belijden en Beleven".

In de afgelopen tijd mocht ds C Harinck, één van onze medewerkers, (zonder de medewerking van hen zou ik als eindredacteur zelf het hele blad moeten volschrijven....) gedenken dat hij 50 jaar predikant was in de Gereformeerde Gemeenten. Ds Harinck diende de gemeenten van Utrecht, Franklin Lakes (Verenigde Staten), Dordrecht, Oostkapelle, Houten en Terneuzen. In 2003 ging hij met emeritaat.

We feliciteren hem met zijn ambtsjubileum en hopen dat het ds Harinck en zijn vrouw, die tobt met haar gezondheid, gegeven mag worden onder Gods goedheid en genade nog dienstbaar te mogen zijn in Gods wijngaard.

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

niet gewoon. In de machtigste wereldrijken heerste vaak bittere armoede onder een aanzienlijk deel van de bevolking. Alleen in familieverband was er sprake van onderlinge hulp. Maar wee de mens die geen familie had, die was werkelijk aan de heidenen overgeleverd. Israël is onder de volken rond de oude wereld-zee eeuwenlang een uitzondering geweest met de vuistregel: Armen mogen er onder u niet zijn! Maar er is nog een tweede. Het zal u misschien wel opgevallen zijn dat in de regels voor het derde jaar de adressen voor hulpbetoon in deze volgorde staan: de Leviet, de vreemdeling, de wees en de weduwe. De Leviet - inclusief de priesters uit dezelfde stam - voorop, dat begrijpen wij wel.

Maar dan komen eerst de vreemdelingen, nog vóór wezen en weduwen. De vreemdelingen, dat waren mensen die wij buitenlandse werknemers zouden noemen. Vaak slaven, op de markt gekocht.

Maar ook vluchtelingen, die hun toevlucht in Israël hadden gevonden, en die misschien niet meteen werk hadden gevonden.

Maar verhongeren mochten zij niet, zij mochten geen "outcast" worden, geen verworpenen der aarde.

Dankdag voor gewas en arbeid vieren - ja, dat is in de eerste plaats een daad tegenover de HEERE; een daad van dankbaarheid.

Hoeveel of hoe weinig we ook ontvingen, niemand van ons is in staat één graankorrel te laten groeien. God, de Gever van alles, danken wij als onze Vader in Christus. Maar zeker wanneer we de naam van Christus noemen, komt bij ons danken ook de naaste in het gezichtsveld. Christus' naam is ook het trefwoord van gerechtigheid en barmhartigheid, ook op dankdag.

En dat moeten vooral degenen die zo duidelijk de gevolgen van de crisis ondervinden ook kunnen ervaren. Zij moeten ook weer met een verruimd gemoed dankdag kunnen vieren. Misschien wonen ze wel dicht naast ons. Meestal lopen ze niet met hun nood te koop. Wellicht moeten we ons trainen ook de kleinste signalen op te vangen, en er tactvol mee omgaan.

Dankbaarheid roept tot daden. Laten we als volgelingen van Christus zijn stem voldoende klinken in de samenleving? Ik denk dat er in dat opzicht nog veel te doen is. Daar kan een goede viering van de dankdag ons onder leiding van de Heilige Geest toe inspireren.

Rijswijk (Z.-H.)
ds. J. Winter

DANKDAG

Wij mogen leven in en uit Uw hand.

Ondanks ons kwaad, gaf U, o God, Uw zegen,

*de zonneschijn, de wind, de milde regen,
U hebt het zaad doen kiemen in het land.*

*De weiden waren sappig, groen en fris,
de bomen – bloesempracht stond blij te juichen,*

*het koren stond te wiegen en te buigen,
van U, o God, komt onze volgeladen dis.*

*Uw liefd' omkoestert ons van alle kant
en rondom al ons zwoegen en ons zuchten
is daar – als het gewelf der blauwe luchten –
de veilige beschutting van Uw Vaderhand*

*Wij weten dat ons leven dag aan dag
om Christus Jezus wil in Uw beheer is.
Vergeef ons dat ons danken vaak niet meer is
dan een, wel blijde, maar te korte oogopslag.*

Jo van Veen-Nusmeijer uit RIJPEND ALS HT
GRAAN, uitg Den Hertog, Houten, 1985.

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (XLIV)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

*Inmiddels zijn we toe aan de behandeling van een volgend onderwerp: **Wij moeten vromelijk – dapper strijden tegen onze vijanden.***

Is er nu meer nodig voor gezonde en zieke mensen dan te weten getroost te kunnen leven en te sterven zoals zondag 1 van de Heidelbergse Catechismus dat zegt in antwoord op de vraag: wat is uw enige troost in leven en in sterven? U hebt die vraag en het antwoord daarop wellicht wel uit uw hoofd geleerd.

Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?

Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven niet mijn maar mijns getrouwen Zaligmakers JEZUS CHRISTUS eigen ben, die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft en alzo bewaart, dat zon-

der de wil mijns hemelse Vader geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.

Inderdaad is dit de kern van de zaak. Hier gaat het om; dit is het allerbelangrijkste in ons aller leven. Tegelijk moet iemand die met zichzelf bekend gemaakt is, erkennen dat hij met de dagelijkse strijd tegen de boze lusten van zijn vlees te maken heeft. Juist als we hebben leren zien wie en wat we zijn en waartoe we, ook na ontvangen genade, in staat zijn, weten we van die strijd.

Er is namelijk ook de *smet van de zonde*. Dat wil zeggen dat een mens die van zijn schuld en straf is verlost, nog niet vrij is van zichzelf. Hij komt er elke dag achter, dat zijn hart nog een fontein is, waaruit allerlei zonden en ongerechtigheden opborrelen. De vraag wordt dan: "Hoe raak ik van mezelf verlost?" Het Bloed van Christus dient immers niet alleen tot vergeving van de zonden. Het heeft ook de innerlijke kracht tot reiniging en heiliging. Christus rechtvaardigt zondaren, maar Hij heiligt ze ook. We hebben derhalve ook nodig de Heilige Geest, Die de Geest van Christus biedt. Over dat onderwerp gaat het in dit nieuwe hoofdstuk van "De Ziekentroost".

Op indrukwekkende wijze heeft Paulus hierover geschreven in Romeinen 6. Paulus maakt daar duidelijk dat Gods kinderen niet langer in de zonden kunnen blijven leven. Wie in Christus gedoopt is, is in Zijn dood gedoopt. Zijn oude mens is in die bloeddoopt met Christus gekruisigd en gestorven. Hij is met Christus begraven in zijn doop. Maar hij is ook met Christus opge-

GENADE

*Mijn tekort is aangezuiverd,
al mijn schuld om niet betaald,
waar ik ooit voor heb gehuiverd,
waarin ik ook heb gefaald,
het is een voorbij verleden,
waarvan ik geen spoor ontmoet.
Stralend sta ik in het heden,
uit een hoorn van overvloed
stroomt mij zoveel liefde tegen,
dat ik daarvoor dag aan dag,
met mijn groot geluk verlegen,
U vol dank aanbidden mag.*

Co 't Hart uit OVERVLOED UIT TEKORT.
Uitg Kok Voorhoeve, Kampen, 2e druk, 1985.

wekt. Er ontstaat een nieuwe levenswandel. Gods kinderen mogen hun leden niet meer dienstbaar stellen aan de zonde, maar nu ze uit de dood levend zijn geworden, gaan ze voor God leven en stellen ze hun leden tot wapenen der gerechtigheid.

Op een treffende manier werd dit afgebeeld in de ceremonie van de reiniging van een melaatse in Israël. Wanneer een melaatse genezen was, mocht hij pas weer in het legerkamp terugkeren, wanneer de priester hem buiten de legerplaats was komen inspecteren. Daarbij werd een bepaalde reinigingsplechtigheid uitgevoerd. Hiervoor waren twee levende, reine vogels, een stuk cederhout, een scharlaken draad en een bundeltje hysop nodig. De priester slachtte de ene vogel boven een aarde pot met water, zodat de druppels bloed daarin vielen. Daarna doopte hij de andere levende vogel en het stuk cederhout en de hysop in het water in de pot. Daarop besprenkelde hij de melaatse zevenmaal, verklaarde hem rein en liet de levende vogel wegvliegen als teken van het leven, dat de melaatse ontving. Pas daarna mocht de melaatse in het kamp terugkeren: als een uit de dood teruggekeerde mocht hij een nieuw leven beginnen.

Rechtvaardiging en heiliging- rechtvaardigmaking en heiligmaking – zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Rechtvaardiging kan niet zonder heiliging en heiliging niet zonder rechtvaardiging. De volgorde is echter wel belangrijk; eerst rechtvaardiging en daaruit volgt heiliging als vrucht van die rechtvaardiging.

In de komende tijd hopen we met elkaar geestelijk onderwijs te ontvangen over dit onderwerp met het gebed:

*"Red mij, Schutsheer,
God der goden,
Troost in noden,
Grote Hoorder van 't gebed".*

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

God te loven en te prijzen....! Dat is toch ons aller doel hier op aarde. Helaas zijn we door de zondeval in het paradijs daar van ons zelf niet meer toe bekwaam. Maar door de kracht van de Heere Jezus en door het werk van de Heilige Geest mogen we God erkennen en eren voor alle zegeningen die we ontvangen, maar we mogen ook met al onze zorgen en noden tot Hem komen. Hij alleen kan en wil ons helpen!

*Zingt nu blij te moe
't Machtig Opperwezen
Enen lofzang toe;
Om ons heilgenot
Worde Jakobs God
Met gejuich geprezen.*

*Opent uwen mond.
Eist van Mij vrijmoedig.
Op Mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik,
zo gij 't smeekt
Mild en overvloedig*

Psalms 81 : 1 en 12

VERJAARDAGSKALENDER

3 nov. Marjolijn Petersen-Bokholt, Kamperweg 1, 3774 LG Kootwijkerbroek. Op 13 juli is Marjolijn getrouwd; vandaar deze naam- en adresverandering.

6 nov. Mevr. A. Hofland, Westduinweg 1385, 2483 AZ Scheveningen. Na twee knie- operaties mocht mevr. Hofland weer thuis komen .

13 nov. Mevr. H. Kat-Oldejans, Het Haagje 89-22, 7902 LD Hoogeveen.

Mevr. W. v.d. Laan schreef het volgende: Wil je een bedankje plaatsen voor alle mooie kaartjes die ik van de lezers van "Kracht naar kruis" heb ontvangen. Heel veel dank allemaal.

BRIEVENBUS

Alma Sierreveld, Vuurpijlstraat 20 B, 3053 EZ Rotterdam.

PUZZELHOEK

De antwoorden van de puzzel kunt u vinden in Handelingen 11 en Exodus 23 Statenvertaling.

1. die van tot mij afgezonden waren
2. En hij ons verhaald, hoe hij een engel gezien had
3. Gij zult het uws armen niet buigen in zijn twistige zaak
4. Gij zult ook zes jaar uw land bezaaien en zijn verzamelen
5. Maar in het zevende zult gij het rusten en laten
6. opdat zij u Mij niet doe zondigen
7. Sta op, Petrus, slacht en ...
8. Geenszins, Heere, want is iets
9. Indien dan God hun gave gegeven heeft als ook ons
10. tot het Woord sprekende dan alleen tot de Joden
11. De eerste letters van de antwoorden vormen een woord, dat woord is het antwoord van vraag 11
12. Wie hebben ook het Woord Gods aangenomen? De

13. In welke plaats werd er getwist tegen Petrus?

.....

14. In welke stad kreeg Petrus in een vertrekking van zinnen een gezicht?

15. Waar kwamen de drie mannen vandaan die stonden voor het huis waar Petrus was.

.....

16. Waar ging Barnabas naar toe om Saulus te zoeken?

17. Hoe heette een van de profeten die af kwam van Jeruzalem naat Antiochie?

18. Onder welke keizer is er hongersnood gekomen over de gehele wereld?

19. Naar wie werd er naar vermogen iets gezonden door de discipelen?

20. Als je de eerste letters van antwoord 12 t/m 18 op een rijtje zet, welk cijfer zit daarin verborgen?

Insturen voor 1 december.

De oplossingen van het oktobernummer zijn: Cesarea/omtrent/reisden/nederdalen/eet/licht/Israëls/uitgestort/spreken/herkauwt/onrein/ooievaar/fontein/dieren/men/Aäron/nochtans/kemel/konijntje/kraai, koekoek, kauw.

Hier ook nog de oplossingen van het juli-augustus nummer: Saulus/tegen/en/Filippus/allen/Naam/Uw/Simon/Jesaja/onderricht/hem/alzo/noch/niet/een/schaap/Stefanus, Johannes/Jeruzalem/Samaria/Gaza.

Hartelijke groeten,
Ati Looij,
Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel. 0187483721
E-mail: ati.looij@solcon.nl

Morgenlied

*Al bij mijn eerste oogopslag,
bij het ontwaken van de dag,
zie ik Uw goedheid om mij staan:
het licht dat weer is opgegaan;
merk ik Uw zorg die mij omringt;
de lucht die in mijn longen dringt,
het water, stromend langs mijn huid,
de kleding die mij warm omsluit,
en op de tafel wacht het brood...
Heer, Uw lankmoedigheid is groot,
Uw goedheid maakt mij klein en stil.
Want 'k weet: ik leef om Christus wil.
En ook met deze nieuwe dag,
Met zijn gejacht en zijn gewoel,
Brengt Gij mij dichter naar Uw doel.*

Uit: "De schaduw gaat voorbij"
Van Jo van Veen-Nusmeijer.

GODS LIEFDE (II)

*In het eerste artikel heeft ds Harinck laten zien dat Gods liefde, agapè is; **onbaatzuchtige liefde**.*

Gezonden heeft God Zijn Zoon. Uitgezonden, zegt Gal. 4:4: "Wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft Hij Zijn Zoon uitgezonden". In de wereld heeft God Zijn Zoon gezonden. In de wereld van de krib te Bethlehem; in de wereld van Herodes, die de kinderen van Bethlehem vermoordt; in de wereld van Pilatus, die zijn handen in onschuld wast; in de wereld van de Farizeeën en schriftgeleerden, die het volk ophitsen om te roepen: "Weg met Dezen, laat Hem gekruisigd worden!" In zo'n wereld heeft God Zijn Zoon gezonden. In een wereld die onder de vloek ligt vanwege de zonde van de mens. In een gevallen mensenwereld, waar de satan omgaat als een briesende leeuw en een engel des lichts. Waar God ontkent, vervloekt en veracht wordt; waar mensen elkander haten en doden; waar bloed vergoten wordt. Waar mensen zich uitleven in allerlei zonden, het onrecht heerst en men alleen leeft voor brood en spelen. In zo'n wereld heeft God Zijn Zoon gezonden om een verzoening te worden voor de zonde. **Wat een openbaring van Gods liefde!** Bethlehem, Golgotha, het kruis, de verlating, de dood van Christus vormen de onthulling van het standbeeld van Gods liefde. Daarin komt, volgens Johannes, de liefde van God aan het licht. Gods liefde is in Christus geopenbaard, dat is: uit de verborgenheid tevoorschijn gebracht.

Het was een openbaring van wat reeds was. Het gaat niet over iets wat niet bestond, nog niet was, en nu pas ontstaan is. De liefde van God bestond voordat zij geopenbaard werd. Zij bestond van eeuwigheid in Gods wezen. Gods liefde tot Zijn uitverkorenen dateert van eeuwigheid. Zij is zonder begin en zonder einde. God heeft Zijn volk van eeuwigheid lief gehad. God zegt van ieder zondaar, die Hij tot Zich trekt: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid". Het is niet zoals wij dikwijls denken en er ook wel eens over de liefde van God gepreikt en gecatechiseerd wordt: dat ons berouw God tot liefde neigt. Het is niet zo, dat de vader de verloren zoon toen pas lief kreeg. Het is ook niet zo, dat Christus op Golgotha van een vertoornde God een liefdevolle God gemaakt heeft. Het is niet alsof God niet wilde liefhebben en Jezus de vertoornde God in een God van liefde heeft veranderd. "God is liefde", zegt Johannes. God is geen liefde gemaakt of geworden. Hij is het altijd geweest. Maar omdat Hij Zijn liefde wilde

bewijzen aan gevallen mensen, heeft Hij Zijn Zoon aangesteld tot Borg en Zaligmaker en gegeven tot een verzoening voor onze zonden. Uit de liefde Gods is het plan van zaligheid voortgekomen.

We zouden ons kunnen afvragen: Wat bezielt God toch, dat Hij om zulke mensen als wij zijn te redden, Zijn zoon overgeeft tot in de dood van het kruis? Het antwoord is: Omdat Hij liefde is. En omdat Zijn liefde **heilige** liefde is. Daarom is dit heilsplan door Hem uitgedacht. Daarom heeft God een weg gevonden om door de dood van Christus zondaren te redden van het verdiende verderf. Golgotha is een **gevolg** van Gods liefde.

God kon op geen andere wijze Zijn liefde aan zondaren bewijzen dan op grond van de genoegdoening van Christus. Christus verzoenend lijden en sterven heeft voor God de weg vrijgemaakt om met behoud van Zijn rechtvaardigheid, zondaren Zijn liefde te bewijzen. Het offer van Christus is daarom niet de **oorzaak** van God liefde, maar het **gevolg** van Gods liefde. Denk maar aan wat Jezus tot Nicodemus zei: "Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verdere, maar het eeuwige leven hebbe". In dit licht schrijft Johannes in 1 Joh. 4:10: "Hierin is de liefde, niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gegeven heeft tot een verzoening voor onze zonden". Zo ziet de liefde van God er dus uit. De liefde van God tot

HERFSTSONNET

Laat vrij de herfst door storm en regenvlagen,
Het laatste blad doen vallen in het slijk.
Laat ruw geweld het dorrend blad verjagen,
Waardoor natuur als uitgestorven lijkt.

Het schoon der lent' en zomer gaf behagen,
En 't hart doet pijn als al dat schoone wijkt.
'k Lees in de tint der herfst zoveele vragen,
Maar word daardoor met antwoord niet verrijkt.

Alleen Uw Woord, o God, kan antwoord geven
Aan 't hart, dat vragensmoe tot U zich wendt,
En in 't vergaan van 't schoon ook U erkent.

Gij biedt in Jezus aan – voor dood het leven,
In donk're winternacht geeft Gij weer licht,
In stervensnacht....een zalig vergezicht.

Regina Kleisen uit TROOST GIJ MIJ,
uitg Den Hertog, Houten, 3e druk, 1991

verloren zondaren kan niet losgemaakt worden van Christus. De apostel spreekt over de liefde Gods, "welke is in Christus Jezus onze Heere". Rom. 8:39. Een andere liefde Gods kent de apostel Paulus niet. Hij ziet haar geheel en uitsluitend geopenbaard in Jezus Christus.

Heilig is Gods liefde.

Het is belangrijk het juiste begrip van Gods liefde te hebben. De Heere Jezus zei tot de Samaritaanse vrouw: "Gijlieden aanbidt, want gij niet weet" Joh. 4:22. Deze beschuldiging moet dikwijls ook aan ons adres gericht worden. Aanbidden we wel de juiste God, de God van de Bijbel? Hebben wij wel een recht begrip van Gods liefde?

De oppervlakkige godsdienst verkondigt: 'God heeft jullie allemaal lief'. Je moet geloven dat God iedereen en ook jou liefheeft. Het is een liefde van God zonder het kruis van Golgotha, zonder boetvaardigheid en zonder geloof in Christus. Wij reduceren dan de liefde van God tot een liefde, die de zonde door de vingers ziet en bekering en geloof in Christus bijkomstig maakt. Gods liefde wordt op die manier uitgehouden tot een soort sentiment. God is zo vol liefde, zo begripvol, dat Hij ieder in de hemel brengt en alle mensen het bedreven kwaad zal vergeven. God begeert slechts te vergeven. Daar hoeft geen onschuldige voor te boeten. Daar komt geen bloed aan te pas. Golgotha is geheel overbodig, slechts een menselijke tragedie en vergissing. Het is op zijn best een voorbeeld van opoffering, van bereidheid om voor je idealen te sterven. Zij willen niet weten van een God, Die toornst over de zonde. Een God, Die toornst over de zonde is, volgens hen, niet in overeenstemming met het woord van Johannes: "God is liefde". Gods liefde is echter een heilige liefde. God bewijst Zijn liefde niet ten koste van Zijn heiligheid en rechtvaardigheid. Juist Zijn liefde maakte Golgotha noodzakelijk.

Kapelle (Zld)
ds. C. Harinck

HOE WERKT HET GEHEUGEN?

Het geheugen wat zijn we toch mooi en compleet geschapen!

Als we namelijk geen geheugen hadden, zouden we nog maar weinig kunnen. Allerlei vanzelfsprekende activiteiten, zoals schrijven, rekenen of een verjaardag voorbereiden zijn zonder geheugen niet mogelijk zijn. U zou bijvoorbeeld de krant niet kunnen lezen omdat u de beteke-

nis van de woorden niet kent. Het geheugen kan het best omschreven worden als het vermogen om allerlei soorten informatie op te slaan en weer terug te halen als het nodig is. Een praktische omschrijving van het geheugen is: opnemen, opslaan of bewaren en oproepen. Als u vergeetachtig bent, dan gaat er mis in minimaal één van deze stappen.

De mens heeft, globaal genomen, twee soorten geheugen: een korte- en een lange termijngeheugen. Alles wat u op een bepaald tijdstip kan horen, zien, ruiken, proeven of voelen (de vijf zintuigen) komt eerst binnen in het korte termijngeheugen. U kunt dit omschrijven als een klein voorportaal. De informatie blijft hier maar hooguit 20 à 30 seconden bewaard. Gedurende een halve minuut hebben we de tijd om uit deze informatie een selectie te maken. Belangrijke informatie krijgt onze aandacht, de rest gooien we weg. Om iets langer te kunnen onthouden, moeten we de informatie overbrengen naar het lange termijngeheugen. Dit is de grote opslagplaats die we in het normale taalgebruik aanduiden met 'het geheugen'. Een prettige eigenschap van dit grote geheugen is dat de informatie er een leven lang in bewaard wordt. Informatie overbrengen van het korte naar het lange termijngeheugen gaat niet vanzelf. Dit vraagt inspanning. Emotioneel geladen informatie onthouden we gemakkelijk. Een concreet voorbeeld van het gebruik van het korte termijngeheugen is wanneer u iemand gaat opbellen. U zoekt het telefoonnummer op en kunt het net lang genoeg onthouden om het te kunnen draaien. Als er iets tussen komt – iemand vraagt u bijvoorbeeld iets – dan gaat deze informatie verloren en moet u het nummer opnieuw opzoeken. Maar als het nummer eenmaal opgeslagen is, komt zij in het volgende geheugensysteem. Dit is het lange termijngeheugen en dit is oneindig groot. In dit geheugensysteem gaan we zoeken op het moment dat we bepaalde informatie willen terughalen. Het geheugen is een wonderbaarlijk geheel in het menselijke hoofd. De Engelse dichter Oscar Wilde schreef: 'het geheugen is het dagboek wat we altijd meedragen'. Op momenten dat we een beroep doen op ons geheugen, hebben we onze dagboeken steeds keurig opgeborgen, op jaargang. Zo vinden we altijd snel wat we nodig hebben. Maar soms gaat er iets mis in ons geheugen. We vergeten dingen of worden dementerend. Het zijn twee verschillende zaken, daarover een volgende keer meer.

Sommelsdijk
Marianne A. Tanis

GEWAARSCHUWD

Wij moeten eens wat beter op Gods tekens letten.

Hij plaatst ze niet voor niets langs onze levensweg.

Wij mogen ons niet blijvende verzetten en net doen of wat God zegt ons niets zegt.

Wij moeten vaart verminderen bij scherpe bochten.

God zegt ons niet voor niets waar het gevaarlijk is.

Wij moeten door de wereld gaan als vrijgekochten, maar niet in eigen kracht, dan gaat het mis.

Wie reist met God, die geeft het stuur uit handen.

Gaat zonder zorg de toekomst tegemoet.

Zal onderweg niet in de berm belanden.

Reis dan met God en uit Zijn overvloed.

W Plomp uit "DAAR WAAR DE ZON NOOIT ONDERGAAT" .

Weared of sinning, wearied of repentance
Christina Rosstti

HONDERD JAAR MAATSCHAPPELIJK EN KERKELIJK LEVEN (I)

Onze eindredacteur, ds Oosterbroek wijdde enige vriendelijke woorden aan mijn honderdste verjaardag in het nummer van oktober j.l. en vroeg of ik iets over de afgelopen eeuw kon schrijven. Laat ik een poging ondernemen.

We vertellen geen nieuws als we memoreren hoe geweldig veel er in ons dagelijks leven is veranderd sedert een eeuw geleden. In 1912 stond men nog voor de Eerste Wereldoorlog, hoewel die toen al wel dreigde. De internationale verhoudingen waren immers zeer gespannen. Toen het zover was, dachten de Duitsers eerst dat ze Frankrijk wel snel zouden overwinnen. Ze hoopen in de nazomer van dat jaar dat ze met Kerst weer als overwinnaars thuis zouden zijn. Maar dat verliep heel anders. Er volgde nog een langdurige, bloedige loopgravenoorlog en het machtige Duitsland werd tenslotte overwonnen, en daarna sterk vernederd door de Geallieerden. Daaraan hebben we nog wel enkele herinneringen.

Toen volgden er economisch voorspoedige jaren van ongeveer 1920 tot 1929. Maar in oktober 1929 kwam die vreselijke beurscrash. De aandelen kelderden met honderden procenten. En er braken jaren aan van crisis met veel werkloosheid, armoede kun je wel zeggen. De hoogbejaarden onder ons weten dat allemaal nog wel. Nu beleven we weer een crisis. Veel mensen raken hun baan kwijt en zijn op een uitkering aangewezen. Het is akelig voor de mensen die in de kracht van hun leven aan de kant staan, maar de uitkeringen zijn stukken, stukken beter dan de steun, die de werklozen in de dertiger jaren kregen.

Ondanks al die ellende die de kerkelijk meelevende mensen zeker niet voorbij ging, kan men niet zeggen, dat de mensen daardoor hun geloof verloren. Men bleef in het algemeen trouw in het kerkelijke en geloofsleven. Maar het was zeker niet makkelijk. Daarop kwam die vreselijke Tweede Wereldoorlog, de jaren dat we zuchtten onder de Duitse bezetting, onder een nationaal socialistische heerschappij.

Die nazi-leer was afschuwelijk.

Men propageerde het Arische, Germaanse ras als het "Herrenvolk". Joden en christenen waren minderwaardig. Als men zeide: "Joden zijn toch ook mensen", antwoordden ze: "Je kunt wel zeggen, dat kakkerlakken en ander ongedierte ook dieren zijn".

Alfred Rosenberg, een propagandist van het nazisme, schreef in zijn boek "De mythe van de 20e eeuw, dat hij Jezus bewonderde die de Joodse sjacheraars uit de tempel verdreef. Tegelijk verachtte Rosenberg de bloedende, lijdende Jezus aan het kruis.

Verzet tegen deze duivelse leer van Hitler, Goebbels, Rosenberg en anderen werd streng gestraft. Vele verzetsstrijders werden gefusilleerd of kwamen om in de beruchte vernietigingskampen in Duitsland en Polen.

Het is niet makkelijk voor de nu levende generatie zich die vreselijke tijd in te denken.

Maar na de bevrijding in 1945 bloeide Nederland en West Europa weer op. Er kwam ook een zekere welvaart. Maar de bevrijding is alweer 67 jaar geleden. Er waren tijden van op en neergaande conjunctuur. Soms meer voorspoed, dan weer eerder tegenspoed.

Zien we een eeuw terug, dan valt ook op de geweldige technische vooruitgang. In 1912 was er al telefoon, maar voor een enkeling. In het zogenaamde Interbellum van 1919-1939 kon je ook lang niet iedereen bellen. En wie

heeft er nu geen telefoon?? We gingen lopend of op onze fiets naar ons werk tot na de Tweede Wereldoorlog. Een enkele had maar een auto. Op de lagere school hoorden we met verwondering, dat in Amerika de werkster, de schoonmaakster met de auto bij je voorkwam. In mijn studietijd ten dele nog voor 1940 kwamen de hoogleraren op de fiets of met de tram naar college. Alleen prof. dr. J. Waterink had een auto.

En wat heeft de computer het leven enorm veranderd en de dvd's, en de mobiele telefoons. Misschien is het leven daardoor wel jachtiger, onrustiger geworden. De werktijden waren langer. We hadden tot ongeveer 1960 geen vrije zaterdag; alleen de vrije zaterdagmiddag. Maar nu is de zondagsrust in geding. Veel kleinere winkeliers lijden schade als ze niet een aantal zondagen open zijn. Maar bij de langere werktijden werd de zondagsrust toch meer gehandhaafd.

(wordt vervolgd)

Bilthoven
dr. M. J. Arntzen

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Dr. M. J. Arntzen, Gereformeerd (vrijgemaakt), Bilthoven
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommeldijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting "Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abbonementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag;
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

In de maanden september en oktober is aan giften van lezeressen en lezers een bedrag ontvangen van € 725,-. Van diaconieën en kerken is aan giften ontvangen € 1138,-. Twee diaconieën hebben ten bate van onze stichting een collecte gehouden. De eerste collecte gaf een opbrengst van € 721,- en de tweede € 359,-. Bedankt voor deze initiatieven. Wij zijn bijzonder blij met deze bijdragen en giften. *Hartelijk dank.*

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad en de abonnementen vinden onder de website naam www.krachtnaarkruis.nl. Adreswijzigingen en opgave van nieuwe abonnementen kunnen ook via de website worden doorgegeven.

Den Haag, 22 oktober 2012.

Enno de Jong
penningmeester.
E-mail: info@krachtnaarkruis.nl

Ik ben mijn zonden moe en mijn berouw,
Ik ben mij zelve moede en ik ben
Het zoeken moe naar God, dien ik niet ken,
En dien ik toch zo gaarne kennen zou.

Ik ben mijn zwakheid moe en mijn verdriet,
Mijn arbeid en mijn hoop en mijn genot,
Maar bovenal het zoeken naar mijn God! –
Ik ben het zoeken moede – maar God niet.

Hij ziet en kent mijn zonde en vergeeft
Ze zeventig maal zeven maal en meer.
Hij wil niet, dat mijn ziele sterft maar leeft.
O, wonderbare godheid van den Heer,
Die naar zo moedeloos een ziel nog vraagt,
Die alle dingen, en ook mij verdraagt.

Jacqueline van der Waals uit "GEBROKEN
KLEUREN", uitgave G F Callenbach, Nijkerk,
18e druk, zj.

ADVENTSMEDITATIE

Geboren uit een vrouw

"De mens, van een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust". Job 14:1

Een wonderlijke tekst voor een adventsmeditatie. Vindt u niet? Sombor. Donker. Bedreigend. Jazeker, evenwel niet minder waar. Wie heeft de harde werkelijkheid van deze woorden nog nooit aan lijf en ziel ervaren? U kunt Job alleen maar gelijk geven?

"Kort van dagen". Over wie heeft Job het hier? Of nog beter; over wie spreekt hier de Heilige Geest? Immers, onmiskenbaar is het toch de Geest Zelf Die in deze tekst het woord voert? De Geest spreekt over niemand minder en niemand anders dan, zoals het in de grondtekst staat, "Adam". Dat is "mens". Dat bent u. Dat ben ik. U wilt en kunt toch niet ontkennen dat u mens, "Adam", bent?

Mensen, dat zijn zonen en dochters van Adam. Voortgekomen uit Gods scheppende Hand om een eeuwigheid lang vol rust en vrede voor Hem te leven. U kent de zwartste bladzij uit de geschiedenis; nadat de mens voor altijd en voor goed afscheid nam van de Bron van het Leven, ervaart hij op pijnlijke en bittere wijze de kortstondigheid, de tijdelijkheid en de begrenzing van het leven. "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven". Inderdaad, de HEERE is een Waarmaker van Zijn Woord. Vanaf het ogenblik dat dit onheil feit werd, geldt onafwendbaar voor u en mij: kort van dagen.

"Gedenk, o HEER, hoe zwak ik ben, hoe kort van duur, het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur".

Mogelijk was u er korte of langere tijd geleden getuige van hoe die sterke man of vrouw van wie u zo zielsveel hield, door ziekte of ouderdom werd afgebroken. Of u herinnert u als de dag van gisteren hoe dat jonge, frisse leven door een ongeval werd weggerukt. "Kort van dagen".

't Kan zijn dat u op dit ogenblik door een slepende en slopende ziekte de waarheid van Jobs getuigenis schrijnend en vaak schreiend ervaart. Misschien bemerkt u aan uw lichaam en geest

bij het ouder worden steeds meer en al dieper de gebrokenheid en tijdelijkheid van uw bestaan. Meer dan eens doet het leven pijn. Sterven, is God ontmoeten... En dan? "De mens, van een vrouw geboren, is kort van dagen".

"Zat van onrust". Zonen en dochters van Adam voelen zich opgejaagd en onrustig. De mens in deze buitenparadijselijke tijd en cultuur legt er in handel en wandel dagelijks getuigenis van af. Vliegen, jagen. Hier en daar en overall. Levende toonbeelden van woeligheid en ongedurigheid. "Rust noch vrede wordt gevonden, om mijn zonden". Intussen dringt zich een vraag aan ons op: Waar zoeken wij rust? Waar hebben wij rust gevonden? 't Kan zeker geen kwaad om deze vraag eens rustig te overwegen aler we onrustig voortleven. Misschien vergaat het u op dit moment als Job; de tegenslagen in uw leven zijn vele. Alles breekt u bij de handen af.

INHOUDSOPGAVE

Ons Kerstnummer verschijnt ook dit jaar in kleurendruk met 16 pagina's. Aan zo'n nummer wordt –zoals aan elke uitgave van ons blad –door redactie en drukkerij- veel aandacht besteed. Bestuursleden en medewerkers hebben hun overdenkingen geschreven rondom de heilsfeiten van Advent en Kerstfeest en de jaarwisseling. Vanuit het Woord en onderstreept door een keur van gedichten worden we meegenomen in het Evangelie dat tijd en eeuwigheid verduurt. De HEERE blijft immer Dezelfde in 2012 en ook in 2013.

Het Kerstverhaal is ditmaal geschreven door een geschiedenisdocent die ons meeneemt naar de Eerste Wereldoorlog, die 98 jaar geleden uitbrak en tot een van de meest verschrikkelijke oorlogen in de vorige eeuw behoort.

Ook ontbreken in dit nummer de vaste rubrieken niet.

Het bestuur en de redactie wenst U allen gezegende feestdagen toe en voor het nieuwe jaar - Anno Domini 2013 - 's Heeren beste Zegen toe.

Eindredacteur,

Ds. J. Oosterbroek.

Slapeloze nachten. Rusteloze dagen. 's Morgens verlangt u naar de nacht en 's nachts ziet u uit naar de dag. Een leven op de mestvaalt. Een bestaan te midden van de puinhopen.

Of eet en drinkt u, ondanks zonden en wonden, nog vrolijk voort, omdat u morgen toch sterft...? "Onrustig is ons hart, totdat het rust vindt in U, o God!"

"De mens, van een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust".

Een wonderlijke tekst voor een adventsmeditatie. Vindt u niet? Advent, zei u? Advent! Er glanst licht over de donkere mestvaalt. Een straal van hoop. Ongedacht en onverwacht. Licht in het grauwe en vale leven van een mens, kort van dagen en zat van onrust. Bovenal en bovendien onverdiend. Er klinkt een lied in de nacht. Nakomelingen van Adam mogen het horen. Zet uw oren maar wijd open, zonder te vergeten de Geest te bidden of Hij uw oren wil openen. Hoor, en uw ziel zal leven. Eeuwig leven. "Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven". Geboren uit een vrouw. Hoe heet dit Kind? Hoe luidt de naam van deze Zoon? Vraagt gij Zijn

HET KERSTKIND

*Laat dit Kind je leven leiden
Uit de chaos van de tijd
zal het stralend openbloeien
tot een blijdschap, die bevrijdt
uit de sleur, het negatieve,
waar je leven in verzandt,
want er is geen mens te vinden
voor je uitgestoken hand,
voor je stem, die leeg blijft hangen
in de stilte om je heen,
want wie geeft je zuiver antwoord
op de vraag: "Waar groei ik heen?"*

*Stel die vraag toch aan het Kerstkind,
die, begaan met je verdriet,
tot een weerloos mens wou worden,
waar God jou en mij in ziet.
Hij is vraag en antwoord beide,
geeft je leven richting, stuur.
Ook al wordt het dan een Kruisweg,
Hij is bij je, ieder uur.
Leg je hand maar op Zijn Kribbe,
klem je hand vast om Zijn Kruis,
dan zul je vrede vinden,
ben je onderweg naar huis.*

Co 't Hart uit "HEIMWEE NAAR LATER",
uitg J.H. Kok, Kampen, 2e druk, zj.

naam, zo weet, dat Hij Immanuël heet. Wat zegt Job, op hoop, tegen hoop? "Ik weet dat mijn Verlosser leeft!" Job ziet Hem uit de verte. Van verre. Ziet ú Hem? Hebt ú al oog voor Hem gekregen? Is úw oog al gericht op die ene Mens uit een vrouw geboren? Gericht op die Mens van Wie nochtans geldt: "God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God, geboren, niet gemaakt, van hetzelfde Wezen met de Vader?"

Iemand zingt op de rijzige puinhopen van het leven: "U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren". Bent u die zanger? Houd dan maar moed, want inmiddels vergaat het deze Boreling als alle kinderen van Adam. Blijf maar op Hem letten. Houd deze Jezus maar voor ogen.

Hoe is Zijn levensloop? Opgejaagd, ontkend, vernederd, veracht en verworpen. "De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd neerlegge". "Zat van onrust".

"Kort van dagen". Waarom is Christus kort van dagen?

U vraagt: Waarom? Omdat Hij naar luidt van Paulus' woord "geworden is uit een vrouw en geworden is onder de wet". Hem geldt wat alle mensen, uit een vrouw geboren, geldt: kort van dagen. Zeg nu zelf, wat zijn nu 33 jaren op de tijdrekening van de eeuwigheid? Hem treft wat alle mensen onder de wet geboren, treft. Waarom? "Opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou". U vraagt waartoe Hij rusteloos werd opgejaagd? Opdat Hij, als de tweede Adam, tot "onrustige" kinderen van Adam zou kunnen zeggen: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven!"

U vraagt: Waartoe? Opdat Hij, als kind van Adam en Zoon van God, tot de eindige en tijdelijke mens zou kunnen zeggen: "Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven".

Nog eens, maar nu met nog meer klem: De HEERE is een Waarmaker van Zijn Woord. "En dit zal u het teken zijn, gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe".

Met recht, een wonderlijke tekst voor een adventsmeditatie.

Immers, noemt u het niet wonderlijk dat mensen, hoe kort ook van dagen, eeuwig leven kunnen ontvangen? Immers, "Hij heeft, o God, van U begeerd het onvergank'lijk leven; Gij hebt het Hem gegeven". Wat deze Zoon, geboren uit een vrouw ontvangen heeft, wil Hij gaarne en royaal wegschenken aan een mens, geboren uit een vrouw, kort van dagen en zat van onrust.

Is het geen eeuwig wonder dat mensen, zat van onrust, eeuwig rust kunnen krijgen door deze Mens, geboren uit een vrouw...? Want, "zo zijn

de dagen Hem vermeerde; zo leeft de Vorst altoos; zo leeft Hij eindeloos”.

Geldt nu nog: “Een mens, van een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust”, voor allen die met Job uitzien naar de advent van deze Verlosser, geldt straks: De mens, geboren uit God, is eeuwig van dagen en verzadigd van rust...! Geboren uit een vrouw. “Er blijft dan een rust over voor het volk van God...”

Havelterberg,
ds. J. Oosterbroek

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (XLV)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

*Inmiddels zijn we toe aan de behandeling van een volgend onderwerp: **Wij moeten vromelijk – dapper strijden tegen onze vijanden.***

IN BEZET GEBIED

*We leven in bezet gebied
Want satan heeft veel macht,
Hij is zo blij als hij een mens
Tot vallen heeft gebracht.*

*Al zijn trawanten staan gereed
Het oog op ons gericht,
Hij sluipt vaak ongemerkt nabij
Als engel van het licht*

*Nee, onderschat zijn sterke macht
In mensenlevens niet,
We leven, dat weet ieder toch
Hier in bezet gebied.*

*Maar, kind van God, wees niet bevreesd,
Hoe hoog zijn macht mag gaan
Eens strijkt hij, op Gods gloriëdag
Vernederend zijn vaan.*

M Koffeman-Zijl uit “GODS HANDSCHRIFT”,
uitg J H Kok, Kampen, 2e druk, 1987.

“Om deze kroon der rechtvaardigheid te verkrijgen moeten wij vromelijk = dapper strijden tegen al onze vijanden, die ons van alle zijden aanvechten, inzonderheid tegen de listige omleidingen van de duivel” zo lezen we ditmaal in de Ziekentroost.

Ziekte brengt altijd strijd met zich mee. We lezen soms in rouwadvertentie over de moed waarmee de overledene de strijd tegen een ernstige ziekte heeft gestreden. Het bleek een ongelijke strijd te zijn die eindigde in zijn overlijden. Vandaar ook dat ziek- zijn ook een psychische strijd met zich meebrengt. Er is immers moed en doorzettingsvermogen voor nodig om te dragen en te verdragen. Zeker wanneer de ene na de andere behandeling faalt en teleurstelling op teleurstelling volgt, is die strijd zwaar.

Ook het proces van aanvaarding en overgave gaat vaak gepaard met innerlijke strijd. Die strijd gaat ook Gods kinderen niet voorbij. Daarbij zal satan ook niet stil zitten en hen met geweld en met list bestrijden.

In de Middeleeuwen was er veel bijgeloof en in allerlei tekeningen en schilderijen uit die tijd wordt dat zichtbaar. Ziek – en sterfbedden worden afgebeeld en daarop zien we vliegende duiveltjes, demonen, maar ook engelen die we rondom de zieke aantreffen. Bijgeloof? Helemaal niet. Naar het besef van die Middeleeuwer was de aanwezigheid van de duivel rondom een zieke kennelijk een realiteit, evenals de aanwezigheid van God en van de heilige engelen als een werkelijkheid werd ervaren. Maar dat er een geestelijke strijd gevoerd wordt om de “stad mensenziel” is een Bijbelse waarheid. Speciaal in dagen van ziekte, lijden en tegenslag vecht satan hen aan. De weg om de kroon der rechtvaardigheid te ontvangen is een weg van strijd, zo zegt De Ziekentroost. Voluit een Bijbelse werkelijkheid!

Aan het slot van de brief aan de Efeziërs gaat de apostel Paulus in op de strijd van een christen in deze wereld. Hij roept zijn lezers op waakzaam te zijn tegen de listige praktijken van de duivel. In Efeze 6: 12 schrijft hij: *"Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers dezer wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht"*.

Paulus tekent hier de ernst van de geestelijke strijd en de Middeleeuwse schilders hebben dat in de afbeeldingen van duiveltjes en demonen goed opgepikt. Gods kinderen staan op het slagveld in die geestelijke strijd in de voorste linies. Het is een ongelijke strijd zo op het eerste gezicht. Het gaat immers niet maar om een strijd van man tegen man, tussen mensen van vlees en bloed, maar tegen boze engelenmachten. Tegenover Gods kinderen staat een geweldige overmacht van de duivel en zijn trawanten. Ze maken gebruik van allerlei listige methoden om de Gods kinderen te verleiden. Ze schakelen zelfs de machten van deze aarde in. Ze brengen de wereld van het occulte op de been; ze verspreiden dwalingen en ontnemen ons het zicht op Gods heerlijkheid. Hun tegenstanders zijn zo sterk dat ze nooit en te nimmer in eigen kracht kunnen staande blijven. Het gaat hun krachten verre te boven.

Satanische methoden? Ze zijn er genoeg. Op zwakke momenten God verdacht maken. Satan heeft eeuwenlange ervaring opgebouwd in het verzoeken van mensen. Eva en Adam waren zijn eerste slachtoffers, maar hij heeft het op al Gods kinderen voorzien. Als een volmaakt psycholoog kent satan de zwakheden van het mensenhart. In die geestelijke strijd verlaat de Heere Zijn volk nooit. Hij houdt hen staande in de geestelijke strijd, ook al is die strijd voor hen zwaar. Gods kinderen hebben een machtige Helper, Die hen nooit laat vallen. Hij is een vurige muur rondom hen. In Hem vinden zij een onuitputtelijke Bron, zodat zij kunnen staande blijven. Hij heeft hen ook in alles voorzien in de geestelijke wapenrusting. Daarover de volgende maal.

Als hen geweld en list bestrijden, al gaat het nog zo hoog...
Hun bloed, hun tranen en hun lijden, zijn dierbaar in Zijn oog!

Havelterberg,
ds. J. Oosterbroek.

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Het jaar 2012 is weer bijna voorbij, voor sommigen onder ons was er blijdschap; voor anderen verdriet. Maar voor ieder mag de blijde boodschap klinken, dat de Heere Jezus geboren is lang geleden en dat we ook in 2012 en 2013 tot Hem mogen gaan. Hij kwam voor zondaren op aarde. Als we er achter gekomen zijn, door de werking van de Heilige Geest, dat we tegen God gezondigd hebben, mogen we vragen of Hij onze zonden wil vergeven. Hij kan volkomen vergeving en een nieuw leven schenken.

Ik weet het, Jesu zoet...

*Ik weet het, Jesu zoet, dat all' Uw beste vrienden
Hier grote tegenspoed en kleine voorspoed vinden,
Maar als hier iemand heeft een recht gevreesd
gemoed,
Die heeft dan meerder ook als al het werelds goed.
Ja, zulk een ziel kan uit lijden vreugde zuigen,
Omdat zij kan in alles voor Uw willen buigen
Want die zich aan Uw wil in alles overgeeft
Is de gelukkigste die op de aarde leeft.*

Pieter Mallants, Uit De schaduw gaat voorbij

VERJAARDAGSKALENDER

31 december	Mevr. G. Tinger-Voorman,
Straat van Bali 49,
9642 AG Veendam
11 januari	Wilma Minnis, Arduinlaan 20,
9743 TG Groningen
2 februari	Mevr. S. Vlietstra, Doverstraat 13,
2014 DC Haarlem
4 februari	Jaap Visserman,
Workumstraat 18,
8304 DP Emmeloord

BRIEVENBUS

Fam. J. Koppert, Beelstraat 43, 2672 AB Naaldwijk
Fam. Kat-Oldejans, Het Hangje 89-22, 7902 LD Hoogeveen

PUZZELHOEK

1. Het begin des van Jezus Christus den Zone Gods
2. Zie, Ik zend Mijn engel uw aangezicht
3. en werden van hem gedoopt in de rivier de Jordaan
4. .. mij komt, Die sterker is dan ik
5. Ik heb ulieden wel met water

6. .. het geschiedde in diezelfde dagen
7. en zij hun vader Zebedeüs in het schip
8. .. ken U wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods
9. zodat zij onder vraagden, zeggende
Wat is dit
10. Het woord dat je kan maken van de begin-
letters van de eerste negen antwoorden
11. Hoe was Johannes de Doper gekleed
12. Wat at Johannes de Doper
13. Waarvoor vond hij zich niet waardig
14. Waarmee zal de Heere Jezus de mensen
dopen
15. Wat daalde op de Heere Jezus neer nadat
Hij gedoopt was
16. Wat zei de stem die uit de hemel klonk
17. Welke profeet schreef Zie, Ik zend Mijn
engel voor Uw aangezicht, die Uw weg voor
U heen bereiden zal
18. Welke profeet sprak van De stem des roe-
pende in de woestijn Bereidt de weg des
Heeren, maakt Zijn paden recht
19. Wat betekend de naam Johannes
20. Wat betekend de naam Jezus

De meeste antwoorden kunt u vinden in
Markus 1

Oplossingen insturen voor 1 februari.

De oplossingen van het novembernummer zijn
Cesarea-heeft-recht-inkomst-stilliggen-tegen-
eet-nooit-evangelijke-niemand-christenen-de
heidenen-Jeruzalem-Joppe-Cesarea-Tarsen-Aga-
bus-Claudius-de broederen in Judea-acht

*Leer mij naar U wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len,
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen naam
Heer', mijn God, ik zal U loven,
Heffen 't ganse hart naar boven,
'k Zal Uw naam en majesteit
Eren tot in eeuwigheid.*

Psalm 86 vers 6

Allen goede kerstdagen en een gezegend nieuw-
jaar toegewenst,

Hartelijke groeten,
Ati Looij, Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel .0187483721
E-mail: ati.looij@solcon.nl

KERSTGETUIGEN

*En wij hebben aanschouwd en getuigen dat de
Vader Zijn Zoon gezonden heeft als Heiland der
wereld.*

1 Johannes 4:14

Kerstfeest vieren, dat zouden we toch niet graag
overslaan. Maar waarom niet? Misschien omdat
wij dankbaar terugzien op die stille nacht waar-
in God begonnen is ons te bevrijden van de
duistere machten van zonde en dood? Daarom
zingen wij toch ook met blijdschap al die mooie
kerstliederen die verwoorden wat Hij voor ons
en voor heel zijn schepping gedaan heeft?
Terecht!

Maar als het echt zo belangrijk is geweest dat
God Zijn Zoon ter wereld liet komen in
Bethlehem, wat doen we daarmee dan van-
daag? Kúnnen we eigenlijk wel feest vieren in
de wereld van 2012, waar zoveel ellende is,
zoveel verdriet? Een wereld met miljoenen die
het slachtoffer zijn van oorlogsgeweld, natuur-
rampen en hongersnood? Mógen wij dan wel
feest vieren? Wat kunnen wij vandaag met het
Kerstevangelie?

Die vraag zullen de Christenen aan wie Johannes
zijn brief heeft geschreven tegen het einde van
de eerste eeuw zich vast en zeker ook gesteld
hebben. Zij kenden, net als wij, Lucas 2, maar
moesten ook zeggen: Christus' geboorte in
Bethlehem - dat is nu verleden tijd. Ze zouden
zo met ons kunnen meezingen over de stille
nacht in Bethlehems dreven.

Maar zij leefden, net als wij, in een wereld waar-
in stille nachten nogal eens verstoord worden
door wapengekletter; nachten die vol zijn van
het zuchten van verdrukten, het klagen van mis-
deelden, het kreunen van stervenden. Die ene
stille nacht hebben wel de engelen gezongen
boven de velden van Efratha, maar dat was de
eerste en de laatste keer. En zij hebben ook
gemerkt: we leven in een harde wereld, en wie
zelf niet hard is loopt de kans er zonder meer
onderdoor te gaan.

En juist dan is het nodig te weten: het is geen
sprookje dat ons verteld wordt over een Kind in
een kribbe, herders óp het veld en engelen
daarboven. Geen sprookje: wij hebben aan-
schouwd, gezien, dat de Vader Zijn Zoon gezon-
den heeft.

Wij - wie zijn dat? Johannes en zijn collega-
apostelen, die weliswaar niet in Bethlehem
waren, maar wel Maria kenden, de moeder des
Heeren, en stellig ook gehoord hebben van de
wondere geboorte van het Kind? Zeker, zij zijn
ooggetuigen die de Heere Jezus persoonlijk

hebben gekend. Maar Johannes bedoelt met dat "wij" veel meer mensen; ook de lezers van de brief; ook ons.

Nu denkt u misschien: dat kan niet. Wij hebben nooit de Heere Jezus aanschouwd. Was het maar waar.... Maar wat hebben Mattheüs en Lucas en al die anderen gedaan, wanneer ze over Hem schreven? Ze tekenden Hem dan voor ons uit, in verschillende situaties. En zo lieten zij ons Hem aanschouwen.

Tot in de details toe. We worden zelfs meegenomen naar de binnenkamer van het leven van Maria en Jozef: niet leven alsof je al getrouwd bent, en toch dat Kind dat Zich aankondigt, zonder aardse vader. Tot in details: gewikkeld in doeken, net als elk ander kind, maar wel liggend in een kribbe, want in de herberg was geen plaats voor hen, ook niet voor Hem. Wat is dat dichtbij voor ons, in een wereld waarin voor mensen geen plaats is. Tot in details, want wat deden Jozef en Maria in Bethlehem waar ze helemaal niet woonden? Ze waren er vanwege keizer Augustus, en zo wordt de wereldpolitiek betrokken bij het Evangelie.

Wie durft nog te zeggen dat wij Jezus niet gezien hebben, niet óns Kind, maar Gods Kind in een kribbe, in een wereld verloren in schuld, gebogen onder vreemde dictatuur? In de oude woorden van Lucas 2 ziet Het ons aan: hier ben Ik, Immanuel, "God met ons". Zeg toch niet "nee", wanneer Johannes tot ons en mét ons zegt: Wij hebben Hem aanschouwd, in Wie God Zijn

trouwe Vaderhanden naar ons heeft uitgestrekt en zegt: "Ziehier Mijn liefde voor u!"

Hij heeft Zijn Zoon gezonden. Als het daarmee zou ophouden dan zouden we nog kunnen zeggen: Nu weten wij nog niet waar we met God aan toe zijn. Maar het houdt er niet mee op. God heeft Zijn Zoon gezonden als Heiland der wereld. Dat is de echo van woorden in de stille nacht: U is heden de Heiland geboren namelijk Christus, de Heere, in de stad van David. De Heiland, de Redder van mens en wereld, Hij is ons bestaan binnengetreken.

En juist die naam. Heiland, verkondigt ons dat God weet wat er op deze aarde allemaal aan de hand is; dat Hij weet wat er ten diepste aan het leven op deze aarde is gaan mankeren: dat mensen hier geen leven meer hebben, geen leven zonder sterven, en zonder eeuwige verlorenheid, als het aan ons ligt. Daarom zond Hij zijn Zoon als Heiland der wereld, de wereld die in barenssnood is, maar uit zichzelf de nieuwe dag niet kan voortbrengen.

Natuurlijk hebben de herders op het veld niet meteen gevat wat het betekende dat het Kind in de kribbe die machtige naam toebedeeld kreeg: Heiland der wereld. Ze hebben mogelijk wel even bedacht dat de keizer in Rome voor zichzelf reclame maakte met diezelfde naam, "Heiland", "Redder". Dat zal wel bij de eerste lezers van Johannes' brief het geval zijn geweest. Zij leefden middenin die wereld waarin de keizers van Rome zich nogal veel verbeeldden. En zij zullen daarover hebben kunnen glimlachen - dé Heiland was immers hun Heere!

En daarom, schrijft Johannes, willen wij daarvan getuigen. Wij willen de wereld laten weten dat zij niet uitzichtloos hoeft ten onder te gaan. Wij willen de mensen die wij kunnen bereiken laten weten: er is toekomst voor u, er is leven, Gode zij dank.

Getuigen - dat kan heel ver gaan, en dichtbij komen, wanneer we mensen die we misschien dagelijks ontmoeten iets mogen doorgeven van de heerlijkheid van het Kerstfeest. Dat valt vaak niet mee in onze samenleving.

Naarmate het Kerstkind op de achtergrond is geraakt is de stroom kerstgeschenken aangezwollen. Begrijpelijk, want een mens wil zo toch wát, nietwaar? Naarmate het Brood des levens

BIJ DE KRIBBE

*Als ik probeer het wonder te bevatten,
dat U, Heer' Jezus, op de aarde kwam
en als ik tracht de heerlijkheid te schatten,
die U verliet toen U hier intrek nam...*

*Het liggen in de schoot daar van Uw Vader,
die U verruilde voor een houten krib...
Hoe ik ook denk en dat geheim benader,
steeds loop ik stuk op mijn beperkt begrip.*

*Van mensenkant is het niet in te denken,
wat U in Uw Verlossershart bewoog,
toen U, om ons Uw heerlijkheid te schenken,
Zelf naar een duistere mensenwereld toog...*

*Daarom kniel ik maar bij Uw kribbe neer
en stamel: Dank U, lieve Heer'!*

Joke van Sliedrecht uit "DOELGERICHT",
uitg Den Hertog, Houten, 1995.

steeds meer op de achtergrond is geraakt zijn de kerstdiners steeds uitbundiger gaan worden. Naarmate het levende water van het Woord wordt versmaad zijn de slijters steeds betere zaken gaan doen. En wie zet zich dan nog tot luisteren naar een verhaal over een Kind?

Misschien moet de boodschap over het Kind wel wat meer van harde contouren voorzien worden. Het lijkt wel hard, maar het kán mensen wakker schudden wanneer we hen vragen: wat baat u die stroom aan kerstgeschenken, het kerstmenu van tweehonderd euro's in een vijfsterren hotel en uw alcoholische versnapering, wanneer u aan het eind van uw aardse leven bent gekomen, maar niet hebt willen weten van de Heiland der wereld? Zover kan het gaan; wij getuigen van de Zoon van God, Die mens werd om ons en om ons behoud!

En als iemand nu denkt: zó komen wij nooit meer toe aan het zingen van Kerstliederen - dan worden wij daarvoor nu juist nadrukkelijk uitgenodigd. Want dat is óók getuigen: God heeft Zijn Zoon gezonden als Heiland der wereld. Dat feit is verleden tijd. Maar Johannes verbindt het wel met het heden van de verkondiging. Dat betekent: nu is alles niet meer zoals het was. Want: alles wordt nieuw! Want: "Ik vaag uw overtredingen weg als een nevel, en uw zonden als een wolk; keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost". Heiland der wereld, Bevrijder van de slaven van de zonde. En met minder wil het Kind van Bethlehem niet toe. Hij is niet "maar" een kind, zoals er zovelen zijn; en niet "maar" een mens, zoals zovelen. Dit Kind is onze toekomst, ons leven.

Geloofd zij Jezus Christus, tot in alle eeuwigheden!

Rijswijk Z-H.,
ds. J. Winter

Scherp tekenen de contouren van de dichte rijen prikkeldraad zich af tegen de strakke lucht. De eerste sterren beginnen te flonkeren aan de hemel. Voor het eerst sinds dagen is het regenen gestopt en zakt de temperatuur tot onder het vriespunt. De omgewoelde grond van het niemandsland is veranderd in een spookachtig maanlandschap met ontelbare grotere en kleinere granaatinslagen. Op de met modderwater gevulde kraters begint zich hier en daar een dun laagje ijs te vormen. De loopgraven liggen hier niet ver bij elkaar vandaan, slechts zo'n zestig of zeventig meter. Als grillige lijnen lopen ze door het troosteloze en vernietigde landschap, met daar tussenin het niemandsland. In de loopgraven bevinden zich de levenden, in het niemandsland liggen de doden, zwaargewonden en alle mogelijke resten van mislukte aanvallen. Sommige doden liggen er een paar dagen, anderen liggen er al weken. Het is de angst van elke soldaat om daar gewond achter te blijven. Eenzaam. Hulpeloos. De enige levende wezens die je er in overvloed tegenkomt, zijn ratten. Loopgraafvossen. In de verte klinkt af en toe het gierende geluid van laag overvliegende granaaten, iets dichterbij is met enige regelmaat de droge knal uit het geweer van een scherpschutter te horen. Verder is het rustig, deze late namiddag. Zo direct valt de avond van deze 24e december 1914. De eerste kerstavond aan het front. Het stemt de soldaten in de loopgraven weemoedig. De gedachten gaan, meer nog dan anders, naar thuis. Naar familie en vrienden. Naar vrouw en kinderen, vriendin of verloofde. Deze middag wordt er minder dan normaal gemopperd op de ingevallen kou, zelfs minder op de dikke laag modderwater die de bodem van de kapotgeschoten loopgraven bedekt en het overleven in de klamme, vochtige loopgraven extra zwaar maakt.

De jonge oorlogsvrijwilliger August Niemann hangt in één van de vele uitsparingen van zijn loopgraaf. Behalve droge voeten biedt zo'n schuilplaats ook iets meer bescherming dan de loopgraaf zelf. Hoewel hij het wel uit zijn hoofd laat om zich boven de borstwering van de loopgraaf te laten zien, heeft hij door het schietgat van een mitrailleur een aardig beeld van het niemandsland en de Britse loopgraven aan de overkant. Slechts enkele tientallen meters en een handvol dichte rijen prikkeldraad scheiden hem van zijn vijanden. Vijanden waarom eigenlijk?! Meer dan anders dringt deze vraag zich aan August op. Leven en sterven die soldaten aan de andere kant niet op dezelfde beestachtige manier als zichzelf? Verlangen die soldaten

daar ook niet naar huis en haard? Als vanzelf verplaatsen August's gedachten zich naar die eerste oorlogsdagen in augustus. Wat waren hij en zijn medestudenten in Berlijn enthousiast geweest, toen ze hoorden dat Duitsland de oorlog had verklaard aan Frankrijk! Geestdriftig had hij zich opgegeven als vrijwilliger in het Duitse leger. Een *'frische, fröhliche Krieg'* zou het worden, een korte oorlog, die voorbij zou zijn voordat de bladeren zouden vallen. Vaderlandsliefde en de zucht naar avontuur hadden bij August om de voorrang gestreden. Waarschuwingen en bezwaren van moeder had hij in de wind geslagen, de korte hoofdknik van vader had hij als een bevestiging gezien. Hij was na een korte trainingsperiode naar het westen van België gestuurd. Daar was, evenals in Frankrijk, de grootscheepse Duitse aanval inmiddels tot stilstand gebracht en verdedigden Franse, Britse en Belgische soldaten fanatiek elke meter grond. In plaats van het voeren van een eervolle strijd was hij terechtgekomen in een massale slachting en had hij veel kameraden zien vallen. En daarom zit hij nu hier, in de kou en in de modder, voor de poorten van het Belgische Ieper.

Ineens klinken er stemmen verderop in de loopgraaf. Zacht wordt er gezongen en gelachen. August herkent in de schemering zijn vrienden Rudolf en Kurt, met nog een aantal anderen van zijn regiment. Kurt draagt een heuse dennenboom, anderen hebben kaarsen en zelfs muziekinstrumenten bij zich. 'August, kom 'es hier man! Hoe vind je ons boompje?' August loopt gebukt naar zijn vrienden. 'Hoe kom jij aan dat boompje?' vraagt hij. 'Wat is kerstavond zonder kerstboom?' vraagt Rudolf. 'Hij', en hij wijst op Kurt, 'is het zelf om wezen hakken een eind verderop in het bos. Is het geen prachtig boompje?' August knikt. Dit is geweldig! Samen zetten ze het boompje tegen de borstwering en duwen de stam in de modder. Anderen steken kaarsen aan en duwen ze in de wanden van de loopgraaf. Zacht schijnt het licht van de vlammetjes in de loopgraaf en hun flakkering werpt schaduwen op de gezichten van de mannen. Met grote ogen staart August in de vlammetjes. Kerst. Feest van de geboorte van Jezus, Gods Zoon. Vrede op aarde. Maar wat ziet hij daar van? Dan schrikt hij op. Rudolf heeft z'n mondharmonica gepakt en zet in. *Stille nacht, heilige nacht*. Eerst aarzelend, maar dan steeds luider en krachtiger klinkt het uit de kelen van de mannen. Steeds meer soldaten komen uit hun schuilplaatsen. Ook op andere plaatsen in de loopgraaf worden kaarsen aangestoken en hier en daar verschijnt nog een kerstboom tegen de borstwering. Het gezang breidt zich uit. Na het Stille nacht wordt een eindje verderop *O du fröhliche, O du selige,*

Gnadenbringende Weihnachtszeit ingezet. August en zijn vrienden zingen uit volle borst mee. Een vreemd, vredig gevoel maakt zich van August meester. Als de laatste regel van het lied is vervlogen, is het Alfred, een jonge boer, die zich boven de borstwering van de loopgraaf uit waagt en met z'n handen aan z'n mond *'Fröhliche Weinachten!'* schreeuwt naar de Britse loopgraaf. Het galmt over het niemandsland. Even is het stil, maar dan klinkt vanaf de andere kant een aarzelend applaus en wordt er *'Merry Christmas'* geroepen.

Daarna gaat het allemaal enorm snel. August hoort hoe de Britse soldaten The First Noël inzetten en tegelijkertijd ziet hij hoe Kurt en Alfred voorzichtig hun kerstboompje op de borstwering zetten en zelf de loopgraaf uit klimmen, voorzien van een nachtlantaarn en sigaren. Ook vanaf de andere kant ziet August hoe zich drie figuren uit de loopgraaf omhoog hijsen en richting een opening in de prikkeldraadversperring lopen. Gespannen kijken de soldaten aan beide kanten toe hoe de vijf mannen elkaar de hand schudden en sigaren en sigaretten uitwisselen. August hoort hen praten en ziet dat de mannen elkaar op de schouders slaan en weer terugkeren naar hun loopgraven. 'Wat zeiden ze?' 'Wat hebben jullie afgesproken?' wordt er van alle kanten geroepen. De blijdschap is groot als Kurt verslag uitbrengt: 'We hebben afgesproken met de Britten dat we elkaar tijdens deze kerstdagen niet zullen aanvallen of beschieten. Als er toch geschoten moet worden, zullen we vooraf waarschuwen.' Het wordt een wonderlijke kerstavond. Kaarsen en kerstboompjes staan aan weerszijden op de borstwering, her en der klinken kerstliederen en over en weer worden kerstwensen en uitroepen als *'stupid war'* en *'blöder Krieg'* geschreeuwd. Het is diep in de nacht als het stil wordt en soldaten eindelijk sinds lange tijd rustig in slaap kunnen vallen. August is één van de laatsten die z'n ondergrondse slaapplek opzoekt.

De volgende morgen wordt August later dan normaal wakker. Wanneer hij een paar tellen later de loopgraaf in loopt, wordt zijn oog meteen naar het niemandsland getrokken. Niet zozeer vanwege de mist, die laag tussen de prikkeldraadversperringen hangt en het zicht op de Britse loopgraven belemmert. Ook niet vanwege de met rijp bedekte dode lichamen van vriend en vijand, die als witte heuveltjes verspreid liggen in het niemandsland. Nee, het zijn de groepjes met elkaar pratende en lachende soldaten die zijn aandacht trekken. Er worden levensmiddelen uitgewisseld. August ziet hoe Alfred zelfs met een Britse helm op z'n hoofd

loopt, terwijl anderen elkaar familiefoto's laten zien en adressen uitwisselen. August strijkt met z'n hand door z'n verwarde haren en klimt over de borstwering. 'Ha die August! Mag ik je voorstellen aan mijn nieuwe vrienden Edward en Bruce?!' roept Rudolf, terwijl hij zijn armen om beide Britten heen slaat. August drukt de soldaten de hand en in half Engels en half Duits ontstaat een gesprek. 'Waar kom jij vandaan, Bruce?' 'Yorkshire Dales.' 'Nooit van gehoord, mooie streek?' 'Zeker weten, samen met m'n vader heb ik er een boerenbedrijfje. En jij?' 'Ik studeerde voor de oorlog begon in Berlijn, klassieke letteren.' 'Heb je 'n meisje?' 'Nee, jij wel dan?' Bruce blijkt een gezinnetje te hebben. Twee meisjes en een jongetje. Trots laat hij een opgevouwen en verfrommeld fotootje zien van een jonge vrouw en drie kindjes. 'Mooi hè?' August knikt. 'Verlang je erg naar huis?' Even blijft het stil. 'Ja, tuurlijk! Maar ja '

Commando's verbreken de pijnlijke stilte. 'Verzamelen!' Een paar Duitse en Engelse officieren, die de verbroedering in het niemandsland oogluikend toe laten, hebben besloten dat ze van de gelegenheid gebruik moeten maken en de doden in het niemandsland moeten begraven. Engelse en Duitse bevelen worden gegeven en niet veel later is een groep soldaten bezig met het graven van een lange, diepe kuil, terwijl anderen de verspreide dode lichamen verzamelen. Ook August sjouwt, samen met Bruce, gesneuvelden naar de kuil. Het is een vervelend karwei. Sommige doden zijn slechts te herkennen aan hun uniform en zijn afschuwelijk verminkt. Wanneer alle doden voorzichtig in de grote kuil zijn gelegd stellen de soldaten zich op langs de randen. De Duitsers aan de ene kant, de Britten aan de andere. Alle helmen gaan af als een Britse aalmoezenier met luide stem Psalm 23 voorleest: *'The Lord is my shepherd.'* Een Duitse theologiestudent doet daarna hetzelfde in het Duits: *'Der Herr ist mein Hirte.'* Daarna wordt de kuil stilzwijgend door de soldaten dichtgegooid en wordt de korte plechtigheid besloten met het Onze Vader. Het monotone gebrom van Duitse en Engelse mannenstemmen vermengt zich tot één gebed: *'Vater unser der Du bist im Himmel, Our Father who art in heaven...'* Het bezorgt August kippenvel en hij voelt een brok in zijn keel. En tegelijkertijd brengt het hem in verwarring. Hier staan soldaten uit Groot-Brittannië en Duitsland, christelijke naties, die elkaar gisteren en eergisteren nog op leven en dood bevochten en afslachtten. En dat volgende week weer zullen doen. Wil God hier wel zijn? In de modder, bij de afzichtelijke doden en kreunende gewonden? Na het 'amen' van de soldaten duwt een Duitse officier een ruw hou-

ten kruis in de grond. Langzaam lopen de soldaten bij het graf vandaan.

Terwijl een Britse soldaat oppert om een potje voetbal te spelen, trekt August zich terug. Schijnbaar doelloos slentert hij over het niemandsland. 'De HEERE is mijn Herder.' Die woorden spoken nog steeds door z'n hoofd. Is dat zo? Waar is God eigenlijk? Goede Herder? Grazige weiden? Wateren der rust? Hier? Waar de dood klapwiekt boven de modderige loopgraven en het niemandsland met de ontelbare kraters? August hoort het gejuich van zijn kameraden wanneer één van hen een doelpunt heeft gemaakt met een half leeggelopen voetbal. 'Twee- één!' De gepasseerde keeper ligt op de grond tussen de stapels soldatenjassen die als doelpalen dienen. August let er maar half op. 'De HEERE is mijn Herder?' Dan is het alsof ineens het licht doorbreekt: in de kerstnacht waren er ook herders. Heel gewone herders, in het open veld. Onder een donkere hemel. De velden van Efratha en de slagvelden bij Ieper, ze zijn niet te vergelijken. Maar toch 'Ik verkondig u grote blijdschap, die voor heel het volk wezen zal, namelijk dat heden voor u in de stad van David de Zaligmaker geboren is; Hij is Christus, de Heere.' Even duizelt het August. Dan breekt er een lach door op zijn gezicht.

Sommelsdijk,
Matthijs Guijt

Citaat H F Kohlbrugge over het Kerstfeest

Graag geef ik u een prachtig citaat van Kohlbrugge door die de betekenis van het heilsfeit van Christus' geboorte wel op zeer indringende wijze weergeeft: 'Zeg mij, wat moet God hebben gevoeld, toen Hij Zijn Zoon overgaf? Zijn vreugde offerde Hij op, Zijn lust, Zijn leven, Zijn ander Ik. Hij maakte Zijn paleis als het ware leeg... Hij gaf Hem over in onze verdoemenis, opdat Hij zou dragen de gehele last van Zijn toorn tegen de zonde. Ach, wij zijn te aards, te mat, te dood om dit geven te begrijpen. Wondervolle gave, wondervolle ruiling! Wat God liefhad, scheen Hij te haten en wat Hij met een eeuwige haat moest haten, gelijk het Hem haatte, heeft Hij liefgehad. Wat alleen in Gods hemelrijk behoort, gaf Hij over in ons oordeel. En wat voor eeuwig door Hem verworpen moest worden, nam Hij tot Zich voor Zijn troon.' Deze woorden zijn het waard overdacht te worden. Onze kerstviering zal erdoor aan diepte winnen!

GODS LIEFDE (III)

In dit laatste artikel wijst ds Harinck op de noodzaak van Golgotha en juist het kruis is de duidelijkste openbaring van Gods onbaatzuchtige liefde, de agapè.

Het kruis van Golgotha toont ons dat God de zonde ernstig neemt. Zijn gehele wezen komt in verzet tegen de zonde. De zonde is in Gods ogen een kwaad, dat niet ongestraft mag blijven. De afschuwelijke natuur van de zonde maakt dit noodzakelijk. De zonde keert zich tegen God en alles van God. Het keert zich tegen Zijn heiligheid en rechtvaardigheid, Zijn goedheid en barmhartigheid, ja tegen alles wat God en van God is.

De zonde wekt daarom God heilig ongenoegen op. God zou geen God zijn indien Hij de zonde niet haatte en strafte. Vanuit de heiligheid van Zijn wezen ontstaat die verbolgenheid over de zonde waarover de Bijbel spreekt. De apostel zegt: "Want de toorn Gods wordt van de hemel geopenbaard over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der mensen" Rom. 1:18. Het is natuurlijk voor God om de zonde te haten. Hij kan volgens Zijn heilige natuur niet anders. Het zou een gebrek in God zijn, indien Hij het kwaad niet haatte en strafte.

Wanneer wij dit horen, zeggen we: 'Maar waar blijft dan de God, Die liefde is?'. Hoort wat Johannes zegt: "Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld opdat wij zouden leven door Hem". Gods liefde heeft in een weg voorzien waarin Hij de zonde kan straffen en de zondaar genadig kan zijn. Hij heeft Zijn Zoon tot een Middelaar gegeven om in de plaats van zondaren de straf te dragen. Gods onbevattelijke liefde staat daar achter. De zonde is immers maar geen kwaad dat uitgeveegd kan worden zoals men een lei schoonveegt.

De daad van onze ongehoorzaamheid van de mens kon alleen worden weggenomen door een daad van hoogste gehoorzaamheid. Vandaar dat in Rom. 5 de ongehoorzaamheid van Adam gesteld wordt tegenover de gehoorzaamheid van Christus. Jezus heeft God de hoogste gehoorzaamheid betoond. Hij is Zijn Vader gehoorzaam geweest tot in de dood, ja tot in de dood des kruises. De dood van Christus is de verzoening voor onze zonden. In die dood is de zonde gevonnist en veroordeeld en God in Zijn rechtvaardigheid voldaan. In dit licht spreekt de apostel over Jezus' sterven als de veroordeling van de zonde: "de zonde veroordeeld in het vlees" Rom. 8:3.

Het goddelijke verlossingsplan, om zondaren door de dood van Christus met Zichzelf te verzoenen, openbaart de liefde van God. De oude Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt het zo treffend: "Zo heeft God dan Zijn rechtvaardigheid bewezen tegen Zijn Zoon, als Hij onze zonden op Hem gelegd heeft; en heeft uitgestort Zijn goedheid en barmhartigheid over ons, die schuldig en der verdoemenis waardig waren, door een zeer volkomen liefde". (Art. 20).

Je kunt niet over Gods liefde spreken los van Christus en los van Golgotha. Dat doen we veel te veel. Dan spreken we over Gods verkiezende liefde alsof deze niets met Jezus te maken heeft. Gods liefde stroomt door de bedding van Jezus' zoen- en kruisverdiensten. Het kruis is de duidelijkste openbaring van Gods liefde. Daar zie je wat Johannes zegt: "Want God is liefde". God spaart Zijn Zoon niet om zondaren te kunnen sparen. Over die liefde raakt de Bijbel niet uitgepraat. De apostelen schrijven daarover in allerlei toonaarden en verbanen. Het was de kern van hun boodschap. Het bezielde de christen tot een leven van toewijding aan God.

Persoonlijke kennis van Gods liefde.

Maar ja, wist ik nu maar dat de liefde, die God in Christus heeft bewezen, ook voor mij is? Dat is lang niet zo vanzelfsprekend als sommigen denken. Gods liefde is immers een verkiezende liefde. God verkiest zelf de voorwerpen van zijn liefde, zoals wij dat ook doen. Hij wordt daartoe door niets gedwongen dan door Zijn eigen keus. Er staat toch ook in de Bijbel: "Jakob heb ik lief gehad en Ezau heb Ik gehaat"?. Op grond van de Bijbelse uitspraken zeggen wij: 'Je moet dus weten tot de uitverkorenen te behoren om te weten dat God je liefheeft. Indien je naam niet in boek des levens staat is alles tevergeefs. Op grond van die gedachtegang moet een mens dus aan de weet zien te komen of hij of zij tot

Gods uitverkorenen behoort. Maar dat is onmogelijk! Het boek des levens is voor ons gesloten. Dit boek is in de hemel en God alleen kan daar in lezen. Dit zoeken is een doodlopende weg. Calvijn zegt, dat we dan in een doolhof en draaikolk terechtkomen waardoor we verzwolgen zullen worden.

Maar...een ander boek ligt voor ons open. De Bijbel, het Woord van de levende God. In dat boek lees je wie het offer van Christus ten goede komt. Het komt ten goede aan ieder, die zich van zijn zonden bekeert en in Christus gelooft. In de Bijbel kun je lezen dat God, alzo lief de wereld heeft gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon geven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft niet zal verderven, maar het eeuwige leven zal hebben. Bekering en geloof worden verbonden met het deel hebben aan Gods liefde, betoond in de dood van Christus. In plaats van in te dringen in de verborgen predestinatie, moeten we letten op wat God over de uitverkorenen in de Bijbel zegt. De uitverkorenen zijn de zondaren, die hartelijk bedroefd zijn over hun zonden; hun zaligheid in Christus zoeken en in oprechtheid God zoeken te dienen.

We moeten daarom letten op wat er in het boek staat dat God aan ons heeft gegeven, namelijk de Bijbel. Daarin lezen we dat "een iegelijk", wie hij ook is en wat hij ook gedaan heeft, die in de gekruisigde Christus gelooft, het eeuwige leven zal ontvangen.

In de Schrift horen we de stem van Gods liefde, die roept: "Keert weder, gij afkerige kinderen en Ik zal uw afkeringen genezen". In de Schrift treedt God rebellen en opstandelingen tegemoet met de boodschap: "Laat u met God verzoenen". Al kun je dan niet lezen in Gods verborgen boek in de hemel, laat wat geschreven staat in Gods geopenbaarde Boek, de Bijbel voor u voldoende zijn.

In Zijn Woord maakt God zijn liefde bekend. Voortdurend spreekt de Schrift over God, Die "alzo" heeft liefgehad, dat Hij Zijn zoon overgaf in de vervloekte kruisdood om verloren en doemschuldige zondaren te redden. Wat doen we met deze boodschap van Gods liefde?

Daarom, geef je gewonnen; beken je ongerechtigheid; buig als een schuldige aan de voet van Golgotha's kruis. Dan zul je ervaren dat God liefde is. Zoals de verloren zoon dit ervoer, die met berouw tot zijn vader terugkeerde. Je zult dan met Johannes met verwondering instemmen: "God is liefde".

Kapelle (Zld),
ds. C. Harinck

GODS GOEDERTIERENHEID

"O God! wij gedenken Uwer weldadigheid, in het midden Uws tempels"

Psalm 48 : 10

Aan het einde van het jaar is er bij velen de sterke neiging om achterom te kijken, om terug te kijken naar alles wat er dit jaar is geweest en om daarbij nog verder terug te kijken naar alles wat er in ons leven is geweest. Maar als we dan terugkijken naar het verleden dan zetten we daarbij heel gemakkelijk onszelf in het middelpunt, dan gaat het om alles wat wij meegeemaakt hebben en hoe wij bepaalde dingen hebben ervaren. Bovendien zijn we daarbij vaak eenzijdig. Nood en ellende onthouden we jaar en dag, maar de zegeningen die er waren, de vele goede dingen die er waren, die vergeten we dikwijls al snel en we zien dat als dingen die eigenlijk vanzelfsprekend zijn, die bij het leven horen en waar we voor ons gevoel toch eigenlijk wel recht op hebben.

Nu zijn er velen die in het afgelopen jaar veel moeilijke dingen hebben meegemaakt. Er waren

OUDEJAARSGEDACHTEN

*Er is een jaar voorbijgegaan,
waarvan de donk're uren
nu helverlicht te branden staan
als niet te doven vuren.*

*Herinneringen vlammen op
en zijn haast niet te dragen.
Geen mens neemt ooit die plaats weer in,
geeft antwoord op de vragen.*

*Maar wie geloven mag heeft méér
dan mensen kunnen geven,
die ziet, zelfs over graven heen,
de weg, die leidt ten leven.*

*Die leert, geslagen door verdriet,
het hoofd toch op te heffen,
omdat er altijd uitzicht blijft,
want hoe het leed kan treffen,*

*hoog aan de einder straalt Gods Licht
Voor wie Gods weg wil lopen,
legt Hij, die al uw tranen telt,
een blijde wereld open.*

M Koffeman-Zijl uit "VOOR U EN VOOR MIJ",
uitg J.H. Kok, Kampen. 2e druk, zj.

soms grote teleurstellingen, er was lijden en verdriet, er was veel dat het leven moeilijk maakte, velen kregen ook in de directe omgeving te maken met de dood. Als we terugkijken dan kunnen we een lange lijst maken van de dingen die het leven zwaar maakten. En hoeveel gebeden om redding, om genezing en om hulp zijn er niet opgezonden, terwijl er voor ons besef geen verhoring was!

Maar als we dit jaar overzien, als we ons leven overzien, staat daar dan ook niet heel veel tegenover? Waren er niet dagelijks de zegeningen van de Heere? Dat we er nog zijn en dat we zijn wie we zijn, is dat niet te danken aan de goedertierenheid van God! De Heere was elke dag in ons leven en Hij kwam tot ons met Zijn Woord. De Heere zorgde voor ons in Zijn trouw en we hadden elke dag eten en drinken, kleding en onderdak. Er was zoveel wat we niet verdiend hebben en wat we toch uit de hand van de Heere mochten ontvangen. Er waren de zegeningen van de Heere elke dag opnieuw weer, en als we alles overzien dan is er toch alle reden om de goedertierenheid van de Heere te gedenken.

De dichter van Psalm 48 stelt niet de mensen in het middelpunt, maar hij stelt de Heere in het middelpunt. Er wordt niet verteld wat een mens allemaal heeft meegemaakt en heeft ervaren, maar er wordt verteld wat de Heere allemaal heeft gedaan voor mensen zoals wij zijn. In deze Psalm gaat het over de verlossing uit de hand van de vijanden. De Heere heeft Zich ontfermd over Zijn volk, en Hij heeft ervoor gezorgd dat Sion een veilige vesting is ter bescherming tegen de vijanden. En dit dan niet omdat deze stad zo sterk is en zo veilig is, maar dit vooral omdat de Heere deze stad heeft verkoren en Hij zorgt voor Sion en voor allen die daar wonen. In Zijn genade zorgt de Heere voor de inwoners van Jeruzalem. De Heere zorgt voor ons mensen, ook in onze tijd.

De Heere zorgt voor Zijn mensen alle eeuwen door en daarom zingt de dichter ook: wij gedenken Uw goedertierenheid in Uw tempel. Daar in Gods tempel treedt Gods goedertierenheid in het volle licht. In Gods tempel vindt de dienst van de verzoening plaats, waardoor een zondig volk van ongerechtigheid gereinigd wordt en in Gods gemeenschap wordt gebracht en wordt gehandhaafd. Door de dienst van de verzoening wordt het leven voor ons mensen mogelijk en kan dit leven in stand blijven. Zonder verzoening is er geen leven mogelijk voor mensen zoals wij zijn.

De verzoening van de zonden die is bewerkt door Jezus Christus. Hij is het Die zondaars met God verzoent. Door Jezus Christus en door Zijn verzoeningswerk kunnen wij zondaren voor

God bestaan. Wij kunnen voor God bestaan omdat Jezus Christus, onze Heere, al onze zonden en al onze schuld voor Zijn rekening wilde nemen. Als wij Jezus Christus voor ogen hebben, Die voor onze zonden stierf aan het kruis, dan staan wij midden in Gods tempel. Bij Jezus Christus komen we tot de kern van Gods goedertierenheid. Daar zien we de onpeilbare liefde van God, die zo diep afdaalde, dat God Zijn eigen Zoon overgaf aan de kruisdood om ons, die het oordeel verdiend hadden, terug te brengen tot het Vaderhart.

En bij Jezus Christus ondervinden we het dat de moeilijke wegen, die wij soms te gaan hebben, ons leren om onze toevlucht te nemen tot het kruis van onze Heiland en juist bij het kruis van de Heere Jezus leren we het om God te loven en te prijzen uit het diepst van ons hart. Want de Heere heeft ons gedragen door de tijden heen en Hij wil ons ook verder dragen naar de dag van de wederkomst van Christus, opdat wij dan de Heere zullen loven en prijzen in alle volmaaktheid en tot in eeuwigheid.

Dirksland,
ds. J. Willemsen

OUDEJAARSVOND

*Weer is een jaar voorbij. Een kleurrijk mozaïek
met glanzende, maar ook met doffe stenen;
met kleuren, die de glans en gloed verlenen,
maar ook met zwart en grijs – de dagen van
tragiek.*

*De kleine stukjes grind, de brokjes edelsteen,
het glanzende glazuur; ze vormen samen
het materiaal. En 't is de meest bekwame,
het is de Meesterhand, die alles voegt bijeen.*

*Weer wacht een blanco jaar. 't Ontwerp ligt
al gereed.*

*Het nieuwe mozaïek zal zich weer kleuren.
En wie weet beter, hoe dat zal gebeuren
dan slechts de Meester Zelf? Hij maakt Zijn
plan concreet.*

*En zou ik in de toekomst willen speuren,
Als ik mijn toekomst bij Hem veilig weet?*

Jelly Verwaal uit "LEVEN VAN DAG TOT DAG",
uitg Medema, Vaassen, 1994.

HONDERD JAAR MAATSCHAPPELIJK EN KERKELIJK LEVEN (II)

Dr. M.J. Arntzen vierde in september j.l. onder grote belangstelling zijn 100ste verjaardag. Over de periode van 100 levensjaren schrijft hij nu over het kerkelijke en geestelijk leven.

Als kind werden we al mee naar de kerk genomen. Dat verdroot ons niet, al namen we in het begin niet zoveel mee van de prediking. Wel zaten we in het algemeen langer in de kerk dan nu. Psychologen zeggen, dat de moderne mens niet langer dan ongeveer 20 minuten luisteren kan.

Nu hoeft men de preken niet te rekken. Ik herinner me nog goed de woorden van een ervaren collega tegen me sprak toen ik pas begon als predikant: "Zeg toch vooral amen voor de gemeente amen zegt". Daarin had hij zeker gelijk. Anderzijds... Grote predikers hebben gezegd: "Als je iets te vertellen hebt, is daarvoor tijd nodig".

Ik noem enkele grote en boeiende predikers uit de voorbijgegangene eeuw. Ds. J.C. Sikkel, prof. G. Wisse, dr. K. Schilder, dr. K.H. Miskotte. Deze predikers verschilden onderling (sterk) Maar ze hadden wel wat te zeggen en namen ook de tijd, terwijl de mensen geboeid luisterden. Het is ook zo, als je in wilt gaan op het geloofsleven met zijn ups en downs, zijn eb en vloed, dan ben je niet in een kwartier uitgepraat. Zelf heb ik me daar lang niet altijd aan gehouden, mijn prediking was meermalen arm en leeg, maar wat ik hiervoor schreef is wel waar.

We hebben in het kerkelijk leven, in de verschillende kerken, gereformeerden, hervormden, evangelische en ook in de r.k. kerk heel wat meegemaakt in de afgelopen eeuw. Daar kun je boeken over vol schrijven. Hoe moet ik daarvan in een korte flits iets daarvan weergeven?

Honderd jaar geleden was de hervormde kerk echt een richtingenkerk. Er was voor elk wat wils. Er waren Gereformeerde Bonders en Confessionelen, maar ook (links en rechts) Ethischen, en niet te vergeten de vrijzinnigen.

Na de Tweede Wereldoorlog wilde men van die richtingen af en een Christusbelijdende volkskerk worden. Dat klinkt mooi, maar er bleven net zo goed zogenaamde modaliteiten of richtingen: Gereformeerde Bonders, maar ook zogenaamde Midden- orthodoxen, Barthianen en ook de vrijzinnigen.

En in de huidige PKN zijn net zo goed richtingen ter onderscheiden.

De Gereformeerde Kerken, voortgekomen uit Afscheiding en Doleantie hadden zo'n 100 jaar geleden een zekere rust gekregen nadat men eerst overhoop lag over het al of niet bekeerd, wedergeboren te zijn. Ook twistte men over de rechtvaardig-

NIEUWJAAR

Mijn God, ik ben bang voor het komend jaar en bang voor de dingen, die kunnen gebeuren;

Ik kom met mijn vragen en angsten niet klaar, soms voel ik mij achter gegrendelde deuren. Mijn God, ik ben bang dat de engel niet komt die mij in Uw stralende vrijheid zal leiden;

Mijn blijdschap is weg en mijn lied is verstomd, als U mij niet redt, wie zal dan mij bevrijden?

O God, ik ben bang, want ik ben zo alleen, rondom mij staan donker Uw dreigende muren,

en als U nog komt, waar voert U me dan heen?

Ik vrees, o ik vrees Uw verterende vuren...

Vrees niet, want nog zend Ik Mijn engelen neer,

het lied van de kerstnacht zal steeds je geleiden;

Want 't Kind dat geboren werd, is ook jouw Heer';

en leven noch dood kan jou ooit van Mij scheiden.

Nel Benschop uit DE NACHT GAAT WEER
VOORBIJ, uitg. Kok, Kampen, 2e druk, 1997.

ging. Was die van eeuwig of in de tijd? Er was bezorgdheid bij meerderen, of we niet te gemakkelijk geloofden dat we wel voor eeuwig behouden waren (denk aan ds. Abraham Kuyper, die sprak over een veronderstelde wedergeboorte).

In 1905 - dus al meer dan een eeuw geleden - had de synode van Utrecht evenwichtige uitspraken gedaan, dat we het beste hopen en aannemen van de leden van de gemeente, maar dat er ook onkruid is onder de tarwe. Dat niet alles Israël is, wat Israël genaamd wordt. (zie Rom 9:6) In de Gereformeerde Kerken bleef men de Bijbel helemaal aanvaarden als Gods geïnspireerde Woord. Dr. J.G. Geelkerken die twijfelde aan de realiteit van de bomen in het paradijs, het spreken van de slang bij de zondeval, werd in 1926 veroordeeld.

Na de Tweede Wereldoorlog, vooral in de jaren 60 van de twintigste eeuw, veranderde al situatie in de Gereformeerde Kerken.

(wordt vervolgt)

Bilthoven,
dr. M.J. Arntzen

NIEUWJAARSMEDITATIE LOFZANG VOOR GOD

“Geloofd zij de Heere; dag aan dag overlaadt Hij ons. Die God is onze zaligheid. Die God is ons een God van volkomen zaligheid; bij de HEERE, de Heere, zijn uitkomsten tegen de dood.”

Psalm 68 vers 20 en 21.

Een nieuw jaar kan ons het gevoel geven dat we bovenop een berg staan. Als u in de bergen bent, dan hebt u bovenop een berg een prachtig uitzicht. U kunt alles overzien en ver kijken. Zo lijkt het aan het begin van een nieuw jaar. We zien verschillende bergtoppen om ons heen. Er zijn spitse toppen, en ook brede en platte toppen. Die bergtoppen lijken op menselijke gestalten. De ene mens is smal, de ander is gezet, weer een ander loopt fier vooruit, en nog een ander heeft een trotse gestalte en er zijn mensen die zo lopen alsof zij denken dat heel de wereld van hen is. Psalm 68 brengt ons ook in een berglandschap, waar we gestalten in de toppen van de bergen ontdekken.

In dat berglandschap kijken we naar de berg Basan in het land van de Amorieten. En we kijken naar de berg Sion. De Basan was hoger dan de Sion. Volgens de Bijbel springt de Basan op in trots, omdat hij denkt Sion te overtreffen. Basan ziet in afgunst neer op Sion. Sion mocht dan wel lager zijn dan Basan, maar toch komt hij boven Basan uit, omdat God hem verkoren had om er eeuwig te wonen. Vanuit Sion zendt God zijn hulp en heil naar Israël. We lezen van het verschijnen van Israëls God te midden van alle machten in deze wereld. En op Gods verschijning zingt de gemeente een lofzang: ‘Geprezen zij de Heere’.

Psalm 68 is een lofzang voor de overwinning op vreemde volkeren. Deze overwinning wordt

NIEUWJAARSGEDICHT

*Het nieuwe jaar - een boek, nog ongelezen;
de inhoud aan de Schrijver slechts bekend.
Voor wie door 't licht van Hem wordt onderwezen,
wordt 't nieuwe boek een kostbaar document.*

*Het nieuwe jaar - sla 't boek maar rustig open.
Want blad voor bladzijde wijst Hij ons aan.
En wie met Hem het jaarboek wil doorlopen,
die zal de inhoud nimmer misverstaan.*

*Het nieuwe jaar - geloven, bidden, hopen.
En elke bladzij achter Jezus aan.*

Jelly Verwaal uit “LEVEN VAN DAG TOT DAG”,
uitg Medema, Vaassen, 1994.

gezien als de grote eindoverwinning die God eenmaal behalen zal op de machten die Hem nu nog tegenstaan. God redt uit alle machten: ‘Geloofd, geprezen zij de Heere’. De reden is: dat Gods komen in deze wereld redding brengt. Zo ‘draagt’ God voor ons de last! Onze levenslast mogen we ‘overladen’ op God, zodat Hij die voor ons draagt. En dat is een geweldig mooie gedachte voor het nieuwe jaar: ‘Dag aan dag draagt Hij ons’. We gaan met al onze onzekere vragen naar Hem toe. Vragen zoals: Wat staat ons dit jaar te wachten? Wat zal er gebeuren in ons land, in Europa, in de wereld? Zal het individualisme en daarmee de verharding en liefde-loosheid onder de mensen toenemen? Hoe zal het gaan in de politiek en in de kerk? Zullen we elkaar vinden of zal de verwijdering van elkaar verder gaan, waardoor de standpunten zich verharden. En wat doen wij in dit jaar hieraan? Proberen we in liefde onze dienst te bewijzen aan samenleving en kerk? Of verstarren wij in onze eigen vasthoudendheid?

Het woord: ‘dag aan dag draagt God ons’, ontslaat ons niet van onze verantwoordelijkheid. Nee, we worden geen onmondige mensen. De hemelse Vader geeft aan Zijn kinderen op aarde heel wat speelruimte en veel vrijheid. Als kinderen staan wij op onze eigen benen, maar wij blijven op God de Vader vertrouwen. Hoewel we weten dat wij in een gevecht met de machten verward raken. Maar, en dat geeft ons nu al rust, de laatste verantwoordelijkheid is voor God. Hij draagt ons en heel de wereld. Kijk, daarom worden wij voor het nieuwe jaar eerst tot de lofzegging geroepen. Als God ons dag aan dag draagt, dan is Hij ook dag aan dag te

prijzen. Hoewel wij niet dag aan dag dezelfde zijn; wij zijn de ene dag blij, de andere dag bedroefd. Maar, of het nu licht of donker is om ons heen, God blijft van dag tot dag dezelfde trouwe God. En het is niet zo, dat God ons een last oplegt, maar wij zijn de last die op Gods schouders ligt. Hij draagt de last, die wij zijn. Dit betekent dat God ons verdraagt. Hij laat ons niet vallen. God laat het werk niet los waaraan Hij begonnen is. Ook als ons onzekerheid overvalt en wij roepen: hou me vast! Dan laat God merken dat Hij er is. De Heere tilt ons op, draagt ons boven de afgrond van de duistere machten. Als wij bang zijn, spreekt Hij ons moed in. Kijk, dat is nu Gods dragende, opbeurende trouwe hulp in Zijn liefde voor ons. De Heere laat ons niet in de steek; Hij zegt niet: zoek het zelf maar uit! Dag aan dag draagt, helpt Hij. Hij overwint onze onwil, zodat wij weer positief tegen het leven aankijken, we weer durven en willen leven. Zo voelt God Zich verantwoordelijk voor ons bestaan.

EEN GOUDEN DRAAD

*Van ieder mensenleven
Heeft God het patroon bedacht,
Waaraan Hij werkt, op dagen
Of in de donkere nacht.*

*Er loopt door vele levens
Een zuiver gouden draad,
De liefde voor Zijn kinderen
Die nooit ten onder gaat.*

*Veel zwart is er van zonde
Of van een groot verdriet,
Maar weet, dat je de gouden draad
Op zwart het mooiste ziet.*

*Ook zijn er kleine parels
Van tranen, overal,
Maar in Gods zonlicht schitteren die
Als het zuiverste kristal.*

*Hij weeft ons aller leven
Met liefde, stuk voor stuk
Heel onverwacht hecht God soms af,
Maar nooit per ongeluk.*

*Als alles is geweven,
Het kruis als middelpunt,
Dan wordt ons in de eeuwigheid
Een blik er op gegund.*

M Koffeman – Zijl uit "VOOR U EN VOOR MIJ",
uitg J H Kok, Kampen, 2^e druk, zij

God beschouwt ons leven als Zijn eigen zaak. Hij wenst deze wereld en ons leven en Hij wil daarin Zijn Koninkrijk, Zijn kracht en heerlijkheid aan ons schenken. Maar steeds weer is het grootste probleem voor God deze vraag: 'hoe krijg Ik Mijn schepsel daarin mee?' En met een onbegrijpelijk geduld probeert God van dag tot dag ons mee te krijgen in wat Hij het beste vindt. Met Zijn Geest komt Hij ons te hulp. Die Geest laat ons zien wat Jezus Christus voor ons betekent. Dat Hij mens is geweest en alles heeft meegemaakt wat wij doormaken. Wij hebben een Hogepriester, Die mee lijdt met onze zwakheden. In alle dingen is Hij net zoals wij verzocht geweest, maar Hij heeft nooit zonden gedaan. Nu kunnen wij met vrijmoedigheid tot Zijn troon van de genade gaan, opdat wij barmhartigheid verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden op de juiste tijd! Als wij onder dreigen te gaan in zonde of in zwaarmoedigheid, springt Hij in. Komt Hij bij ons. Tilt Hij ons er boven uit, draagt ons, laat ons leven. Zo openbaart Hij Zich aan ons door Jezus Christus. Hij zelf is ons heil! Alleen het feit op zichzelf al dat God er is, maakt ons leven mogelijk. Dan gaat het weer, ook al zien we tegen het leven op als een berg. Door geloof ervaren we dat geen berg, geen Basan voor God te hoog is. Ook niet als wijzelf in de knoop raken. Dan geloven we: 'bij de Heere, de Heere, zijn uitkomsten tegen de dood'.

God maakt veel knopen bij ons los. Hoe vast die knopen ook zitten, knopen die wij er zelf niet uit krijgen, dat lukt de Heere wel! Soms zit de Heere heel geduldig, maanden lang, sommige knopen voor ons los te peuteren. En in elk geval: hoe Hij het ook doet, Hij krijgt de knoop los, dat geeft uitkomst. De Heere breekt met Zijn macht door alle barrières heen en Hij brengt ons in veiligheid. Maar van onze kant moeten wij wel alles aan de Heere voorleggen. Wij moeten aan Hem vertellen waar het vastgelopen is in de relatie met Hem. En dan moeten we het aan Hem overlaten om onze knopen los te maken. Dat lukt God best wel, vertrouw daar maar op. Die ontknoping zullen we door het geloof zelf meemaken. Ook als het gaat over het sterven, de dood. Bij de Heere zijn zelfs uitkomsten tegen de dood, omdat Hij geen mens is en de dood heeft overwonnen, jaagt de dood voor een kind van God geen angst meer aan. Want: alles, alles is voldaan! Wie door het geloof op Jezus ziet hoeft niet voor de dood te vrezen.

De psalmist zingt er over: 'Die God is ons een God van heil, Hij schenkt uit goedheid zonder peil, ons 't eeuwig, zalig leven; Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naderen van de dood,

volkomen uitkomst geven'. Het is van onschatbare waarde, als we deze God met ons hart mogen kennen. Daarvoor kwam de Zaligmaker op aarde. God heeft Zijn Zoon in deze wereld gezonden, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Kijk, in Hem zijn er uitkomsten tegen de dood, is er eeuwig leven! Daar voert de dood ons heen. Wat zal dat eenmaal een vreugde geven: dan zullen we de Heere aanschouwen van aangezicht tot aangezicht! Hem die wij op aarde lief hebben gekregen, we zullen dan altijd bij de Heere zijn! Dan is geen berg meer te hoog! Nu zien we vaak tegen het leven op als een berg! Maar als we in stilte op de jaargrens overdenken wat de psalmdichter wil zeggen, dan moeten we wel met hem zeggen: 'Geprezen zij de Heere!' God is ons loflied waard! Elke dag van het jaar prijzen we God vanwege zijn heerlijkheid en goedheid. Met mond en hart, heel ons bestaan is één lofzang voor de Heere. Dan leven we tot Gods eer, is ons leven een eredienst, een lofzang voor God.

Benschop,
ds. C. Bos

Een aanrader

Zoekt u voor 2013 een inhoudsvolle scheurkalender dan wijs ik u op de uitgave van de monnik en bedrijfskundige Anselm Grün. Hij weet een breed publiek te inspireren, met zijn oog voor ziel én zakelijkheid. In deze scheurkalender zijn onder de titel "MOMENTEN VAN GELUK" 365 levenswijsheden uit zijn werk bijeengebracht: voor elke dag een 'moment van geluk'.

Grün slaagt erin om de wijsheid en levenslust die in de christelijke traditie verborgen ligt, zo te verwoorden dat gelovigen en zinzoekers van allerlei snit zich gekend en begrepen weten.

Deze kalender is een prachtig cadeau voor trouwe lezers van Grün en de kans om kennis te maken met zijn geloof en spiritualiteit voor wie zijn werk nog niet kent.

Uitgever Meinema, Zoetermeer, verzorgde deze prachtige uitgave die voor € 14,90 te koop is.

Van harte aanbevolen!

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Dr. M. J. Arntzen, Gereformeerd (vrijgemaakt), Bilthoven
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommelsdijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

Vanaf eind oktober tot en met vandaag is aan giften van abonenthouders een extra bedrag boven de abonnementsprijs ontvangen van € 170,-. Van diaconieën en kerken is aan giften ontvangen € 625,-. Van een jeugdvriend van mijn oudste broer, die over was uit Australië ontving ik een gift voor ons blad en hij wenste ons veel succes met de verspreiding van het evangelie van God in ons blad. Bedankt Kees voor je gift van € 100,-. Je weet, dat je ons blad digitaal via de website kan kunt lezen ook in Australië. Allen hartelijk dank.

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad en de abonnementen vinden onder de website www.krachtnaarkruis.nl. Adreswijzigingen en opgave van nieuwe abonnementen kunnen ook via de website worden doorgegeven. Voor adreswijzigingen van kerkgenootschappen is een aparte informatie in onze website geopend.

Den Haag, 20 november 2012
Enno de Jong, penningmeester.

MEDITATIE

De krijgsknechten dan ... namen Zijn klederen

Nadat de soldaten dan Jezus gekruisigd hadden, namen zij Zijn kleren en maakten vier delen, voor elke soldaat een deel en zij namen ook het onderkleed. Het onderkleed nu was zonder naad, van boven af als een geheel geweven.

Zij dan zeiden tegen elkaar: laten wij dat niet scheuren, maar laten wij erom loten voor wie het zal zijn. Opdat het Schriftwoord vervuld zou worden dat zegt: 'zij hebben Mijn kleren onder elkaar verdeeld en over Mijn kleed hebben zij het lot geworpen.' Dit hebben dan de soldaten gedaan.

Johannes 19: 23, 24

De soldaten zijn bezig de "buit" te verdelen. Dit keer is er echter niet veel van waarde bij. Alleen het onderkleed – dat is een duur ding: geweven uit één stuk, zonder naad. Het zou dom zijn om dat in stukken te scheuren. Daar zullen ze om loten. En zo geschiedt wat al in Psalm 22 werd voorgezegd: zij hebben Mijn kleren onder elkaar verdeeld en over Mijn kleed hebben zij het lot geworpen.

Dit was de gebruikelijke gang van zaken na een kruisiging. Ja. Maar in het geval van de Heere Jezus is het meer. Ook hiervan geldt, wat het Avondmaalsformulier zegt: Hij heeft de vervloeking van ons op Zich geladen, opdat Hij ons met Zijn zegening zou vervullen. Hij raakte alles kwijt, om ons te vervullen met overvloed. Ons naakte bestaan hield Hij over, opdat wij overladen zouden worden met het nodige goed.

Wij hebben daar niet altijd erg in. In onze welvaartscultuur, waar alles voor het grijpen ligt, is het knap lastig deze genade te onderkennen en daadwerkelijk in dit geloof te leven. De link van je klerenkast naar Golgotha (om maar iets te noemen) legt een mens niet uit zichzelf. Alleen wie door Gods Geest zichzelf leert kennen als iemand die nergens recht op heeft, die leert de dingen zien in juiste licht. Die is er echt blij mee.

Tegelijkertijd gebeurt hier iets heel aangrijpends. Die soldaten hebben alleen maar belang bij de 'spullen' van Jezus. Wat armzalig is dat. Zelfs, al win je dat dure onderkleed. Want: terwijl zij daar om loten, is Christus bezig het kleed der gerechtigheid te weven, waarmee God onze naakte armoe bedekken wil. Het kleed, waarmee je verschijnen kunt op de bruiloft van het Lam en waarin je eeuwig feest mag vieren. Maar - die soldaten hebben er totaal geen erg in. Die zitten daar, aan de voet van het kruis, alleen maar te rekenen wat die paar kledingstukken hen nog kunnen opleveren.

Johannes schrijft: dit hebben dan de soldaten gedaan. Echter: zie je dat ook nu niet gebeuren? Mensen zitten jaar in jaar uit onder het Evangelie van het kruis, maar hun belang reikt niet veel verder dan dat van die soldaten. Altijd in de weer met: spullen, zaken en geld, in het groot of in het klein. Zelfs onder de preek zitten we soms nog te rekenen. Het is ons allang goed, als we wat voorspoed aan Jezus overhouden. Om die Vrede Die alle verstand te boven gaat, zitten we niet verlegen.

Maar - mag je dan niet vragen, om al die gewone dingen? Zeker wel. Het is de Heere nooit te min. Maar wee ons, als het daar bij blijft. Als we geen belang hebben bij die mantel der gerechtigheid. Als de klederen des heils ons wel gesto-

INHOUDSOPGAVE

Er ligt een nieuw nummer voor u in dit nieuwe jaar dat bijna een maand oud is. U vindt een meditatie verzorgd door onze oud-voorzitter, ds L C Talsma uit Wapenveld. Naast de bekende rubrieken "Belijden en Beleven" en "Draagt elkanders lasten" is daar het laatste artikel van dr M J Arntzen met een terugblik over 100 jaar maatschappelijk en kerkelijk leven. Tenslotte schrijft Marianne A Tanis het derde artikel over vergeetachtigheid, speciaal toegespitst op vergeetachtigheid en dementie.

Kortom voor u allen een nieuw nummer met een veelkleurige inhoud!

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

KLEDING

*Bij Zijn geboorte had men Hem
gewikkeld in wat doeken.
Nu zitten zij met luide stem
Zijn kleding uit te zoeken.*

*Zo is het Schriftwoord dan vervuld:
"Zijn kleren zal men delen".
En gretig en vol ongeduld
laat men het lot bevelen.*

*Zo arm, zo kaal, zo hulpeloos naakt
moet onze Heiland sterven.
Hij heeft het voor ons waargemaakt.
Wij zullen eenmaal erven.*

*Een kleed, gewassen in Zijn bloed
is ook voor ons bestemd.
Zo maakt Hij straks ons einde goed.
't Staat in Zijn testament.*

*Wim Plomp uit "Een aarden vat",
uitg Boekencentrum, Den Haag, 1989.*

len kunnen worden. Wat zijn we dan armzalige mensen.

Zalig hij, die verlegen zit om die mantel, om dat kleed. Neen, dat kleed is geen lot uit de loterij. En - hoe kostbaar het ook is, u krijgt het om niet. Het is een geschenk, bekostigd door Christus tegen de hoogste prijs, namelijk: de prijs van Zijn bloed. Zalig, wie daar om komt, zo naakt en zo arm als hij is. Voor hem wordt het waar: Hij heeft mij de mantel der gerechtigheid omgedaan! Al die andere dingen, waar wij vaak zo druk mee zijn, vallen er bij in het niet. Want: met die mantel, daarmee kun je verschijnen voor God!

Wapenveld
ds. L. C. Talsma

De Heilige Schrift is een zodanig boek, waar-
toe niet alleen vereist wordt het lezen, maar
ook de rechte Uitlegger en Openbaarder,
namelijk de Heilige Geest; wanneer Die de
Heilige Schrift niet opent, blijft ze wel onver-
staan, ofschoon ze wel gelezen wordt.

Maarten Luther

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (XLVI)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

Wij zijn inmiddels toegekomen aan het onderwerp "**Wij moeten dapper strijden tegen onze vijanden**". We worden ditmaal opgeroepen: "*Trekt daarom daartegen aan de gehele wapenrusting Gods, waarmede gij de duivel met al zijn macht kunt wederstaan*".

Het gaat hier dus om de geestelijke strijd. In die strijd staan Gods kinderen er niet alleen voor. De Heere houdt hen staande. Dat wil niet zeggen dat die strijd niet zwaar kan zijn. Maar Gods kinderen hebben een machtige Helper. Zijn almachtige kracht staat hen ter beschikking. Hij heeft ook in alles voorzien wat zij nodig hebben om in die geestelijke strijd staande te blijven. Er ligt een volledige wapenrusting voor hen gereed!

De apostel roept in Efeze 6 de gelovigen in Efeze op die wapenrusting aan te trekken. Paulus schrijft die brief terwijl hij in Rome gevangen zit. Het was voor hem een merkwaardige gevangenschap. Hij had daar een eigen gehuurde woning en werd daar permanent bewaakt door een soldaat van de pretoriaanse garde. Paulus kon daar bezoek ontvangen en was ook in de gelegenheid brieven te schrijven.

Zo kon hij dus ook de gelovigen in Efeze bemoedigen door hen een brief te schrijven. In het slothoofdstuk van zijn brief wijst hij hen op de ernst van de geestelijke strijd waarin zij staan. Ter verdediging tegen satan en zijn aanvallen heeft God hen de geestelijke wapenrusting gegeven. Dat is wel opvallend. Het zijn stuk voor stuk middelen ter verdediging. De aanval en de overwinning hoeven zij niet te bevechten. Dat heeft Christus voor hen gedaan. De christensoldaat draagt dus vrijwel alleen verdedigingswapens.

Daar is allereerst *de gordel van de waarheid*. De waarheid is de waarheid van het Evangelie. Wat de gordel is voor een soldaat, is het Evangelie voor een gelovige. Die gordel bedekt het lichaam van de soldaat en geeft hem steun in de rug. Die gordel houdt tegelijk de kleding omhoog, zodat die kleding de soldaat in de

WERP AL UW BEKOMMERNIS OP HEM

*Wat kunnen de beslommeringen
van 't daag'lijks leven vele zijn.
Wat kunnen wij met al die dingen
zelfs in de nacht nog bezig zijn.*

*Soms gaan we onder vele zorgen
als door een zware last gebukt.
't Gebeurt wel, dat de vrees voor morgen,
ons ook vandaag reeds nederdrukt.*

*Toch staat er in Gods Woord geschreven:
"Werp uw bekommernis op Hem."
Maar wie wil 't roer uit handen geven
en luisteren naar 's Heeren stem?*

*"Schenk ons dat stil geloofsvertrouwen,
om goed te keuren wat U doet;
om niet op eigen kracht te bouwen,
maar U te volgen op de voet".*

Christien de Priester "LICHT EN UITZICHT",
uitg Den Hertog, Houten, 2e druk, 2010.

strijd niet in de weg zitten in het heetst van de strijd. Die gordel brengt ook orde in de wapenrusting, zodat de soldaat in de strijd niet hoeft te zoeken naar zijn wapens.

Dan is daar *het borstwapen of het harnas*. Het harnas beschermt de vitale delen, het hart en de longen van de soldaat. Worden die immers in de strijd getroffen dan is de soldaat ten dode opgeschreven. Zo zijn de christenen geharnast in de geestelijke strijd door de geloofsgerechtigheid, de wetenschap vergeving van zonden te hebben ontvangen op grond van recht en gerechtigheid door het werk van Christus.

Er zijn ook de *schoenen*. Die schoenen beschermen de voeten tegen de scherpe steentjes op het slagveld. Ze geven de soldaat een vaste gang, want ze geven vastigheid aan benen en voeten. Zo moet een christen ook altijd bereid zijn om verantwoording af te leggen waar hij of zij staat: wat is uw grondslag? Wat is uw hoop en wat is uw verwachting? Is die gegrond op Christus en op Hem alleen?

Verder is er ook *het schild*. Hier is het grote schild bedoeld waarachter de soldaat zich helemaal kan verschuilen. Het schild dient ter bescherming tegen alle brandende pijlen van satan. Alleen die mens die bij de Heere schuilt

en tot Hem de toevlucht neemt is veilig tegen alle brandpijlen van de satan.

Dan is er ook de *helm*. Een slag op het hoofd of in de nek van de soldaat zou het einde van zijn leven kunnen betekenen. Wanneer hij de helm draagt, betekent dat zijn behoud. Zo draagt de christen de helm van de hoop der zaligheid.

Als zesde onderdeel noemt Paulus het *zwaard*. Het is hier het enige aanvalswapen. Het zwaard is het Woord, het zwaard des Geestes. De Heere Jezus heeft Zelf de aanvallen van de satan weerstaan met het: er staat geschreven!

Dan is er nog het geheime wapen van de christen: *het gebed*. Altijd kan een christensoldaat de verbinding zoeken met de Heere door middel van het gebed. Het gebed maakt behoedzaam voor de listige omleidingen van de satan. Het lijkt een zwakgebod te bidden, maar juist als we zwak zijn, zijn we machtig.

Daarom: wees krachtig in de Heere. Ziet u welke prachtige wapenrusting Christus voor u gereed heeft gemaakt. Christus heeft het ons geleerd te bidden: leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Wij zijn immers zwak; zijn sterkte is groot- dus zijn we elk ogenblik in nood.

Daar komt nog vlees en wereld bij; oh, help ons dan en maak ons vrij!

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Aan het begin van een nieuw jaar gebruiken we een citaat van Augustinus:

"O Waarheid, verlicht mijn hart. Laat mij geen prooi worden van mijn eigen duisternis. Ik ben afgedwaald en gericht op de dingen van deze wereld en zo ben ik in de duisternis terechtgekomen".

Als we dit citaat lezen, mogen we allemaal wel bidden of de Heere onze harten wil verlichten, zodat we ondervinden dat we van ons zelf verloren liggen in zonde en schuld, maar dat we dan ook mogen ondervinden dat er een Zaligmaker is.

VERJAARDAGSKALENDER

- 22 februari: Mevr. J.D. v. Schaik, Schutselaan 26, B22, 7741 AP Coevorden.
 27 februari: Harmke Meijer, De Borg, Platinalaan 279, App. 315, 9743 GN Groningen.
 13 maart: Mevr. J. Hoekstra, Voorsteek 1, 9101 BC Dokkum.
 13 maart: Mevr. J. Asselt-Pluim, G. Mouwweg 31, 8075 AT Elspeet.

Hier een berichtje van Marjolijn Petersen-Boekholt: Hartelijk dank voor de leuke reacties die ik mocht ontvangen na mijn verjaardag en huwelijk. Heel erg bedankt allemaal!

BRIEVENBUS

Carla Thoen, Fresiastraat 1, 2685 XJ Poeldijk.

PUZZELHOEK

De meeste antwoorden kunnen jullie vinden in Handelingen 12.

- willende na hetfeest hem voorbrengen voor het volk.
- En zie, een des Heeren stond daar,
- en scheidde de engel van hem.
- kwam een dienstmaagd voor om te luisteren, met name
- hoe hem de Heere ... de gevangenis uitgeleid had
- En Herodus had in de zin tegen de Tyriers en te krijgen
- Naam gevormd door de eerste letters van de gevonden antwoorden van vraag 1 t/m 6
- Wie werd door koning Herodus gedood?
- En wie werd door koning Herodus gevangen genomen?
- Wat deed de gemeente voor Petrus?
- Door wie werd Petrus verlost?
- Wat zei Petrus toen hij tot zichzelf gekomen was?
- In het oude testament zei ook iemand "Mijn God heeft Zijn engel gezonden", wie zei dat?
- Naar welk huis ging Petrus toen hij weer vrij was?
- Wat werd er tegen Rhode gezegd toen zij boodschapte dat Petrus voor de poort stond?
- Wat riep het volk toen Herodus op zijn rechterstoel zat?
- Waarom sloeg hem een engel des Heeren?
- En hij werd van de wormen gegeten en gaf den
- En het Woord Gods wies en.....

20. Alzo zal Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn, het zal niet ledig tot Mij wederkeren; maar het zal doen, hetgeen Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zend.
 Waar staat deze tekst in het oude testament?

Oplossingen voor 1 maart.

De antwoorden van het dec./januarinummer zijn:

Evangelies/voor/allen/Na/gedoopt/En/latende/ Ik/elkander/evangelie/Met kemelhaar en een lederen gordel/sprinkhanen en wilde honig/om de riem Zijner schoenen te ontbinden/met de heilige Geest/Den Geest gelijk een duif/Gij zijt Mijn geliefde Zoon, in Denwelke Ik Mijn welbehagen heb/Maleachi/Jesaja/Jahweh is genadig, God is verzoenend, De Heere is genadig, God kent genade/ Hij die redt,Redder,Verlosser.

- Vaste Rots van mijn behoud, als de zonde mij benauwt, laat mij steunen op Uw trouw, laat mij rusten in Uw schaûw, waar het bloed door U gestort, mij de bron des levens wordt.
- Jezus, niet mijn eigen kracht, niet het werk door mij volbracht, niet het offer dat ik breng, niet de tranen die ik pleng, schoon ik ganse nachten ween, kunnen redden, Gij alleen.
- Zie, ik beng voor mijn behoud U geen wierook, mirr'of goud; Moede kom ik, arm en naakt, Tot de God die zalig maakt, Die de arme kleedt en voedt, Die de zondaar leven doet.
- Eenmaal als de stonde slaat, dat dit lichaam sterven gaat, als mijn ziel uit d'aardse woon opklimt tot des Rechters troon, Rots der eeuwen, in Uw schoot Berg mijn ziele voor de dood.

Gezang 283 uit de zangbundel van Joh. De Heer.

Hartelijke groeten,
 Ati Looij,
 Dorpsweg 80,
 3245 Vc Sommelsdijk.
 Tel.0187483721
 E-mail: ati.looij@solcon.nl

HONDERD JAAR MAATSCHAPPELIJK EN KERKELIJK LEVEN (III)

Na de Tweede Wereldoorlog, vooral in de jaren 60 van de twintigste eeuw, veranderde al snel de situatie in de Gereformeerde Kerken.

Prof.G.C. Berkouwer, een zeer begaafd theoloog, verdedigde aanvankelijk nog het absolute gezag van de Heilige Schrift en verdedigde ook de schorsing en afzetting van dr. Geelkerken. In de dertiger jaren van de vorige eeuw schreef hij ook nog een zeer kritisch boek over de theologie van Karl Barth.

Maar sinds ongeveer 1960 veranderde hij toch van mening.

Berkouwer schreef kritisch over de leer van de uitverkiezing, zoals vastgesteld in Dordrecht 1618/19. Ook ging Berkouwer anders denken over het bijbelgezag en stemde hij in 1967 hartelijk in met het terugnemen en het opheffen van de veroordeling van dr. Geelkerken.

Het was echter niet alleen Berkouwer.

In 1970 promoveerde dr H. Wiersinga op een proefschrift, waarin hij de leer van het plaatsbekledend en verzoenend lijden en sterven van Christus ontkende. Het verst van allen ging wel dr H.M. Kuitert, die in feite de Goddelijke openbaring ontkende met zijn bekende uitspraak, dat alles wat van Boven zou komen van beneden afkomstig was. Het waren allemaal menselijke bedenkzels over God en het Goddelijke.

In 2004 verenigden zich de Gereformeerde Kerken weer met de Hervormden. Men kan zeggen, dat de Gereformeerden oorspronkelijk de Hervormde Kerk verlieten om de vrijzinnigheid aldaar. Maar tientallen jaren later was de vrijzinnigheid in de Gereformeerde Kerken erger dan bij de Hervormden.

We moeten ook nog iets zeggen over de ontwikkelingen in de Rooms – Katholieke kerk. Alweer, ook hier zou je hele boekenplanken kunnen vullen met wat daar allemaal plaatsvond in de achter ons liggende eeuw. Aanvankelijk was er in ons land in het begin van de 20e eeuw een sterke R-K kerk, met een strak leergezag. In het algemeen was er een geregeld en trouw kerkbezoek en gehoorzaamheid aan de pastoors en bisschoppen. Toch begonnen daar ook moderne ideeën door te dringen. Paus Johannes XXIII begreep de tekenen van de tijd en hij was de drijvende kracht tot het bijeenroepen van het Tweede Vaticaanse Concilie. Johannes XXIII was een zeer aimabel mens. Hij wilde “aggiornamento”; niet zozeer verandering van de leer, als wel aanpassing bij de tijd.

De erediensten, vroeger goeddeels in het Latijn, kregen nu de eigen landstaal als voertaal. Er was niet meer die sterke aandrang dat er grote gezinnen gevormd moesten worden. In feite veranderde er echter in de leer weinig of niets. De Maria verering (Maria onbevleete ontvangenis, Maria hemelvaart) bleef bestaan. Wel is na het Tweede Vaticaanse Concilie de kerkelijke betrokkenheid bij de Rooms Katholieke Kerk sterk afgenomen. Het kerkbezoek werd drastisch minder, het stemmen op een rooms-katholieke of later op een algemeen christelijke partij was helemaal niet meer vanzelfsprekend. Wat zijn de huidige punten van zorg bij de protestantse (reformatische) kerken? Wat voor preken horen we tegenwoordig in de PKN, maar ook in de vrijgemaakte Geref Kerken, de Chr Gereformeerde en de Nederlands Gereformeerde Kerken?

En hoe is het gesteld met wat wij de bevindelijke noemen: de Hersteld Hervormden, de Gereformeerde en Oud Gereformeerde Gemeenten?

In veel sectoren van de PKN is het merkwaardig gesteld. Men wil in de prediking wel uitleg

MORGEN

Morgen - is voor ons verborgen.

Morgen - dat weet God alleen.

*En geen sterveling, geen een,
kan ook maar een dag of uur
blikken in Gods raadsbestuur.*

Morgen – is voor ons verborgen.

Is het vreugd of ongeval?

*Ach, wij weten niet met al
wat de dag van morgen geven
of wat hij ons nemen zal.*

Morgen – is voor ons verborgen.

*Zal ons hart te bloeien staan
met Gods weelden overlaan?*

*Zullen wij over Gods hoogten
of ook door Zijn diepten gaan?*

Morgen – is voor ons verborgen.

U en ik, wij weten niet

wat de dag van morgen biedt.

*Maar Hij, Die 't heelal omspant
houdt ook "morgen" in Zijn hand.*

Berendien Meijer-Schuilung uit “BLOEDRODE WIJN”, uitgJ H Kok, Kampen, 1973.

van de Bijbel. Maar tegelijk vindt men de boeken van de Heilige Schrift sterk aan een vroegere heel andere tijd en cultuur gebonden. Wij kunnen in onze tijd met die uitleg en die voorschriften soms weinig beginnen. De grote vraag is, zegt men dan, wat betekenen die verhalen voor ons? Wat doen wij ermee in onze situatie? Zo kun je een heel willekeurige uitleg krijgen. Zo hoeft wat de Bijbel zegt over het huwelijk, over homofilie, over ethische vragen als beëindiging van het leven van zwaar gehandicapten voor ons niet altijd bindende kracht te hebben.

Wij vertellen alles maar in snelle vogelvlucht. Maar de veranderingen in vergelijking met vroeger zijn wel ingrijpend. Genoemde ideeën dringen m.i. ook wel door in de vrijgemaakte, Nederlands Gereformeerde Kerken en in delen van de Chr. Geref. Kerken.

Het is niet meer: Dit leert de Bijbel ons; dit staat in Gods Woord maar wat doen wij in onze situatie met dit geïnspireerde Woord.

Voorzichtig willen we zijn in het schrijven over de bevindelijken. Daar houdt men zich nog sterk aan het onfeilbare Woord van God en gelden de Gereformeerde geloofsbelijdenissen als normgevend, al blijven ze altijd appellabel aan Gods Woord. Men weet daar nog het beste te spreken over zonde en genade, over onze eeuwige verlorenheid, het verzoenend werk van Christus in Zijn lijden en kruisdood. Van de opgestane Heiland weet men daar ook nog het beste als de Heere die het eeuwig heil, dat Hij verwierf ook aan ons toepast door Zijn Geest. Men weet van een levende Heiland, Die voor ons bidt, dat ons geloof niet zal ophouden. Van de diepe verwondering ook, dat God aan ons zondaars wil gedenken. Dat de offeranden Gods zijn een gebroken en verslagen hart dat God niet zal verachten.

Natuurlijk staan de leden van deze Kerken ook midden in de wereld van 2013 met al het moois en aantrekkelijks maar ook met de vele duivelse verleidingen.

In het voorgaande gaven we, zoals gezegd maar enkele indrukken van wat zich afspeelde in de laatste 100 jaar. De Heere beware Zijn gemeente en brenge nog velen tot geloof ook in deze tijd van kerk- en Godsverlating. Er blijft altijd een overblijfsel, dat naar de verkiezing is (zie ook Rom. 11:4,5, Ned Geloofsbelijdenis art. 27).

Bilthoven
dr. M. J. Arntzen

VERGEETACHTIGHEID EN DEMENTIE

Iedereen vergeet wel eens of hij de voordeur op slot gedaan heeft, waar hij zijn sleutels heeft gelegd of hoe die mevrouw in de kerk ook alweer heette. Gewoonlijk staan we hier niet al te lang bij stil. Wel vinden we het lastig en dat is heel logisch. Maar als u net een verhaal gehoord heeft van iemand uit uw kerk die dementerend is of als u net iets over dementie gelezen heeft, dan zal dit u misschien wel aan het denken zetten. 'Ik zal toch ook niet...'

Vergeetachtigheid slaat uitsluitend op het geheugen. Bij dementie zijn er meer problemen dan alleen vergeetachtigheid. En het gaat bovendien vaak om een ernstige vorm van geheugenproblemen en/of gedragsveranderingen. Mensen met dementie hebben zelfs moeite met het onthouden van gebeurtenissen die kortgeleden hebben plaatsgevonden. De telefoon gaat en vijf minuten later is men niet alleen vergeten wie er heeft gebeld, maar zelfs dat er iemand heeft gebeld. Dementie heeft invloed op het hele leven. In een later stadium is er sprake van veranderingen in de persoonlijkheid, des-oriëntatie in tijd, plaats en persoon. Ook kan het spreken moeizamer gaan. Het verloop van het dementieproces gaat vaak heel geleidelijk. Al kan dit ook per persoon weer verschillend zijn.

De Alzheimerstichting Nederland geeft op hun internetsite een opsomming van signalen die kunnen wijzen op een dementie. Terecht staat erbij geschreven dat de klachten ook een andere oorzaak kunnen hebben. Daarom is het sterk aan te bevelen om uw huisarts te raadplegen. Want het kan namelijk ook zijn dat u aan een vitaminetekort lijdt of problemen heeft met uw schildklier. Het is altijd van belang om andere ziekten eerst uit te sluiten. Dus een lichamelijk onderzoek is bij ernstige geheugenproblemen belangrijk!

Hieronder vindt u een aantal signalen die aanwezig kunnen zijn bij iemand met dementie. Ik realiseer me dat dit de lezer kan schokken. Het is nogal een hele lijst. Toch is dementie een ziekte die zich bij elke persoon anders openbaart en ook het verloop kan zeer verschillend zijn. Dementie is een kapstok waaronder diverse vormen van dementie hangen. Er zijn namelijk wel meer dan 60 verschillende soorten dementie. De ziekte van Alzheimer zal voor velen de meest bekende vorm zijn. Maar om toch duidelijk te maken waar een dementerende persoon last van kan hebben, wil ik de lijst

SCHADUWLAND

*Ze weet de datum van vandaag niet meer
en ook niet welk menu ze heeft gekozen.
Ze knikt maar wat, haar lichaam heeft dat
broze,
wat mij ontroert als ik de rolstoel keer.*

*Ze leeft van dag tot dag in schaduwland
waar flarden van herinneringen waaien.
Soms lacht ze plots en wil mijn haren aaien,
soms is ze boos en duwt me aan de kant.*

*Ze lijkt soms haast al van de overzij
dan is ze me te ver, ik wil haar wekken.
Ik wil haar houden en haar tot me trekken.
Dan zing ik haar met vroeger dichterbij.*

*En altijd weet ik hoe ze destijds was,
toen zij de moeder, ik het kind kon wezen,
hoe ze geduld had bij mijn haperend lezen
hoe ze haar stappen afmat aan mijn pas....*

Joke Verweerd uit "HALVERWEGE",
uitgBoekencentrum, Zoetermeer,
2e druk, 2000.

vermelden. Want een persoon die bang is voor dementie en meerdere signalen herkent, zal hopelijk de stap naar de huisarts zetten. Aarzelt u hierover, probeer dan iemand in uw omgeving in vertrouwen te nemen. Als u uw kinderen of een ander familielid hier niet mee lastig wilt vallen, bespreek het dan met een ander persoon waar u een goede band mee heeft. Want als het in uw hoofd blijft zitten, dan zal uw angst en onzekerheid alleen maar toenemen.

De 10 signalen van dementie:

- Vergeetachtigheid, het vergeten van nieuwe informatie. Het vergeten van belangrijke data of gebeurtenissen en/of steeds dezelfde vraag stellen.
- Problemen met dagelijkse handelingen. Gewone dingen gaan steeds moeilijker. Denk aan hobby's of het regelen van de financiën. Ook zaken die gepland moeten worden of in de een bepaalde volgorde uitgevoerd moeten worden leveren problemen op. Zoals koffie zetten of een maaltijd bereiden.
- Vergissingen met tijd en plaats. Het is normaal dat u even niet weet welk dag het vandaag is of waar u naartoe liep. Maar bij een beginnende dementie gebeurt dit steeds vaker. Het besef van tijd wordt minder. Uren lijken minuten. Of het vinden van de weg wordt moeilijker. U vergeet soms waar u bent en hoe u er gekomen bent.

- Taalproblemen. Met dementie kan het moeilijk zijn om een gesprek te volgen. U kunt midden in een gesprek stoppen en niet meer weten hoe u verder moet of het voorgaande herhalen. U kunt eenvoudige woorden vergeten en komt steeds moeilijker op namen. Praten gaat ook minder vloeiend.
- Kwijtraken van spullen. U kunt spullen op vreemde plekken leggen, bijvoorbeeld een portemonnee in de koelkast of een boek in de oven. U raakt spullen kwijt en kunt niet meer achterhalen waar u ze gelaten heeft.
- Slecht beoordelingsvermogen. Bij dementie wordt het steeds lastiger om situaties in te schatten en keuzes te maken. U kunt aanbiedingen slecht inschatten of grote sommen geld uitgegeven. Ook bij het doen van de boodschappen kunt u teveel kopen of spullen kopen die niet nodig zijn.
- Terugtrekken uit sociale activiteiten. U kunt problemen ondervinden bij hobby's, het kerkbezoek of het voeren van gesprekken. U trekt zich vaker terug en gaat niet meer naar de ouderenmiddag terwijl u er vroeger van genoot. Ook kunt u urenlang stil voor u uitstaren en slaapt langer dan gewoonlijk. Voor een buitenstaander lijkt het luiheid of een gebrek aan interesse. Maar het is faalangst, logisch want u bent bang om fouten te maken.
- Veranderingen in gedrag en karakter. Het kan gebeuren dat uw gedrag en/of karakter veranderen. Dat u angstig wordt, depressief, achterdochtig of verward. Soms zonder duidelijke aanleiding wisselt u van stemming.
- Onrust. Soms lijkt het of dat u telkens iets zoekt, moet opruimen of iets anders moet doen. Dit constante gevoel van onrust en neiging tot lopen leidt vaak tot slaapproblemen.
- Visuele problemen. Voor sommige mensen zijn visuele problemen een symptoom van dementie. U krijgt problemen bij het lezen, afstand inschatten en het onderscheiden van kleur of contrast. Ook komt het voor dat u zichzelf niet herkent als u langs een spiegel loopt. Nogmaals: het is een hele lijst. En iedere oudere zal er misschien wel één punt uit herkennen. Maar dit wil echt niet zeggen dat u aan dementie lijdt. Maar herkent u, of uw familie (!), meerdere punten, of maakt u zich zorgen over uw geheugen? Neem dan echt contact op met uw huisarts. Tegenwoordig zijn er voor bepaalde vormen van dementie namelijk ook medicijnen die remmend kunnen werken. Ik wens u veel sterkte toe.

Sommelsdijk
Marianne Tanis

VOOR MIJN LIEVE MOEDER

*Tot in de grijsheid toe zal ik u dragen
Tot in de ouderdom uw Helper zijn;
zo spreekt Uw Woord, dat vol is van ver-
troosting.
Maar Heere, mijn geloof is vaak zo klein.*

*De levensavond kwam, ik bleef alleen maar
over,
Een lange weg en toch zo gauw voorbij.
Wat had ik veel graag anders willen doen,
Heer'.
Hoe eindeloos groot is Uw geduld met mij.*

*De bergtop van het geloof, ik mocht hem
nooit bereiken,
Die blijde zekerheid, dat juichen telkens
weer;
Hoe ook mijn hart steeds hunkerend naar U
uitging:
Ik kan en durf het niet aanvaarden, Heer'.*

*En nu er zoveel tijd is om te denken,
Misschien de laatste halte al in 't zicht;
Nu smee ik, Heer': gedenk in Uw erbarmen
Ook mij, die dagelijks tob om zekerheid en
licht.*

*Mijn kind, strek dan alleen maar uw gevou-
wen handen
Steeds biddend naar het kruis, waar Jezus
voor u leed.
Want eerder zal de aarde en hemel wijken
Dan dat Ik Mijn Verbond met u vergeet!*

*Ik, Die u in Mijn handpalm gegraveerd heb,
Koos in de doop ook u ten eigendom!
Hier ben ik, Heer'!, met al mijn schuld en
twijfel
En stamel stil gelovig: Heer', ik kom!*

M Koffeman-Zijl uit "KIJKEN NAAR DE ZON",
uitg J H Kok, Kampen, zj.

*Wij armen - wij verkondigen rijkdom!
Wij zondaren - wij prediken verlossing!
Wij schuldigen - wij verkondigen verzoening!
Wij stervenden - wij prediken het leven!
Wij van God gescheidenen - wij prediken Gods
gemeenschap in Christus!
Wij, die leven in de duisternis - wij spreken
over het licht!*

Soren Kierkegaard (1813 - 1855)

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Dr. M. J. Arntzen, Gereformeerd (vrijgemaakt), Bilthoven
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommeldijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

Aan het eind van het jaar zijn er veel giften bin-
nengekomen. Abonnementhouders hebben een
extra bedrag boven de abonnementsprijs gestort
van € 355,-. Van de familie van de W ontvingen
wij een gift van € 100,- met het "bericht mooie
kerstuitgave van 2012." Hartelijk dank allemaal.
Voor de kosten van de verspreiding van ons
blad ontvingen we op de bankrekening € 6.195,-
-van diaconieën en kerken. Geweldig. Er waren
veel nieuwe donateurs die een bijdrage storten.
Hartverwarmend. Veel dank.

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle
informatie over ons blad en de abonnementen
vinden onder de website www.krachtnaarkruis.nl.
Adreswijzigingen en opgave van nieuwe abon-
nementen kunnen ook via de
website worden doorgegeven.
Voor adreswijzigingen van kerk-
genootschappen is een aparte
informatie in onze website
geopend.

Den Haag, 17 januari 2013.
Enno de Jong, penningmeester.

Kracht naar Kruis

MAART 2013

70STE JAARGANG NO. 6

MEDITATIE

Maar Ik heb voor u gebeden...

Lukas 22:32

'Ik voor u', zo lezen we in het formulier om het Heilig Avondmaal te bedienen. En daarmee is het hele Evangelie in een notendop samengevat. Heel veel troost hebben deze woorden betekend voor heel wat kinderen van God.

De boze kan je in verwarring brengen. Want hij is voortdurend bezig om deze troost te bestrijden. Daarvoor heeft het diverse pijlen op zijn boog. Zo vocht hij de woorden uit het avondmaalformulier aan bij een van Gods kinderen, door te beweren: dit zijn geen woorden uit de Bijbel en daarom geen woorden van God. Het zijn slechts menselijke woorden! Je vergist je als dit als een Woord van de Heere naar je toekomt. In deze aanvechting zorgde God voor uitkomst. In een gesprek met de predikant kwam aan het licht dat deze woorden wel in een menselijke formulier staan te lezen, maar rechtstreeks uit het Woord van God komen, zoals bleek uit de Schriftlezing waarop het gesprek uitmondde.

Heeft de Heere Jezus niet rechtstreeks tegen Petrus gezegd: Ik heb voor u gebeden? Ik voor u! Het is toch waar dat de Heere Zelf dit woord gesproken heeft.

Nog wel in een situatie waarin Petrus zichzelf gruwelijk overschatte. Hij meende dat hij zo sterk in zijn schoenen stond dat hij voor zijn Meester zou opkomen. Al zouden alle discipelen Jezus verloochenen, hij in geen geval. Zijn liefde tot zijn Heiland was zó sterk! Hij zou zijn leven voor Hem inzetten, als geen ander.

Zo kan een kind van God overmoedig spreken. Je hebt de Heere hartelijk lief. Maar je bent nog te weinig ontdekt aan je zonden. Zoals dat in het leven van jonge christenen nog wel eens gebeurt. Je weet niet hoeveel macht de 'slimme verleider' heeft en hoe zwak je zelf bent in het geloof.

De Heere schrijft Petrus en zulke discipelen dan niet af. Hij weet hoe de satan tekeer kan gaan in het leven van Gods kinderen. Jezus waarschuwt voor het kwaad van buiten en van binnen. 'Eigen krachten te verachten is een les die Jezus leert'.

Maar Ik, zegt de Heiland. En in dit enkele woord ligt alle heil. Ik ben er!

Ik zorg dat mijn schaap niet verloren gaat. Ik houd het vast. Tot in eeuwigheid toe. Niemand kan ooit één schaap uit Mijn hand rukken, zo troost Hij de Zijnen.

Hoe doet de Heere dit? Hij zegt niet tegen Petrus: jij moet bidden, jij moet sterk zijn, jij moet de boze overwinnen.

Jezus zegt: Ik doe het. Ik doe het alleen en ik doe het volkomen. Petrus, als je in zo grote nood bent en de duivel je bijna te pletter doet vallen, dan zal Ik voor je bidden?

Nee, zegt de Overwinnaar over de boze: Ik heb al voor je gebeden. Ik zag het gevaar reeds aankomen en toen al heb Ik voor je gebeden. Je was veilig in Mijn handen, door Mijn gebed.

Dat is ook nu echt troost voor allen, die bestreden worden door de vorst der duisternis. Hij weet je zwakke kanten, je overmoed, je hoogmoed. En als je dan aan jezelf bent overgeleverd en geen Heiland hebt...

INHOUDSOPGAVE

Tijdens de voorbereidingen op de uitgave van dit nummer ziet uw eindredacteur het buiten sneeuwen. Er ligt hier al een prachtig pak sneeuw en ik geniet ervan. Wat een prachtig beeld van de weken die wij zijn ingegaan. Naar de gang van het kerkelijk jaar bevinden we ons in de lijdensweken. Zoals de sneeuw de aarde bedekt en alles wit maakt, zo bedekt het reinigend Bloed van Christus al onze zonden en ongerechtigheden. "Was mij geheel, Heere Jezus, met Uw Bloed; zo zal ik witter wezen dan sneeuw, die vers op het aardrijk nedervalt"- Psalm 51: 4 berijmd.

U vindt in dit nummer een lijdensmeditatie van ds. Van Amstel; ds. J. Winter gaat de kleine profeten behandelen met als eerste profeet Hosea. Vanuit Canada geeft ds. Wiegel de Jong ons een bemoedigende boodschap en tenslotte wijst Victoria ons op een prachtig boek in de boekbespreking. Kortom...naast de vaste rubrieken een nummer met variatie!

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

PETRUS

*Noem mij geen Petrus meer – ik ben die naam niet waard;
ik heb mijn Heer' verloochend en verlaten,
ik heb mij aan de kant der vijanden geschaard,
en laf geheuld met die mijn Meester haten.*

*Noem mij geen Petrus meer – ik ben geen sterke rots;
eens heb ik Jezus als mijn Heer' beleden,
ik heb Hem aanbeden als de Christus Gods;
wat lijkt mij dat nu eind' loos lang geleden.*

*In deze nacht verloor ik alles wat ik had;
mijn hoop en mijn geluk en mijn vertrouwen.
Maar alle liefde, die ik ooit voor Hem bezat,
brandt als een vlam die nimmer kan verflauwen.*

*Ik heb Hem lief, ik heb Hem lief, maar zie Zijn blik
waarmee Hij mij bedroefd heeft aangekeken.
Ja Heer', ik heb verraad gepleegd – ik deed het, ik;
slechts wenend kan ik om genade smeken.*

Nel Benschop uit "EEN BOOM IN DE WIND",
uitg. J. H. Kok, Kampen.

'Ons staat een sterke Held terzij, die God ons heeft verkoren', zong Luther.

Zonder de Heiland ben je verloren en ga je verloren. Maar Jezus troost niet alleen Petrus, maar ál Zijn discipelen met wie Hij is en met wat Hij doet. Ik voor u!

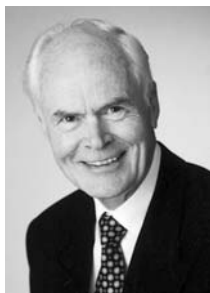
Ik heb al voor u gebeden. En blijf dit doen.

Wat een heerlijke troost. Mijn zaligheid ligt vast in Christus, in Zijn gebed.

En wie zou eerder verhoord worden dan de eigen welbemimde Zoon van God?

Ede

Ds. J. Van Amstel

Hij is de beste christen- niet die het meest van God spreekt, maar die het meest met God wandelt.

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (XLVII)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

Wij zijn inmiddels toegekomen aan het onderwerp "**Wij moeten dapper strijden tegen onze vijanden**". De vorige maal werden we opgeroepen om de hele wapenrusting Gods aan te trekken. We hebben de verschillende onderdelen daarvan uit Efeze 6: 10-20 besproken.

Ook Petrus spreekt over die geestelijke strijd. Bovendien weet hij uit eigen ervaring wat het voor hem betekende toen de duivel rond ging als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden. In deze lijdensweken denken we dan concreet aan Petrus' verloochening van de Heere Jezus. In dit verband biedt de meditatie in dit nummer juist troost voor zo'n aangevallen mensenkind en sluit die overdenking naadloos aan bij wat we ditmaal belijden:

"Doch deze overwinning en deze wederstand hebben wij van God door Christus, Die de satan onder onze voeten verplettert, in wiens macht en strikken wij gevangen lagen. Hij is de overste dezer wereld, die Christus buiten geworpen heeft; en alzo hebben wij door Hem de overwinning gekregen, en zijn die ook deelachtig door het geloof".

Duidelijk is dus dat Gods kinderen zelf de overwinning in de geestelijke strijd niet kunnen behalen. Maar dat hoeft ook niet. Dat heeft Christus voor hen gedaan: Ik heb voor u gebeden – Luk 22: 32. Door het geloof in Christus worden Gods kinderen die overwinning deelachtig. Christus bereidt immers de Zijnen niet de halve, maar de hele zaligheid. Juist in de strijd tegen de machten van dood en verderf, komen Gods kinderen erachter dat het een ongelijke strijd is. In eigen kracht kunnen ze niet een ogenblik staande blijven. Christus heeft voor hen die overwinning behaald. De vijand is een overwonnen vijand. *Doch deze overwinning en deze wederstand hebben we van God door Christus*, zo staat er in dit gedeelte. Het komt dus aan op het geloof in Christus en wanneer het geloof "gelooft" liggen alle vijanden onder de voet. Christus heeft de duivel aan het kruis van Golgotha verslagen. Daar heeft Hij

hem de kop vermorzeld. Christus heeft hem – de overste van de wereld – buiten geworpen. In Zijn gang naar het kruis heeft Christus vooruitgegrepen op het grote wereldgericht. In principe is toen aan de duivel als wereldbeheerser de macht ontnomen over het gebied, waarover hij vanwege de zonde heerschappij voerde. In Zijn kruisgang heeft Christus al degenen die de Vader Hem gegeven heeft, uit satans machtsgebied met Zich meegenomen. Zij waren Zijn overwinningsbuit en satan kon niets meer tegen hen beginnen. Hij kan degenen die van Christus zijn niet langer in zijn heerschappij gevangen houden. Christus heeft hen vrijgemaakt van zijn macht. Christus' lijden en sterven aan het kruis is het grote en beslissende moment in de strijd van God tegen satan.

Daarop mogen Gods kinderen zien te midden van de geestelijke strijd. De apostel Paulus kan daarom jubelen: *“Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft”*- Rom 8:37. Ze mogen er zeker van zijn, dat “noch dood noch leven, noch engelen noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere”- Rom 8: 38 en 39. U voelt wel aan dat dit geen lichtvaardig roemen is in eigen krachten. Dit is ook niet een geringschatten van de macht van satan. Dit is de zekere en zalige wetenschap van het geloof. Dat geloof dat boven de omstandigheden en boven de machten uitzielt op de volkomen overwinning van Gods kinderen, waarin ze nu al mogen delen en waarvan ze straks de volle heerlijkheid in alle omvang zullen genieten. Drie-enig God, U zij alle eer!

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Nog niet zolang gelden herdachten we de geboorte van de Heere Jezus. Aan het eind van deze maand hopen we er aan te denken dat de Heere Jezus gestorven, begraven en opgestaan is. Wat een lijdensweg is de Heere Jezus gegaan en dat voor vijanden! Wanneer we dat door genade mogen beseffen zullen we er achter komen dat er voor de grootste vijand nog vrij-spraak is aan de voet van het kruis. Wat zou het een zegen zijn als we daar terecht mogen komen, zodat we het R.M. McCheyne mogen nazeggen:

Eens was ik een vreemd'ling voor God en mijn hart;

'k gevoelde geen schuld en ik kende geen smart. Ik vroeg niet: "Mijn ziele, doorziet gij u lot?"

Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?"

Al sprak daar een stem uit de Heilige Blaân, van 't Lam, met de zonden der wereld belaân. ik zocht bij de Kruispaal geen veilige wijk;

'k Stond blind, en van verre, in mij zelve zo rijk.

Ik deed als Jeruzalems dochters weleer;

Ik weende om de pijn van mijn lijdende Heer, En dacht er niet aan, dat ik zelf door mijn schuld, Zijn kroon had gevlochten, Zijn beker gevuld.

Maar toen mij Gods Geest al mijn schuld had ontdekt,

toen werd in mijn ziele de vreze gewekt,

Toen voeld' ik wat eisen Gods heiligheid deed;

Daar werd al mijn deugd een wegwerpelijk kleeft!

Toen vlucht' ik tot Jezus! Hij heeft mij gered;

Hij heeft mij verlost van het vonnis der Wet;

Mijn heil en mijn vrede en mijn leven werd Hij;

ik boog m' en geloofde, en mijn God sprak mij vrij.

Nu ken ik die waarheid, zo diep als gewis,

Dat Christus alleen mijn gerechtigheid is.

Nu tart ik de dood, nu verwin ik het graf,

Nu neemt mij geen Satan de zegekroon af!

Nu reis ik getroost onder 't heiligend kruis,

naar 't erfgoed daar boven in 't Vaderlijk Huis,

Mijn Jezus geleidt mij door 'd aardse woestijn, "Gestorven voor mij!" zal mijn zwanenzang zijn!

VERJAARDAGSKALENDER

26 maart Mevr. M. Buijzer, Kerkstraat 5, 4231 BW Meerkerk.

5 april Mevr. H. Pleijsier-Bennink, Redemptoristenpark 14, 7503 AA Enschede.

5 april Mevr. K.W. de Heer, Jacobsweer 26, 3371 PK Hardinxveld-Giessendam.

10 april Mevr. D. Goudkamp, Schoolstraat 38, 6828 GT Arnhem.

GEBED UIT DE AVONDZANG

*O Vader, geef m' een liefdeblijk:
wil door Uw Geest mij wekken;
uit zondemacht en zondeslijk
aan Christus' voeten trekken.*

*Maak mij Uw beeld gelijk, o Zoon:
Leer m' aan de zonde sterven.
Zit 't "eigen ik" nog op de troon?
Wilt U het dan verderven.*

*O Geest, zend Uwen troost mij neer
in 't strijdperk van dit leven.
Wek leven in mijn ziel en leer
mij steeds God aan te kleven.*

*Die-enig God, U zij de eer.
Wat heeft U toch bewogen!
U zag in d' eeuwigheid reeds neer
met liefdevolle ogen
op allen die U in de tijd
zult leiden tot de zaligheid.*

Christien de Priester "LICHT EN UITZICHT",
uitg Den Hertog, Houten, 2e druk, 2010.

Hier een berichtje van Siny Vlietstra: Veel dank voor de post die ik mocht ontvangen voor mijn vier en tachtigste verjaardag.

BRIEVENBUS

Aleida Jansen, Kooikerweg 263, 3069 WP
Rotterdam-Zevenkamp.
Fam. J. Koppert, Beelstraat 43, 2672 AB
Naaldwijk.

PUZZELHOEK

1. Toen vastten en zij
2. vol van alle bedrog en van alle
3. zult gij niet ophouden te verkeren de
wegen des Heeren
4. Van het zaad dezès heeft God Israël , ...
de belofte
5. al den volke Israëls voor Zijn gepredikt
had
6. Mannen, kinderen van het geslacht
Abrahams,
7. heeft Hij gezegd:
8. En als de Joden uitgegaan waren uit de
.....
9. Naam die gemaakt kan worden van de
eerste letters van de antwoorden 1 t/m 8

10. Dat tegen de naasten
11. Want heeft ons de Heere geboden.
12. De God van dit volk Israël heeft onze vade-
ren
13. heeft hun door het lot het derzelve uit-
gedeeld.
14. Ik zal De weldadigheden Davids geven,
15. welke tot hen En hen vermaanden.
16. Naam die gemaakt kan worden van de eer-
ste letters van de antwoorden 10 t/m 15
17. Wie werd er blind?
18. Wie was de eerste koning van Israël?
19. Wie was de tweede koning van Israël?
20. Wie stamt er af van de tweede koning van
Israël
Alle antwoorden zijn te vinden in
Handelingen 13
Oplossingen voor 1 april.

De antwoorden van het februari-nummer zijn:
paas/engel/terstond/Rhode/uit/Daniël/het
huis van Maria/Gij raast/Een stem Gods en
niet eens mensen/Omdat hij
Gode de eer niet gaf/geest/
vermenigvuldigde/Jesaja 55:1.

Hartelijke groeten,
Ati Looij,
Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel. 0187483721
E-mail: ati.looij@solcon.nl

BOOM IN DE WINTER

*Ik zie je al: je nieuwe knoppen.
Ik zie ze aan je takken- toppen
Ik zie ze tussen al het wit
dat op en om en aan je zit.*

*De sneeuw, de ijzel en de koude
zullen hun groei nog tegenhouden.
Nog sta je kaal op witte grond
maar straks ben je weer groen en bont.*

*Want kijk ik langs je stam naar boven
dan zie ik armen vol beloven
tegen het grijzig hemelblauw,
de lente komt, en al heel gauw.*

*Ik ben als jij, als alle bomen
nog kaal en grauw in winters schromen.
Maar straks zijn wij elk als een bruid,
dan komen onze knoppen uit!*

Jo Veen-Nusmeijer uit "RIJPEND ALS HET
GRAAN", uitg Den Hertog, Houten, 1985.

DE PROFEET HOSEA: LIEFDE OVERWINT

Het was eigenlijk vanzelfsprekend dat ik mijn ouders heb horen vertellen over die twee bijzondere mannen die, nu al zo' n honderd jaar geleden, als profeet van de HEERE onder ons volk gewerkt hebben: Elia en Elisa. Ik begreep toen ook al dat beiden een leven hebben geleid waarin persoonlijke belangen geheel en al ondergeschikt waren aan hun roeping. Een gewoon gezinsleven hebben ze niet gekend. Heel hun bestaan was: dienaar zijn, van de HEERE en van zijn Woord. Het moet hun tot troost en tot bemoediging zijn geweest dat de HEERE door wonderen hun profetisch optreden bevestigde! Zij hebben het zwaar gehad.....

Ik heb dikwijls aan hen gedacht. Vooral toen ik zelf, nog jong en onervaren, door de HEERE geroepen werd om als profeet onder ons volk zijn Woord te gaan verkondigen. Nog altijd waren daar in Dan en Bethel de twee heiligdommen waar onwettige priesters offers brachten, een erfenis van de eerste koning in ons Tienstammenrijk. Maar ook van de officieel afgeschafte Baälsdienst waren er nog altijd heren en der offerplaatsen van de zogenaamde natuurgod, met allerlei liederlijke rituelen. Het Tienstammenrijk heette dan wel Israël, maar behoorde het nog wel tot Gods volk? Dan was het wel een ontrouw volk geworden.

Toen riep de HEERE mij als profeet. Maar de opdracht die ik kreeg - ik wist niet wat ik hoorde. Ik moest van de HEERE mijn leven gaan delen met een vrouw van lichte zeden! Met een vrouw trouwen die niet deugde - en dan moesten er uit zo' n verbintenis ook nog kinderen geboren worden.... Hoe kón het! Daar klopte toch niets van? Wat voor leven zou dat worden? Je kon op je vingers natellen dat zo' n relatie wel moest mislukken. En dan: worden we als volk van God niet geroepen tot een heilig leven? Ja, ik weet wel: zondig zijn we allemaal. Maar dit was beneden alle moraal!

Maar hoe ik ook piekerde, ik kon er niet onderuit. Het was een duidelijke opdracht van de HEERE. Ik wist van een vrouw die in mijn omgeving woonde en van wie men wel vertelde dat ze min of meer te koop was voor wie van haar gebruik wilde maken. Als ik met haar een verbintenis zou aangaan, zou ze dan misschien wel haar leven willen beteren? Zoals bij ons gebruikelijk is stapte ik naar haar vader, ene Diblaim, om haar 'officieel' ten huwelijk te vragen. Veelbetekenend keek de man mij aan: "Je komt om Gomer? Ik zou maar oppassen met zo' n wilde meid. Als 't allemaal waar is wat er over haar gezegd wordt...."

We trouwden, en niet lang daarna raakte Gomer in verwachting - van mij? daar ging ik maar van uit. We kregen een zoon, die ik in opdracht van de HEERE de nam Jizreël moest geven. Het bleek een herinnering te zijn aan de bloedschuld die de overgrootvader van onze koning op zich geladen had toen die de familieleden van koning Achab had laten ombrengen. Die bloedschuld kwam nu nog voor rekening van ons koningshuis, en van ons volk. Het zag er somber uit...

Opnieuw diende zich een baby aan. Het werd een dochter, en ook haar moest ik in opdracht van God een naam geven: "Lo-Ruchama" - Geen ontferming - omdat de HEERE ons, in het Tienstammenrijk, geen vergeving meer wilde schenken. Nog somberder...

Wat mij trof was dat de HEERE onderscheid maakte tussen ons en het koninkrijk Juda. Het was waar: in Jeruzalem regeerden over het algemeen koningen die hun volk een goed voorbeeld gaven en geen afgoderij tolereerden. Waarom was dat bij ons toch zo anders? Die vraag hield mij nog des te meer bezig toen er na een paar jaar nog een derde kind in ons gezin geboren werd, nu een jongen die ik de naam "Lo-Ammi" - Niet Mijn Volk - moest geven als boodschap van de HEERE; Hij erkende ons volk niet meer als zijn volk. Betekende dit het einde? Nu begreep ik ook tenvolle wat de HEERE al eerder gezegd had - dat mijn huwelijk met Gomer symboliseerde hoe verziekt de verhouding van ons volk tot Hem geworden was: door ontrouw. En nu zou de HEERE ook volkomen terecht voorgoed met ons kunnen breken. Zou het zover werkelijk kunnen komen?

Mijn huwelijk met Gomer liep spaak. Maar weer - alsof het nog niet genoeg was geweest - kreeg ik de opdracht mij een vrouw te kiezen die het met de huwelijkstrouw niet zo nauw nam. Ik vond er een die zich verkocht had als slavin. Ik moest haar vrijkopen. Toen ik dat gedaan had heb ik haar in afzondering gehouden om haar niet de kans te geven zich met andere mannen

af te geven. Ook zelf heb ik van mijn rechten als man lange tijd afgezien. Het was een tijd waarin zij tot inkeer kon komen, en kon bewijzen dat zij met haar zondige verleden wilde breken.

Zo zou - zei de HEERE - Israël lange tijd moeten leven, zonder eigen koning of vorsten, zonder eredienst en zonder de wettige mogelijkheid om Hem te raadplegen. Maar in de toekomst zou het volk tot bekering komen, en als Gods volk onder een koning uit het huis van David voortleven. Dat heeft de HEERE beloofd.

De HEERE heeft mij nog vaak als dienaar willen gebruiken. Keer op keer heb ik volk en vorst hun zonden moeten voorhouden. Het waren vaak zware aanklachten die ik namens Hem moest doorgeven en uiteindelijk is ons Tienstammenrijk weggevaagd.

Toch was dat het einde nog niet. Want terwijl velen uit Israël zijn weggevoerd bleef Gods belofte over de toekomst van kracht en daarop mogen we blijven vertrouwen. Namens de HEERE was dit het laatste wat ik mocht doorgeven: "Ik zal hun afkerigheid genezen, Ik zal hen vrijwillig liefhebben, want mijn toorn keert zich van hen af. Ik zal zijn als de dauw voor Israël - bloeien zal hij als een lelie, en zijn wortelen uitstrekken als de Libanon."

Met mijn ongelukkige huwelijksleven heb ik, als profeet van de HEERE, Hemzelf mogen uitbeelden. Hij gaf mij de kracht te doen wat Hij van mij vroeg. In trouw volhouden tegenover ontrouw en blijven liefhebben - want Zijn liefde duurt in eeuwigheid. Die heeft toch het laatste woord.

Rijswijk (Z-H)
ds. J. Winter

TIJD EN EEUWIGHEID!

Precies op tijd. Wat denk je van de tijd? De tijden zijn slecht mevrouw. We kunnen haast niet leven van de steun. Lees je de krant niet?

Precies op tijd.

"De tijd gaat snel, gebruikt haar wel", luidt een bekend spreekwoord. En dan zijn er ook nog sommige mensen die niet met de tijd meegaan of kunnen meegaan. Voor anderen heeft de tijd stil gestaan. Anderen hebben geen tijd voor de tijd. Ze zijn te druk en daarom gaat de tijd zo vlug voorbij dat ze het haast niet bij kunnen houden. "Morgen is er weer een dag", zuchten ze dan en in de tussen tijd gaan hun nachten ontzaglijk langzaam voorbij.

Precies op tijd. Vroeger dachten we altijd dat de tijd precies 24 uur was. Maar is dat zo? Sommigen zeggen: "Ik heb daar geen tijd voor". Leuk hé. Mijn kleinzoon kwam naar me toe en vroeg: "Opa, de Heere heeft de tijd toch geschapen"? "Ja jongen", zei ik " dat heeft Hij zeker gedaan". "Wel Opa, dan heeft alles wat Hij voor die tijd geschapen heeft, bijvoorbeeld het heelal, Hem geen tijd gekost".

Toen moest ik even stoppen en nadenken over wat hij zei. Daar had ik nog nooit aan gedacht. De tijd is niet absoluut 24 uur per dag. Enkel de Schepper is absoluut in Zijn Woord en met Zijn werken en beloften.

Precies op tijd. Een astronoom heeft een planeet ontdekt, genoemd "55 Cancr-e", 40 lichtjaren van ons vandaan die zo snel draait dat een heel jaar voorbij gaat in 18 uur; een jaar is ineens 18 uur geworden. Na de Tsunami in Japan is ons verteld dat ook onze tijd een beetje veranderd is, omdat de aarde iets groter was geworden, en dan te bedenken dat heel vroeger de aarde heel wat kleiner was dan vandaag. Kijk maar op de atlas. Waren de dagen korter toen?

Precies op tijd. Wat gaan we met onze tijd doen? Wat doen wij met onze tijd, de tijd die God voor ons geschapen heeft? Voor sommigen van ons staat de eeuwigheid al voor de deur.

Precies op tijd. De Prediker zegt dat alles zijn uur heeft en ieder ding onder de zon zijn eigen tijd; een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven. Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan.

De dichter van Psalm 31 zegt: "U bent mijn God. Mijn tijden zijn in Uw Hand". Dat geldt dan natuurlijk ook van de eeuwigheid. Paulus schrijft aan Titus dat hij een dienstknecht van de Heere is "in de hoop van het eeuwige leven van die God, Die niet liegen kan, voor eeuwige tijden geopenbaard heeft".

Precies op tijd. Zal de tijd dezelfde blijven zoals wij die vandaag kennen en dan te weten dat het heelal en de tijd niet absoluut zijn? Wat gaat er mee gebeuren? Wat gaat er met ons gebeuren? Het is zoals wij het zeggen, Komt tijd komt raad. De tijd zal het leren. De tijd is de beste leermeester. Maar toch komt er een eind aan de tijd. Alles is tijdelijk. Het einde komt precies op tijd. Hoe gebruiken wij onze tijd om ons klaar te maken voor de eeuwigheid? Dat is een moeilijke vraag. En dan is het antwoord ook nog moeilijker.

We moeten verdraagzaam zijn met onze mede mens. We moeten geen hindernissen op de weg brengen voor onze burens. Wat zullen de mensen zeggen als we anders zijn en anders doen en anders praten dan zij? Beste lezers, wat we ook doen met onze door God gegeven en door God geschapen tijd... we zullen altijd moeten rekening houden met het feit dat er een einde komt aan de tijd. De eeuwigheid staat voor de deur. Christus staat voor de deur. Het woord van de eeuwigheid, de Bijbel, ligt wel ergens in uw huis, toch???

Dat Woord zegt ons dat we niet bang of bezorgd hoeven te zijn voor de dag van morgen. Waarom niet? Terwijl mensen zeggen, "vrede, vrede en geen gevaar (dus veiligheid)", komt de dag van de Heere als een dief in de nacht om plotse-linge vernietiging, verwoesting en eeuwig verdriet te zaaien; precies op tijd.

Lees het zelf maar in 2 Timotheüs 3. Maar tot diegenen, die in de Heere Jezus geloven en aan Hem toebehoren, zegt de Schrift in 2 Thessalonicenzen 5:1-11 dat God de Vader hen heeft gesteld, benoemd, uitverkoren niet voor vernietiging en eeuwig verdriet maar tot het verkrijgen van zaligheid door onze Heere Jezus Christus, Die voor ons gestorven is opdat wij tezamen met Hem eeuwig zouden leven.

Precies op tijd gaat de tijd de laan uit en breekt de eeuwigheid aan en we zullen altijd bij de Heere Jezus zijn. Wij zijn even bij de tijd - ik bedoel- wij zijn even bij de eeuwigheid. Als we de wil van onze Heiland doen zijn de tijden nog niet zo slecht! Wat een toekomst als wij onze tegenwoordige tijd mogen besteden om het evenbeeld van de Christus te zijn.

Canada
ds. Wieger de Jong

*Wie zijn gemak houdt in de zaaitijd,
heeft in de oogsttijd gebrek.*

BOEKBESPREKING

Met mest en vork

Tekst en foto's: Alma Huisken en Doortje Stellwegen

Uitgeverij: Lemniscaat

Prijs: €39,50

Ik ga u vertellen over Met mest en vork. Een dik boek van 600 pagina's, 500 foto's en 121 recepten.

Het is echt mest en geen mes. Mest van dieren, als gift voor de -moes-tuin.

Dit boek gaat over tuinieren (in de ruimste zin van het woord) in elke maand van het jaar. Ik vind het leuk om daar in het begin van het jaar mee te beginnen.

De schrijfster, Alma Huisken, begon met tuinieren naast de voordeur en in emmers op een platje, boven een snackbar. Later had ze een volkstuin bij een spoorbrug. In 2003 verhuisde ze vanuit Haarlem naar een grote boerderij in Molenrij, een dorpje in Noord-Groningen.

Het buitenleven dat ze nu leidt is een heel ander verhaal dan de eerdere opgedane ervaringen, al is het 'boerenleven' dat ze nu leidt een gevolg van steeds meer kriebelende, groene vingers. Alma tuiniert nu op grote schaal.

In het boek volgen we het leven in de tuin van de Groene Luwte in al zijn facetten. De Groene Luwte is de naam van het groene bedrijf dat Alma Huisken en fotografe Doortje Stellwagen hebben opgebouwd. Naast het volgen van wat zich per seizoen in de tuin afspeelt leven we het leven van Alma mee. We genieten met haar van de eerste sneeuwklukjes, we plukken in de zomer grote frambozen en in de winter kijken we verlangend mee naar de walnotenboom waar nog geen walnoot aanzit.

Elke maand begint met hoe ziet de natuur en in het bijzonder de tuin er nu uit. Er volgen persoonlijke ervaringen en bespiegelingen en het maandelijkse tuindagboek. Er zijn recepten die bij de betreffende maand horen en elke maand, elk hoofdstuk, eindigt met: Aan de slag. Wat moet er op dit moment gebeuren in de tuin? Wilgen knotten, groente zaaien, wekken, alles komt aan bod.

Achtert in het boek staat veel uitleg over hoe leg je een tuin aan, hoe kan je gewassen indelen, zodat ze elkaar positief beïnvloeden, hoe maak je een composthoop en op welke manieren kan je zelf gier maken zodat de planten een heilzaam tussendoortje krijgen.

Volgens mij is dit het zevende boek van Alma Huiken. De boeken lopen synchroon met haar

liefde voor tuinieren en de vakkundige ontwikkeling ervan. Van een detail naar het groter geheel, van klein naar groot. Haar eerste, al net zo enthousiast geschreven boek ging over aardappels.

De kracht van dit boek zit in de geschreven en letterlijke seizoenbeelden. Je proeft de zomer door teksten als: "een bord vol versgedopte blauwschokkers" en je ziet de zinderende warmte op de prachtige foto in de maand juli genomen, door Donortje.

Ons, de lezers wordt duidelijk gemaakt hoeveel vreugde het geeft en hoe lekker het is om zelf te verbouwen en te kweken. Overheersend is de passie voor een zo natuurlijk mogelijke manier van tuinieren. Zo min mogelijk ingrijpen (de paardebloemen niet wegmaaien, maar de insecten ervan laten genieten en ze in de keuken gebruiken. Elk bloemetje is waardevol en heeft zijn eigen functie.

Met mijn iets minder groene vingers wil ik ook aan de slag en dat was nu net de bedoeling denk ik.

Victoria

VAN DE REDACTIE

Voor mij als eindredacteur is de bijdrage van onze medewerkers onmisbaar. Zouden zij mij niet helpen met hun bijdragen dan zou ik zelf het hele nummer van ons blad moeten vullen. Ik ben dus mijn medewerkers dankbaar voor hun inzet en bijdragen. Ditmaal is er het een en ander te melden uit die kring. Dr. M. J. Arntzen, die in september jl zijn 100ste verjaardag mocht vieren, heeft besloten niet langer zijn medewerking aan ons blad te verlenen. Een besluit dat we allen alleen maar kunnen respecteren! Zijn laatste artikelen zijn dus zijn geestelijk testament. We danken ds. Arntzen voor zijn jarenlange arbeid voor ons blad. Nooit deed ik een tevergeefs beroep op hem. Duidelijk heeft hij ons jarenlang gewezen op de zuiverheid van Gods Woord en op het belang dat Woord te bewaren. Namens alle lezers wens ik ds. Arntzen "Licht in de avond" van zijn leven. De Heere zij hem nabij!

Er is ook zorg in de kring van onze medewerkers. Ds. M. van der Linden uit Soest, wiens levensverhaal we hebben gelezen in de artikelen "De Heere zal voorzien" een leven met beperkingen, werd opgenomen in het Academisch Medisch Ziekenhuis van Utrecht. Inmiddels is hij overgebracht naar Amersfoort. Wilt u hem en zijn vrouw in uw gebeden niet vergeten?

Eindredacteur
ds. J. Oosterbroek

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Dr. M. J. Arntzen, Gereformeerd (vrijgemaakt), Bilthoven
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommeldijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

*Het levenseinde van een vrome is als een
zomernacht; 't wordt niet donker,
maar avondrood en dageraad vloeien ineen.*

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

In de afgelopen periode zijn er aan giften binnengekomen een bedrag van € 115,-.
Hartelijk dank allemaal.

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad en de abonnementen vinden onder de website www.krachtnaarkruis.nl. Adreswijzigingen en opgave van nieuwe abonnementen kunnen ook via de website worden doorgegeven.

Voor adreswijzigingen van kerkgenootschappen is een aparte informatie in onze website geopend.

Den Haag, 16 februari 2013.
Enno de Jong
penningmeester.

MEDITATIE

Ontluikend Paasgeloof ... en hij zag het en geloofde.

Johannes 20:8

Het Paasevangelie begint met paniek. Een hevig verontruste Maria van Magdala, met de alarmtiding: "Ze hebben de Heere weggenomen uit het graf!" "Hoe weet je dat, Maria?" "Omdat de steen van het graf is weggenomen." Heeft Maria ook gezien dat het graf nu leeg is? Nee, zover is ze niet gekomen. En dan kunnen er zomaar ongecontroleerde geruchten de ronde gaan doen. "Ze" hebben de Heere weggenomen. Maar wie zouden dat dan gedaan hebben?

Heeft het Sanhedrin, dat Jezus ter dood veroordeelde, nog willen ingrijpen achteraf? Maar wat voor belang zouden de hoogerwaarderen daarbij hebben? Was het voor hen niet veel belangrijker dat er nu ook eindelijk een eind was gekomen aan het optreden van de onruststoker Jezus van N.? Hij was toch dood? Laat Hij rustig in zijn graf blijven dan.

"Ze" hebben Hem weggenomen. Dat kan hoogstens het dienstpersoneel van Jozef van Arimathea zijn, want het graf en de hof maken deel uit van zijn bezit. Maar zou Jozef dan niet eventjes doorgegeven hebben: "Mensen, schrik niet wanneer je soms naar mijn hof wilde gaan, want er moet nog het een en ander aan het graf gedaan worden en daarom hebben we het lichaam van de Heere Jezus tijdelijk verplaatst?"

Mensen, geen paniek. Ja, een raadsel is het wel, zo'n open graf. Gewoon is het ook niet. Maar een open grafkamer heeft nog niet te betekenen: een gestolen lichaam. Een raadsel is het wél. Verstandig is het in zulke gevallen: de zaak verder onderzoeken, en proberen vast te stellen wat er nu echt gebeurd is. Dat gaan Petrus en Johannes dan ook doen. Ja, nummer één is Petrus. Ja, hij heeft dan wel driemaal gezegd dat

hij Jezus niet kende, en niets met Hem te maken wilde hebben, maar er heeft maar één raadselachtige tiding over het graf van de Heere Jezus binnen te komen of Petrus komt in actie. Hij is toch niet losgeraakt van Hem die hij beleed als Zoon van God.

De andere discipel blijft in dit opstandingsevangelie ongenoemd. Tenminste - zijn naam horen we niet. Maar hij wordt wel vermeld, of liever: aangeduid. "De discipel dien Jezus liefhad". Dat kan er maar één zijn. De man met wie de Heere Jezus verbonden is geweest met meer dan gewone vriendschap. Johannes.

Petrus en Johannes gaan naar het graf.

Dat wordt heel levendig beschreven. We zien ze haastig lopen, de een nog vlugger dan de ander. Johannes komt vóór Petrus aan, bij de open grafkamer. Hij gaat niet naar binnen, maar bukt zich alleen, en ziet dan in het graf de linnen windsels liggen, waarmee de armen en benen van een overledene bijeengehouden werden. Diep nadenkend richt Johannes zich op. Losse windsels, die behoren zo niet in een grafkamer te liggen....

En dan komt Petrus, een man die het liefst regelrecht afstapt op alles. Hij blijft niet buiten de grafkamer staan, maar gaat naar binnen. Zodoende ziet hij meer dan Johannes. Niet

INHOUDSOPGAVE

Dit nummer verschijnt rondom het heilsfeit van Pasen. De meditatie van ds. Winter getuigt daarvan. Ook schrijft hij over de kleine profeet Joël. Ds. Van Amstel schrijft over identificatiefiguren. Wat is het immers belangrijk dat onze jongelui in hun omgeving mensen kennen die de Heere vrezen en dienen en uit Hem leven. Marianne A. Tanis schrijft weer een voorlichtend artikel over het ouder- worden. Aan het einde van de maand hopen we de feestelijkheden te vieren rondom de troonswisseling. We bidden alle betrokkenen toe te mogen leven uit Gods gratie!

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

*Beter is zwakheid die ons verootmoedigt,
dan kracht die ons verhovaardigt.*

alleen de windsels, maar ook de doek waarmee het hoofd van de dode bedekt was. Die ligt op een andere plek dan de windsels. Bovendien: keurig opgerold. Buiten het graf mag aanvankelijk de paniek toegeslagen hebben, in het graf is daarvan niets te merken. Daar is iemand bezig geweest in alle rust gelaatsdoek en windsels netjes op te vouwen of te rollen, zoals een huisvrouw textiel die uit de was komt netjes opvouwt voordat ze het in de kast legt.

Welke conclusie heeft Petrus getrokken? Dat weten we niet. Hij heeft het misschien ook niet gekund of gedurfd. Want innerlijk was Petrus een verscheurd mens geworden, sinds hij in de nacht van het verraad zijn verbondenheid met de Heere Jezus had ontkend. We moeten Petrus maar even met rust laten.

Maar die andere discipel dan? Hij heeft Petrus gelegenheid gegeven als eerste de grafkamer binnen te stappen. Waarom? Omdat hij misschien wat meer bedachtzaam was dan Petrus en eerst wat tot zichzelf moest komen bij het zien van het open graf?

Maar nu gaat toch ook hij naar binnen. "En hij zag het". Korter kon het ook niet. Wat zag hij dan? Dat inderdaad 't daar neergelegde lichaam van de Heere Jezus ontbreekt. Alleen maar lege windsels en een opgerolde gelaatsdoek, verder niets. Maria van Magdala heeft dus gelijk. Hij is hier niet, hun Meester. Broeder Johannes, wat is thans uw conclusie? Grafroof? Een ingrijpen van het Sanhedrin? Tijdelijk geëvacueerd wegens enkele nodige werkzaamheden? Hebben mensen hier ingegrepen?

Hij zag het en geloofde. Kort, maar trefzeker. Want in dat ene woord, "gelooven", wordt wel met één pennestreek neergeschreven wat zich in Johannes' innerlijk afspeelt. Hij zag het - als in één oogopslag mogen we wel zeggen gezien de werkwoordsvorm van de Griekse grondtekst - en hij kwam tot geloof. Er gebeurt bij deze geliefde discipel van Jezus iets in zijn hart.

Maar is dat niet vreemd? Het geloof is toch uit het gehoor, en is hier iets te horen geweest? Ja, Maria's paniekboodschap "Ze hebben de Heere weggenomen uit het graf". Is dat dan misschien de boodschap die Johannes gelooft?

Och, Johannes is natuurlijk ook niet op z'n achterhoofd gevallen. Als er nu eenmaal alleen een leeg graf was geweest.... Maar zo is het niet. Daar liggen de windsels en de gelaatsdoek. Als er alleen maar een tijdelijke evacuatie van het lichaam van de Heere Jezus was geweest, dan waren die windsels en ook de doek mee-geëvacueerd en niet daar opzij gelegd. Met andere woorden: windsels en doeken liggen daar omdat ze niet meer nodig zijn!!

*Een mens is het meest klein
in zijn eigen ogen,
als hij het meest God voor ogen heeft.*

Had de Heere Jezus ook niet gezegd dat de tempel van zijn heilig lichaam zou worden afgebroken maar in drie dagen herrijzen zou? Het moet wel door Johannes heengeflitst zijn: hier was de vervulling van die woorden. Drie dagen - het was nu - de Goede Vrijdag meegerekend - de derde dag nadat de Heere zijn lichaam aan het kruis had laten afbreken. Dus: geen rovers, geen tuinlieden, geen Sanhedrin, geen mensenwerk, maar Gods werk, zoals het voorzeggd was. Daarmee is Johannes de allereerste die op de opstandingsmorgen gelovig gaat inzien wat God gedaan heeft: de afgebroken tempel van Christus' lichaam herbouwd.

Weet u wat zo treffend is, wanneer deze apostel tot het geloof komt dat zijn Heer en Meester inderdaad de dood heeft overwonnen? Dat zijn ontluikend geloof hem ingeeft: God heeft het gelukkig er niet bij laten zitten.

Later zal hem nog wel duidelijk gemaakt worden, op grond van de Schrift, dat Christus uit de dood moest opstaan omdat zijn werk van verlossing en bevrijding nog niet af was. Maar met het ontluikend Paasgeloof in de grafkamer kan hij voorlopig verder.

Wij mogen, evenals Johannes, geloven dat God geen half werk levert. Wij mogen geloven dat het met het kruis op de Goede Vrijdag niet afgelopen was. Geloven dat niet de dood, maar Jezus de Levende het laatste woord heeft. Geloven, en elkaar bemoedigen, omdat God in een wereld vol dood en doodsdreiging niet losgelaten heeft wat zijn hand begonnen is te doen. Van harte gunt God ons een vrolijk Paasfeest, niet vanwege de voorjaartijd en het ontluikende leven in de natuur, maar vanwege zijn machtige werk in de opstanding. En mochten er mensen opstaan om ons dat voorrecht te ontnemen, geef ze de kans niet! Laat toch elke dag van ons leven de vreugde van Pasen een bron van levenskracht zijn. Door de ogen van Johannes mogen wij zien: die grafdoeken hebben hun tijd gehad. De Heere is waarlijk opgestaan. Een vrolijk Paasfeest mogen wij elkaar toewensen.

Rijswijk Z.-H.
ds. J. Winter

ZIEKENTROOST (XLVIII)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

Wij zijn inmiddels toegekomen aan het onderwerp **“Wij moeten dapper strijden tegen onze vijanden”**. De vorige maal werden we opgeroepen om de hele wapenrusting Gods aan te trekken. We hebben de verschillende onderdelen daarvan uit Efeze 6: 10-20 besproken en gezien dat de overwinning tegen zonde, satan en eigen vlees ligt in de handen van de opgestane Christus van Wie geldt: Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde,

MARIA MAGDALENA

Zij wou de Heer' nog eenmaal zien,
nog eenmaal Hem haar liefde geven.
Nu niets meer waarde had in 't leven
zou dit haar troosten nog, misschien.

Maar toen zij, struikelend en moe,
de stille hof kwam ingelopen
zag zij ontsteld: het graf was open.
O God, waar bracht men Hem naar toe?

Waarom droeg men Hem hier vandaan?
Mag zij niet eens Zijn plaats meer weten?
Moet Hij, van God en mens vergeten
tot de verderving overgaan?

En in haar radeloos verdriet
ziet zij de Heer' niet tot zich komen;
Hem, die daar gaat tussen de bomen
herkent zij als haar Heiland niet.

Zoals Hij eens haar heeft geleid
uit banden van een zondig leven,
en duivelen heeft uitgedreven,
zo wordt zij nu van angst bevrijd.

Want als Hij zacht “Maria” zegt
mag zij zich op Gods gunst beroemen.
Als Christus onze naam wil noemen
heeft Hij ons in Gods hand gelegd.

E Ijskes-Kooger uit “EEN FLUIT VAN RIET”, uitg
Buijten en Schipperheijn, Amsterdam, 1978.

Nu worden we opgeroepen te bidden en te waken *“Daarom moeten wij tegen zijn listige moordenarij naarstig op onze hoede zijn, gelijk Petrus zegt: Zijt dan nuchter en waakt”*.

God vraagt van ons, dat we waakzaam zijn. De macht van de satan is zo groot, zijn aanvallen zijn zo heftig en zijn plannen listig. Waakzaamheid is geboden, want elk ogenblik kan de duivel zijn vurige brandpijlen op ons afschieten. Nu is het in het gewone leven zo dat we waakzaam blijven door onze ogen open te houden. Waakzaamheid in het Koninkrijk van God betekent precies het omgekeerde. Waakzaam zijn betekent juist de ogen sluiten en bidden. In de Bijbel wordt waakzaamheid altijd verbonden met het gebed. Juist door te waken en te bidden vallen we niet in verzoeking.

Het gebed is een machtig wapen in de geestelijke strijd. Juist als we lijken machteloos te zijn, zijn we machtig, dat is aangesloten op de Hemelse Kerncentrale. Het is immers Israëls God Die krachten geeft van Wie al het volk zijn sterkte heeft.

De satan en zijn trawanten zijn de grote vijanden van Gods Kerk. Satan wil God treffen en gebruikt daarvoor Gods kinderen. Daarbij zijn die listen ons niet onbekend. Hij treft hen altijd op hun zwakste momenten: moedeloosheid, vermoeidheid, ziekten en tegenslagen. Op zulke momenten staan de duivel en zijn trawanten op de loer om toe te slaan. Hij is immers de oude slang, die ons zoekt te verslinden, die ook onze eerste ouders verslonden heeft, en ons ook nog in de verzenen bijt, waarom hij ook een mensenmoorder van den beginne is.

Satan heeft al zolang de wereldgeschiedenis oud is, ervaring in het aanvallen van mensen. Telkens weer zien we satan aan het werk om de komst van Gods koninkrijk te verhinderen. Reeds in de moord van Kain op Abel doet het slangenzaad een beet naar de verzenen, de hiel van het vrouwenzaad. Die strijd tussen vrouwenzaad en slagenzaad beheerst de geschiedenis. Hij heeft het geprobeerd de komst van Christus tegen te houden. In Openbaring 12 wordt ons dat duidelijk gemaakt. Johannes op Patmos ziet in een visioen een vrouw, bekleed met de zon, de maan en de sterren. Zij is zwanger en in barensoed. Ze staat op het punt haar Kind ter wereld te brengen. Tegenover haar staat echter een grote, rode draak. Hij staat gereed om het Kind, zodra het geboren wordt, te verslinden. Johannes ziet in het visioen dat het Kind geboren wordt, maar meteen door een machtige hand naar de hemel wordt weggerukt tot God en Zijn troon. De vrouw die het Kind gebaard heeft, vlucht naar de woestijn.

Met de Hemelvaart is satan definitief uit de

hemel geworpen. Maar nu is de aarde zijn gehele domein geworden, richt hij zijn vervolgingen op de vrouw en haar kinderen, die zij daarna heeft voortgebracht. Die vervolgingen hebben maar een doel: de komst van Gods koninkrijk te verhinderen. Zijn bedoelingen zijn in de loop der eeuwen niet veranderd. Adam en Eva onze eerste voorouders heeft hij verslonden, en ook ons bijt hij nog in de verzenen. Wij lijden door zijn toedoen aan een dodelijke kwaal, want zijn vreselijk zondengif heeft hij in onze aderen gespoten. We mogen derhalve zijn macht niet onderschatten.

Wij zijn zwak; zijn sterkte is groot;
Dus zijn we elk ogenblik in
nood.
Daar komt nog vlees en wereld
bij,
O help ons dan, Heere
En maak ons vrij.

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Het is weer lente, nieuw leven is er overal te zien, het is ook weer wat langer licht en we kunnen weer meer van de zon genieten. Het is ook Goede Vrijdag en Pasen geweest. We mochten weer gedenken dat er betaald is voor de zonde, zullen we maar vragen of de Heere met Zijn Heilige Geest plaats wil maken voor het werk van de Heere Jezus in onze harten, zodat ook wij onze zonde belijden en vergeving mogen ontvangen en de Heere met een oprecht gemaakt hart mogen dienen, zodat we alles voor tijd en eeuwigheid alleen van Hem verwachten.

12. Opent uwen mond,
Eist van Mij vrijmoedig,
Op Mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.

13. Maar Mijn volk wou niet
Naar Mijn stemme horen;
Israël verliet
Mij en Mijn geboën;
't Heeft zich and're goën,
Naar zijn lust, verkoren.

Psalm 81 vers 12 en 13

VERJAARDAGSKALENDER

- 19 april Mevr. T. de Haan, v. Artsemastraat 4, 9101 CB Dokkum
- 23 april Metsje Wijnja/Dijkstra, De Cingel 26, 8618 NK Oosthem
- 26 april Mevr. H. v.d. Meer, Bizet 173, 2671 XW Naaldwijk
- 28 april Aleida Jansen, Kooikerweg 263, 3069 WP Zevenkamp
- 12 mei Alma Siereveld, Vuurpijlstraat 20b, 3053 EZ Rotterdam
- 13 mei De heer J. Koppert, Beelstraat 43, 2672 AB Naaldwijk

BRIEVENBUS

Mevr. D. Goudkamp, Schoolstraat 38, 6828 GT Arnhem

Mevr. J. van Asselt-Pluim, Gerrit Mouwweg 31, 8075 AT Elspeet is 24 februari 2013 overleden, de kinderen en kleinkinderen bedanken een ieder die heel veel jaren met haar meegedeeld hebben door middel van het sturen van een kaartje. Het adres van haar schoondochter is: G. Huijbers- van Ouwendorp, Nijverheidsweg 151, 8071 DG Nunspeet.

PUZZELHOEK

1. En het geschiedde te
2. Maar de die ongehoorzaam waren
3. Die getuigenis gaf aan het woord Zijner
4. en sommigen met de
5. En verkondigden aldaar het
6. Kreupel zijnde van zijner moeders ...
7. En hij op en wandelde
8. Wij zijn ook van gelijke beweging als gij
9. Versterkende de zielen der
10. en dat Hij de de deur des geloofs geopend had
11. Wie zullen er vrolijke zijn?
12. Wat zal bloeien als een roos?
13. Welke heerlijkheid is haar gegeven?
14. Wat moet er versterkt worden?
15. Wie zal er springen als een hert?
16. Wie zullen er niet dwalen?
17. Welk wild dier wordt er in dit hoofdstuk genoemd?
18. Wie zullen er wederkeren?
19. Wat zullen zij verkrijgen?
20. Wat zal er wegvlieden?

De antwoorden van de eerste tien vragen kunt u vinden in Handelingen 14 en vraag 11 t/m 20 in Jesaja 35. Oplossingen voor 1 mei.

De oplossingen van maart zijn: baden/arglistigheid/rechte/naar/aankomst/broeders/aldus/synagoge/Barnabas/sabbat/alzo/uit-verkoren/land/ulieden/spraken/Saulus/Elymas/Saul/David/den Zaligmaker Jezus.

*Geloofd zij 's Vaders een'ge Zoon,
verhoogd tot 's hemels hoogste troon.
Hij leeft, Die stierf op Golgotha;
Halleluja! Halleluja!*

Hartelijke groeten,
Ati Looij,
Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel. 0187483721
E-mail: ati.looij@solcon.nl

JOËL: VAN RAMP TOT HEILSBELOFTE

Wat hebben wij een vreselijke tijd achter de rug! Ik heb nooit kunnen denken dat het zo erg zou kunnen worden. Een natuurramp mag ik wel zeggen. Een sprinkhanenplaag zoals er zich in jaren niet heeft voorgedaan. Ik kan mij nu goed voorstellen wat lang geleden de Egyptenaren overkwam, toen onze voorouders daar nog in slavernij leefden. Ja, ik weet wel dat het toen bedoeld was als straf, omdat de Farao halsstarrig was en ons volk niet wou laten gaan. De HEERE laat niet met zich spotten, dat moest hij ondervinden, een heel zijn volk met hem.

Andere jaren zien we ook wel eens sprinkhanen. Je schijnt grote exemplaren te kunnen eten, maar dat heb ik nooit gedaan. In de woestijn, als er verder niets te eten is, zal het misschien voedzame kost zijn. Maar we leven hier in een land dat gewoonlijk voldoende opbrengt om van te leven.

Maar dat was tijdens de sprinkhanenplaag die we hebben beleefd wel anders. Het begon allemaal heel stilletjes. Met de oostenwind streken er hier en daar wat sprinkhanen neer. Maar al vrij gauw werden het er meer. En tenslotte.... hele wolken sprinkhanen werden het. De lucht zag er zwart van, de zon verdween als achter onweerswolken. Die sprinkhanen, het was een heel leger! Zo ging het dagen achtereenvolgend. Het leek wel alsof de sprinkhanen van de hele wereld zich op ons land stortten. De ene geweldige zwerm werd gevolgd door de andere. Wat de ene zwerm nog op het veld had overgelaten werd door de volgende verslonden. Ook alle bomen moesten het ontgelden; palmen en appelbomen, wijngaarden, vijgebomen - alles ging er aan! Ze vraten zelfs de basten van de

bomen. Overal kwamen ze. Deed je de deur van je huis dicht dan kwamen ze door de ramen, die ellendige dieren.

Daar kwam nog iets bij. Er was al tijden geen regen gevallen - het land was kurkdroog geworden. Koeien en schapen vonden tenslotte nergens meer voedsel. Ze loeiden en blaatten van honger en zelfs wilde dieren vonden niets meer. Het zaaigraan dat wij aan de grond hadden toevertrouwd verschrompelde door de droogte en dat betekende ook voor het volgende jaar een strop.

Wat moesten wij?

Wat moet Gods volk in tijden van rampspoed? Ik wist daarop nog maar één antwoord: het aangezicht van de HEERE zoeken. Eigenlijk zou de hogepriester ons daartoe moeten oproepen. Maar we hoorden op het tempelplein de priesters alleen maar jammeren omdat er geen gave offerdieren meer waren. Dat is natuurlijk ook wel erg, maar zou de HEERE in onze situatie wel dieroffers vragen? En toen - God moet het zelf mij wel ingegeven hebben - besepte ik: de HEERE vraagt een heel ander offer. Hij vraagt vast dit: dat wij ons voor Hem verootmoedigen en dat wij dat Hem ook tonen door te vasten en te bidden.

Hadden vroeger profeten ook al niet daartoe opgeroepen wanneer rampen ons volk troffen? Moest ik dan als profeet optreden? Ik ben toch ook maar een gewone man? Ja, mijn naam, daarmee heeft mijn vader een belijdenis willen uitspreken: "de HEERE Is God". De HEERE; met die naam heeft God zich verbonden aan onze voorouders en zo ook aan ons. Wij mogen in onze nood Hem erbij roepen, Hem in ootmoedigheid om hulp vragen. Dat is nu de weg die wij moeten gaan.

Toen de HEERE mij dat had laten zien wist ik wat ik moest doen: ons volk in al zijn geledingen oproepen tot een plechtig samenzijn, een eredienst van verootmoediging en smeekgebed. En zo is het gegaan. Van oud tot jong, volwassenen en kinderen, zelfs de bruidsparen onder ons - ze kwamen bijeen. En de priesters deden als voorbidders een beroep op de HEERE; heel doelbewust hielden zij God voor dat het voor Hem een blamage zou zijn wanneer volken rondom ons Hem zouden smaden wanneer Hij ons nu aan ons lot zou overlaten en zouden smalen: "Waar is die God van jullie?"

En toen kregen wij antwoord. De HEERE gebruikte mij als dienaar des Woords. Ik mocht ons volk zijn beloften overbrengen. Na alle rampspoed die ons getroffen had heeft Hij medelijden met ons gekregen. En zo beloofde Hij dat Hij het vijandige sprinkhanenleger machteloos zou

maken, en ons land met overvloed zou zegenen, zodat we weer konden leven.

In de boodschap die ik moest overbrengen is één zin die ik niet goed weet te duiden: "Hij geeft u de leraar ter gerechtigheid". Wie zou dat kunnen zijn? Een wetgeleerde, zoals Ezra? Misschien een toekomstige profeet? Of is het dezelfde als de door ons nog te verwachten Knecht des HEEREN? Eén ding weet ik zeker: hij zal zeker komen, wie het ook mag zijn, om ons te leren wat Gods gerechtigheid betekent voor zijn volk en de hele wereld.

Overvloed aan zegen, dat heeft de HEERE ons beloofd voor de nabije toekomst. Maar ik heb begrepen dat zijn beloften veel verder reiken. Zijn Geest zal vaardig worden over onze jongeren en over onze bejaarden; zij zullen zijn Woord verkondigen en daarbij profetische vergezichten ontvangen. Zelfs slaven en slavinnen zullen delen in de gaven van de Geest. Dat alles zal aan de laatste fase van de geschiedenis voorafgaan, die zal worden ingeleid door ontzagwekkende verschijnselen in Gods schepping: de zon zal verdwijnen achter duistere wolken, de maan een bloedrode kleur krijgen door uitbarstingen van vuur op de aarde.

Ook dan blijft er maar één uitweg: zich toevertrouwen aan Israëls God, de HEERE, zijn naam aanroepen in verootmoediging, bidden om genade. Maar ook die gebeden zal de HEERE verhoren. Redding zal er zijn voor iedereen die tot Hem zijn toevlucht neemt zoals in het verleden de plattelandbewoners van Juda in Jeruzalem een veilig toevluchtsoord vonden wanneer vijanden rovend en moordend rondtrokken. Wie ontkwam vluchtte naar Jeruzalem.

Redding voor het ware volk van God zal in de eindtijd ook betekenen dat de HEERE zal afrekenen met de vijanden van Israël. In een groot dal, genoemd naar onze vroegere koning Josafat vanwege de betekenis van die naam, "de HEERE spreekt recht", zal Hij de volken bijeenbrengen en oordelen. Zij hebben immers ons volk naar heren en der weggevoerd, onze kinderen verkocht, en ons land zich toegeëigend. Filistijnen, Tyriërs en Sidoniërs roofden onze kostbaarheden en verkwaanselden onze kinderen. Maar dan treft hen hetzelfde lot, die vijanden! De HEERE zal het ze vergelden. Hij zal hen uitdagen zich in een laatste krachtsinspanning, uit alle macht, tegen Hem te verzetten. Maar wanneer ze het Dal van het Gericht willen binnentrekken komen zij tegenover de Rechter van hemel en aarde te staan.

En na het "schuldig!" zullen Gods helden, de engelen, het oordeel aan hen voltrekken. Zoals een sikkels de korenaren met één haal afmaait en de druiven in de persbak geplet worden, zo zal alles wat vijand van God is weggemaaid en

verpletterd zijn. De zon, de maan en de sterren zullen geen licht meer geven, duisternis zal de veroordeelde volken omgeven.

Maar ook nu zal de HEERE zelf een schuilplaats voor zijn begenadigd volk zijn. Heel Jeruzalem zal zijn heiligdom zijn, Sion zijn zetel. Hij zal zijn volk genadig zijn en het, ondanks zijn zonden door de eeuwen heen, onschuldig verklaren. Het land van melk en honing zal zijn naam weer eer aandoen, terwijl Edom en Egypte vanwege hun vijandigheid tegen Israël barre woestenijen zullen worden.

Maar het belangrijkste is: de HEERE zal blijven wonen op Sion. Hij zal voor eeuwig bij zijn volk blijven, zoals Hij vanaf Davids tijd gewoond heeft in Juda, in Jeruzalem. Zijn woning zal een bron van eeuwig leven zijn, dat heel het bestaan zal doortrekken, zoals Israëls beloofde land kon bestaan door de regen die als uit de hemel neerdaalde.

Wie zou gedacht hebben dat een verwoestende sprinkhanenplaag - een ware ramp! - zou uitlopen op de troostvolle boodschap, die ik namens de HEERE heb mogen verkondigen? Joël, de HEERE is God en niemand meer! Ik draag een erenaam....

ds. J. Winter
Rijswijk Z.H.

MIJN VERLANGEN

*Ik zoek, Heere, Uw liefde te ontvangen.
Geen dood geloof brengt voor mij vrede aan.
Ik kan niet meejuichen als psalmgezangen
mij 't eeuwig oordeel grondig doen verstaan.*

*Wat helpt mij hier een godsdienstig
beschouwen
als mijn verstand zichzelf een god formeert?
Bij 't sterven zal dit kunstlicht mij berouwen,
dat heb ik uit de Bijbel wel geleerd.*

*Nee, Heere, U, U wens ik te ontmoeten.
Daar gaat de hunker van mijn ziel naar uit.
Voor zelfbedrog moet ik straks eeuwig boeten.
Uw kind'ren kennen immers Uw geluid.*

*Ik heb ze horen spreken uit dat leven
en heb na afloop tot mijn ziel gezegd:
"hier spreekt God uit", ach werd het mij gegeven
dit te ervaren, want Gods werk is echt.*

A. Rodenburg uit "BEWAAKT LEVEN",
uitg Den Hertog, Houten, 1997.

VOORBEELDIG (I)

Ik ga naar mijn eigen oma.

Al heel jong voelt een kind aan waar het fijn is en waar geborgenheid is. Later groeit er meer inzicht waar de aantrekkelijkheid uit voortkomt. Een kind redeneert niet, maar zegt meer dan eens onomwonden wat het fijn vindt.

Het gebeurt gelukkig dat kinderen gezegend zijn met grootouders, die veel van hen houden, geen onderscheid maken en iets uitstralen, waardoor ze graag bij hen zijn. Niet in de eerste plaats om wat ze bij hen 'mogen', maar vooral door de aandacht die ze genieten.

Echter, dat is niet overal de praktijk. Je opa kan een heel aardige man zijn, terwijl je oma nogal eens met andere dingen erg druk is. Als kind weet je waar je je thuis voelt.

Zo uitte een kind zich nogal duidelijk: ik ga naar mijn eigen oma. Beide oma's woonden in dezelfde plaats, zodat het daar niet aan lag. Toch 'won' de ene oma het hart van dit kind.

Wat was het geheim van de innerlijke band? De ene oma keek niet vriendelijk en had meer dan eens aanmerkingen op anderen. Vooral na de kerkdienst was het 'raak'. Want in de kerk was er altijd wel iets wat haar 'hinderde'. Dat voelde haar kleinkind scherp aan, zodat het niet graag bij deze oma was.

De andere oma was in één woord een schat. Niet dat ze altijd zo diep kon denken, maar wel dicht bij haar 'kroost' was. Alleen al door haar aandacht, haar warme uitstraling.

Het geheim van haar aardig zijn lag in haar godsvrucht. Ze leefde dicht bij de Heere. Zo dicht dat ze voortdurend dacht dat de Heere tot haar sprak. Ze 'kreeg' veel teksten, die haar onderwezen en vooral troostten. Soms kon ze het spreken van de Heere niet bijhouden en moest haar man haar helpen om haar 'indachtig' te maken wat ze van de Heere had ontvangen.

Zo stralen kinderen van God veel liefde uit. Dat trekt aan en dat blijft in het kinderleven iets onvergetelijks. Het is ronduit een zegen wanneer je zo'n oma hebt of er op terug kunt zien als een kostbaar geschenk in je leven.

Daarmee komt de vraag op onszelf af of we voor ons nageslacht ook een voorbeeld van geborgenheid mogen zijn. Dat is niet iets om jezelf daartoe 'op te werken', alsof het een prestatie is van goedwillende mensen.

Want deze voorbeeldige mensen hebben het zelf alleen maar ontvangen. Als genade van God. Want dat is het geheim. In een leven dicht bij de Heere lag de kracht van deze oma.

Zó kan het daarom ook in ons eigen leven. Paulus roept de gemeente op om hem na te volgen, vooral om de Heere te volgen in een leven als volgeling. Wie de Heere mag kennen en met Hem de omgang mag kennen wordt gevormd tot Zijn dienst. Gods verborgen omgang vinden zielen waar zijn vrees in woont, zingen we terecht met woorden uit Psalm 25.

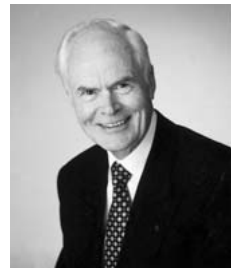
Jongeren hebben identificatiefiguren nodig, horen we alom. Het is ook helemaal waar. Je moet mensen hebben aan wie je je kunt 'optrekken'. Zij brengen je door hun godsvrucht op een hoger niveau. Om alles met de Heere te bespreken en je in alles door Zijn onderwijs te laten leiden en gezeggen.

Zo wordt je leven een voorbeeldig leven, ook als je jonger bent, met name als je als moeder in je gezin de liefde tot de Heere en Zijn dienst voorleeft.

Goed voorbeeld doet goed volgen!

Ede

Ds. J. Van Amstel

OUDEREN IN ONZE MAATSCHAPPIJ:

Ongetwijfeld heeft u in de eerste maanden van dit nieuwe jaar iets gelezen, gezien of gehoord over de bijdragen in de zorg. De kosten blijven enorm stijgen. Alle politieke partijen zijn het eens geworden: er moeten dingen gaan veranderen. Discussies laaien op, voor en tegen worden besproken, schrijnende situaties komen aan het licht. We zullen hier de komende tijd nog meer van horen. De media zullen hier zeker voor zorgen. Opvallend is dat er vaak over ouderen gesproken wordt, dus over het hoofd van vele lezers van 'Kracht naar Kruis'. En dit gebeurt natuurlijk vanuit een bepaalde visie. We kunnen ons afvragen: vanuit welke visie?

Als ik de kranten lees, kan ik me soms niet aan de indruk onttrekken dat er sprake is van enige negativiteit. Een restant van een aantal jaren geleden? Er heerste toen een negatief beeld over ouderen. Ze zijn ouderwets en vastgeroest. Gelukkig gold dit in het verleden niet voor iedereen, maar het was wel duidelijk aanwezig. En soms ontmoeten we nóg mensen die deze mening hebben. We kunnen ons afvragen: waarom schrijven zij ouderen zo af? Waarom zien zij ouderen als kostenpost m.b.t. de AOW, pensioenen, ziektekostenverzekering en AWBZ? Als mensen waar je zoveel geduld mee moet hebben, ze reageren zó langzaam. Jong volwas-

sen realiseren zich soms helemaal niet dat ze zo zwart-wit denken. Ze zijn opgegroeid met presenteren en efficiëntie. Geld verdienen en carrière maken. Ook speelt het individualisme een rol. Een gesprek met hen hierover kan verrassend veel opleveren... Gelukkig is er ook een groep in onze samenleving die positiever over ouderen spreekt. Respect is hierbij het eerste sleutelwoord. Zij bemerken geen kloof tussen jong en oud, maar juist de levenservaring bij ouderen. Een gesprek wordt niet vermeden. Velen hebben bewondering voor de wijsheid van deze generatie en maken er graag gebruik van.

En dit komt doordat ouderen gewoon onderdeel zijn van onze maatschappij. Er zijn contacten tussen ouderen en jongeren. Dit kan door vrijwilligerswerk, door een telefoongesprek, een praatje na de kerkdienst of in de straat, een e-mail of een kaartje. Ontmoeten is het tweede sleutelwoord. En hiervoor liggen de kansen voor het oprapen, voor ons allemaal.

En zodoende is het prettig om te weten dat ook u kunt bijdragen aan een betere, reëlere beeldvorming over de oudere mens in onze samenleving. Uw gesprekken, uw contacten maar juist ook uw luisterend oor zijn van belang. En vanuit uw levenservaring, vanuit uw kennis en ervaringen heeft u veel te vragen en te vertellen. Zo wordt er ongemerkt gebouwd aan wederzijds respect en zal er op kleine schaal iets gaan veranderen. En dit kan grote gevolgen hebben. Daar ben ik van overtuigd!

Sommelsdijk
Marianne Tanis

ZONDER GOD IN DE WERELD...

*Hoe leeg, armzalig is ons lot
wanneer we leven zonder God!
Hoe opgeblazen ons gepraat,
hoe eigenwijs ons vroom gewaad!
Wat zijn we arm en dwaas en koud
wanneer we met wat klatergoud
vullen ons hart en leven!
We zullen blijven streven
naar meer geluk en naar meer geld
maar wat het allermeeeste telt,
vergeten we: wij moeten zorgen
voorgoed in God te zijn geborgen!*

*Jane van Pelt-Zwerus uit
"KONINGSLIEDEREN",
uitg De Groot Goudriaan, Kampen, 2002.*

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds. J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommelsdijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

*Gods wegen zijn duister, maar het duister
ligt slechts in onze ogen; niet op Zijn wegen.*

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

Voor de kosten van de verspreiding van ons blad ontvingen we op de bankrekening 938939 in de afgelopen periode € 200-. Veel dank.

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad en de abonnementen vinden onder de website www.krachtnaarkruis.nl. Adreswijzigingen en opgave van nieuwe abonnementen kunnen ook via de website worden doorgegeven.

Den Haag, 18 maart 2013.
Enno de Jong
penningmeester.

MEDITATIE MEI 2013

Ik vermaan dan vóór alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen, voor koningen en allen die in hoogheid zijn, opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid.

1 Timotheüs 2 : 1 en 2

De apostel Paulus geeft in het tweede hoofdstuk van zijn eerste brief aan Timotheüs een aantal kerkordelijke bepalingen. Bepalingen over hoe men zich in het huis des Heeren heeft te gedragen. Opvallend is dat hij dan geleid door de Heilige Geest begint bij het gebed. Hij roept op tot voorbede in Gods huis, maar ook in ons eigen huis is het gebed onmisbaar

Een bevel

"Ik vermaan dan vóór alle dingen..." Met die woorden maakt Paulus duidelijk hoe belangrijk het gebed is. Dat is in zijn leven geen theorie, maar praktijk geworden. Het is de praktijk der godzaligheid. Wanneer Paulus van dood levend is gemaakt, zegt de Heere Zelf tegen Ananias dat Paulus bidt. Hij kon niet meer zonder die geestelijke ademhaling. Paulus weet zich afhankelijk van dye gebeden, maar hij kent ook de kracht van het gebed voor anderen.

Paulus vraagt hier geen voorbede, maar geeft een bevel tot voorbede. Het is een vermaning. We mogen het niet vergeten. "Ik vermaan dan vóór alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen." Hij gebruikt drie verschillende woorden om daarmee de inhoud van een gebed aan te geven. Wanneer er nood is, wordt ons gebed een smeekgebed. Voorbede worden vaak gedaan voor anderen. Ook als er geen concrete aanleidingen zijn, is er altijd reden om te bidden. De apostel roept niet alleen op om te bidden, maar ook om te danken. Bidden en danken horen bij elkaar. Dat laatste vergeten we vaak. Als kerken hebben we wel onze bidstonden bij bijzondere omstandigheden, maar over een dankstond horen we niet vaak.

Voor alle mensen

De apostel geeft een bevel om te bidden voor

alle mensen. Niet alleen voor mensen die tot onze richting behoren, die op onze partij stemmen, die naar dezelfde kerk gaan, maar alle mensen.

Vergeten wij in onze gebeden niet vaak veel mensen? Als Abraham voorbede doet voor de goddeloze stad Sodom, denkt hij niet alleen aan de huisgenoten des geloofs, maar ook aan de andere inwoners.

Als we zelf gered zijn, als een vuurbrand uit het vuur gerukt, zijn we bewogen met alle mensen. Dan is de nood van de mensheid ons op het hart gebonden. Dan zien we al die mensen als mensen met een ziel op weg en reis naar de eeuwigheid, als mensen die eenmaal zullen moeten verschijnen voor Gods Rechterstoel, als mensen die dan gewassen en gereinigd moeten zijn door het bloed van de Heere Jezus Christus wil het eeuwig wel zijn. Wie dat beseft, kan geen mens meer in zijn gebeden overslaan.

INHOUDSOPGAVE

Aan de kleur van dit nummer kunt u afleiden dat dit ons Oranjenummer is dat verschijnt in de dagen van de troonswisseling. We wensen onze nieuwe koning en zijn vrouw te beleven wat we zingen in het Wilhelmus: "Mijn schild en de betrouwen zijt Gij, o God MIJN HEER". Op U zo wil ik bouwen, verlaat mij nimmermeer".

In de meimaand vallen ook de gedenkdagen van 4 en 5 mei en de Hemelvaartsdag. Er is weer genoeg om te gedenken en te vieren.

Dit nummer wil u daarbij helpen.

In de kring van het bestuur was er vreugde bij de familie De Jong. Zij waren op 10 aprilj. l. 50 jaar getrouwd. In de kring van gezin en familie hebben zij dit heuglijk feit gevierd. Namens alle lezeressen en lezers wil ik hen van harte feliciteren en voor de toekomst Gods rijke Zegen toewensen. Overbodig te schrijven dat we als bestuur veel steun hebben van onze penningmeester, die heel stipt en trouw zijn werk voor ons blad verricht!

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

Voor de koning en de overheid

Bij het bevel om te bidden voor alle mensen noemt Paulus in het bijzonder: "voor koningen en allen die in hoogheid zijn". Dit gebed voor de overheid vinden velen niet vanzelfsprekend. De overheid is eerder voorwerp van gemopper en geroddel dan van gebed. We denken aan besluiten van de overheid die tegen Gods Woord ingaan. We denken aan wat er momenteel geschreven wordt over ons koningshuis. Een vermaning die actueel is ook vandaag nu de troonswisseling 30 april plaats vindt. Paulus zegt dat er voor de overheid gebeden moet worden! De overheid is Gods dienaar. De overheid is door God met gezag bekleed en moet daarvan ook verantwoording afleggen.

Maar hoe zit het dan met een overheid die niet christelijk is? Moet je ook bidden voor partijen die zich niet laten leiden door Bijbelse normen en waarden? Over welke overheid heeft Paulus het eigenlijk? De apostel schrijft deze woorden in een tijd dat de Romeinen aan de macht zijn. Zij houden het land bezet. Zij dienen de afgoden en hun keizer wordt als een god aanbeden. Verder heeft de apostel ook aan den lijve ervaren wat voor een overheid dat is... En toch beveelt hij om te bidden voor de overheid.

Als we de overheid aan de Heere opdragen in het gebed, betekent dat niet dat we geen kritiek op haar hebben. Iemand heeft eens gezegd dat het gebed het meest kritische is wat je ten aanzien van de overheid kunt doen. Wat is kritischer dan de overheid aan te bevelen bij de God van hemel en aarde? Wat is kritischer dan te bidden of de overheid echt Gods dienaar mag zijn? Wat geeft de overheid meer steun dan wanneer wij haar aanbevelen onder de

hoede van de Koning der koningen? Wat is beter voor de overheid dan het gebed of onze nieuwe koning en zijn vrouw en allen die in hoogheid zijn gezeten, van welke politieke kleur ook, mogen buigen voor God? Dragen we hen op in kerk, gezin en ook persoonlijk?

Het doel

Paulus noemt ook het doel van het gebed voor de overheid: "opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid". Is dat geen heerlijk doel? Bidden of de nieuwe koning samen met onze overheid zorgt voor omstandigheden waarin de Heere echt gediend kan worden, waardoor ook anderen worden ingewonnen voor Koning Jezus. Een stil en gerust leven waarin plaats is voor godzaligheid en eerbaarheid, voor een leven naar al Gods geboden. Dan komt God aan Zijn eer!

Goede overheden zijn bewaarders en beschermers van Gods geboden. Zulke overheden moeten ervoor zorgen dat een volk heilig kan leven voor God en de mensen. Kennen we dat leven? Wordt ons leven gekenmerkt door godzaligheid en eerbaarheid? Dat is geen vrucht van eigen akker. Dat is een vrucht van het volbrachte Middelaarswerk van de Heere Jezus Christus. Vergeet u het niet koning Willem Alexander, zijn vrouw Maxima, onze koningin-moeder Beatrix en alle die in hoogheid zijn gezeten biddend aan de Heere op te dragen opdat het hen en ons welga?

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

*Wilhelmus van Nassouwe
Ben ick van Duytschen bloet,
Den Vaderlant getrouwe
Blyf ick tot in den doot:
Een Prince van Oraengien
Ben ick vrij onverveert,
Den Coninck van Hispaengien
Heb ick altijd gheert.*

*Mijn Schilt ende betrouwen
Sijt ghy, o Godt mijn Heer,
Op u soo wil ick bouwen
Verlaet mij nimmermeer:
Dat ick doch vroom mach blijven
V dienaer taller stondt,
Die Tyranny verdrijven,
Die my mijn hert doorwondt.*

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (II)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

Wij zijn inmiddels toegekomen aan het onderwerp "**Wij moeten dapper strijden tegen onze vijanden**". De vorige maal werden we opgeroepen om de hele wapenrusting Gods aan te trekken. We hebben de verschillende onderdelen daarvan uit Efeze 6: 10-20 besproken en gezien dat de overwinning tegen zonde, satan en eigen vlees ligt in de handen van de opgestane Christus van Wie geldt: Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde,

Ditmaal gaat het om de bereidheid de Heere te verwachten met als argument *"want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen"*.

De Heere Jezus heeft deze dingen gesproken in Zijn rede over de laatste dingen (Matth 24: 12). Om Zijn discipelen duidelijk te maken wat Hij bedoelt gebruikt de Heiland twee gelijkenissen. Eerst vertelt Hij over een huiseigenaar in wiens huis een inbraak is gepleegd. De Heere verzekert Zijn discipelen dat wanneer de heer des huizes geweten had, op welk tijdstip die inbraak gepleegd zou worden hij gewaakt zou hebben (Matth 24: 43 en 44). Duidelijk ligt in deze gelijkenis de oproep om trouw op de post te blijven en plicht en roeping trouw te betrachten. Christus zal bij Zijn komst rekenschap en verantwoording van hen af Eisen.

In een andere gelijkenis onderstreept de Heiland deze les voor Zijn discipelen. Hij vertelt een gelijkenis over twee dienstknechten. De ene dienstknecht is trouw en voorzichtig. Hij vervult trouw de plicht, die zijn meester hem heeft opgelegd en zorgt ook goed voor zijn personeel. De Heere prijst die dienstknecht zalig en verzekert dat hij rijkelijk beloond zal worden. Zijn heer zal hem een nog verantwoordelijker positie geven. Daartegenover stelt de Heere Jezus een kwade dienstknecht. Naar zijn gedachte zal zijn heer nog lang niet terugkomen. Hij vervult zijn plicht niet goed. Hij begint zijn personeel te mishandelen. Zelf gaat hij een bandeloos leven leiden. Maar onverwacht komt zijn heer terug. De straf die hij krijgt is niet mis. Hij wordt ontslagen en geworpen in de plaats waar *wenig der ogen is en knersing der tanden* (Matth 24:51), waar de worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt (Mark 9: 44, 46 en 48).

Wat is de betekenis van deze woorden voor ons? Wel, de Heere wil dat we werken zolang het dag is. Bij ziekte of ouderdom moeten we dat goed beseffen. God vraagt van ons trouw te zijn voor zover wij dat kunnen en binnen onze mogelijkheden. In dit verband wijs ik u op de uitleg van de derde bede van het Onze Vader in de Heidelbergse Catechismus zondag 48 vr en antw 124 *Uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde: Dat is: Geef, dat wij en alle mensen onze eigen wil verzaken en Uw wil, die alleen goed is, zonder enig tegenspreken gehoorzaam zijn opdat also een ieder zijn ambt en beroep zo gewillig en getrouw moge bedienen en uitvoeren, als de engelen in de hemel doen.*

Dat kan alleen met het gebed:
*Dat wij ons ambt en plicht, o HEER,
getrouw verrichten tot Uw eer;
dat Uwe gunst ons werk bekroon;
Uw Geest ons leid, en in ons woon.'*

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

"De Kruis-munt des levens"

*Vele munten gaan door onze handen,
In binnen maar ook in buiten landen,
Onze gulden had maar een
beperkt gebied,
Terwijl de euro ver over grenzen
schiet,
De euro, het is zoeken voor vele
mensen,
Want ook zijn waarde heeft weer grenzen,
Voor ons mensen van nodig levenswaarde,
Toen deze munt zich glanzend openbaarde,
De glans verdwijnt bij het gebruik in het
leven,
Hij wordt ontvangen en ook weer uitgegeven,
Waardevast is er maar één ontvangende
munt,
De "Kruis-munt des levens" een ieder
gegend,
Op Golgotha werd deze ware munt geslagen,
Toen Jezus onze zonden weg ging dragen,
Deze Kruismunt door God zelf uitgegeven,
Is waardevast voor heel ons verdere leven,
Hij wordt eeuwig bewaard in Gods Woord,
Opdat een ieder ziet en ook steeds hoort,
Dat deze Kruismunt niet veranderen zal,
Nog op hoge bergen en in geen enkel dal,
Het Woord geeft deze munt een vergezicht,
Als de mens zijn dagelijks leven hier op richt,
Pasen geeft de KRUIS – MUNT grote waarde,
Omdat Jezus zich na de dood weer openbaarde,*

*Hij verrees vanuit een
zichtbaar graf alleen,
Het graf niet waarde
vast ook niet de steen,
De Kruismunt waarvan
Jezus Christus deelt,
Is waarde vast, ook
waar gebroken liefde
heelt.*

G.J.Gijlers, ontvangen van een lezer van ons
blad die tevens dichter is.

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

*In God is al mijn heil, mijn eer,
Mijn sterke rots, mijn tegenweer;
God is een toevlucht in het lijden.
Vertrouw op Hem, o volk in smart,
Stort voor Hem uit uw ganse hart;
God is een toevlucht t allen tijde.*

Psalm 62:5

Als we dit met het hart mogen beleven, dan is het goed voor nu en later. Het kan ook, want als we gegrond mogen zijn op de rots Jezus Christus, dan is het goed. Want het is Pasen, Hemelvaart en Pinksteren geweest. Als Gods Geest plaatst maakt in onze harten voor de Heere Jezus dan kunnen we net als Revius eens dichtte, zeggen: In God mijn heil is en mijn eer, Mijn rots en toevlucht is de Heer.

VERJAARDAGSKALENDER

16 mei De heer J. Koelewijn, Schipholplein 3,
6843 BA Arnhem

25 mei Mevr. M.S. van Esseveldt-Donker,
"Ronssehof" app. 322, Ronsseweg 410,
2803 ZX Gouda

BRIEFVENBUS

Harmke Meyer, "De Borg", Platinalaan 279,
App. 315, 9743 GN Groningen
Mevr. V. Visserman, "Hof van Smeden,
Smeden 5, Kamer 323, 8301 XG Emmeloord
Mevr. A. Hofland, Westduinweg 1385,
2583 AZ Den Haag

PUZZELHOEK

1. En het geschiedde te
2. dat een grote menigte beiden van Joden en
..... Geloofde
3. Maar wat deden de Joden die ongehoor-
zaam waren?
4. Zij verkeerden aldaar een lange tijd vrij-
moediglijk sprekende in den
5. Die getuigenis gaf aan het woord Zijner
6. Wat geschiedde er nog meer?
7. Wat gebeurde er met de menigte der stad?
8. Wat wilden ze de apostelen aandoen?
9. Waar zijn de apostelen toen heen gevlucht?
10. Wie zat er in Lystre?
11. Wie hoorde hij spreken?
12. Tegen wie werd gezegd: sta recht op uw
voeten?

13. Wat gebeurde er toen?
14. Hoe werden Paulus en Barnabas toen
genoemd?
15. Waren Paulus en Barnabas het daarmee
eens?
16. Wat verkondigden zij ?
17. Wat gebeurde er met Paulus ?
18. Wat gebeurde er toen de discipelen hem
omringd hadden ?
19. Hoe moeten we ingaan in het Koninkrijk
Gods ?
20. Voor wie was er een deur des geloof
geopend ?

De antwoorden kunt u vinden in Handelingen
14. Oplossingen voor 1 juni.

De oplossingen van april zijn Ikonium/Joden/
genade/apostelen/evangelie/lijf/sprong/men-
sen/discipelen/heidenen/De woestijn en de dor-
re plaatsen/De wildernis/van Libanon/de slap-
pe handen/de kreupele/de dwazen/leeuw/de
vrijgekochten/vrolijkheid en blijdschap/droefe-
nis en zuchting.

*Heer! Ik hoor van rijke zegen,
die Gij uitstort keer op keer
laat ook van die milde regen
dropp'len vallen op mij neer
ook op mij, ook op mij,
dropp'len vallen ook op mij.*

Gezang 132 vers 1 uit de bundel van
Joh. De Heer.

Hartelijke groeten,
Ati Looij,
Dorpsweg 80,
3245 VC Sommelsdijk.
Tel. 0187483721
E-mail ati.looij@solcon.nl

AMOS: PROFEET TEGEN WIL EN DANK

Wat kan het leven een onverwachte wending
nemen! Neem mij nu maar. Van beroep ben ik
schapenfokker. Een lucratief bestaan. Want
schapen leveren niet alleen gewaardeerd vlees,
maar ook voortreffelijke fijne wol. En ze zijn
goedkoop in het onderhoud. Mijn boerderij in
Tekoa ligt aan de rand van de woestijn. Dorre
grond zou je zeggen. Maar schapen weten er
altijd nog hun voedsel te vinden, vooral na de
regentijd in voor- en najaar. Je moet er alleen

voor zorgen dat ze niet wegdwalen, want nog altijd zwerven er vraatzuchtige roofdieren rond in de woestijn. En een schaap kwijtraken is wel een lelijke schadepost!

Nu ben ik niet helemaal afhankelijk van mijn schapen. Ik bezit wat verder van huis een stuk grond met moerbeivijgebomen. Die vruchten zijn wel wat minder smakelijk dan de gewone vijgen, maar toch goed te pruimen. Ze vinden ook altijd aftrek, vooral bij mensen die wat zuiniger moeten leven, en ze zijn voedzaam.

Jaren heb ik in alle rust kunnen leven van schapen en vijgen. Eens in de zoveel tijd ga ik naar de markt in Bethlehem of Jeruzalem en doe er goede zaken. Zo kan ik mijn bedrijf zonder problemen voortzetten. Het is een rustige tijd, zonder oorlogen. Het gaat ons wel goed, tenminste in stoffelijk opzicht.

Maar hoe is het met het geestelijk leven? Bij ons in Juda lijkt het tot op zekere hoogte nog niet zo slecht. In Jeruzalem wordt de offerdienst trouw in ere gehouden. En onze koning Uzzia lijkt me wel een vrome man. Maar wat natuurlijk niet deugt, dat zijn her en der in ons land de offerhoogten. Worden daar afgoden vereerd? Zijn dat natuurgoden? Vertrouwen de mensen dan niet meer dat de HEERE zorgt voor ons? Of denken ze dat het brengen van offers in Jeruzalem onvoldoende is en dat de HEERE ons gunstiger gezind is als we Hem op zoveel mogelijk plaatsen offers brengen? Vinden ze het soms teveel moeite om naar Jeruzalem te gaan met hun offergaven?

Ja, en dan ons broedervolk in het Tienstammenrijk! Daar gaan ze in allerlei opzicht hun eigen gang: eigen koningen, eigen offerplaatsen met priesters die niet tot de stam Levi behoren - eigenwillige godsdienst, dat is het. Maar het vreemde is dat ze daar een enorme welvaart beleven, waar vooral de hogere kringen van profiteren. Je zou bijna gaan denken dat de HEERE hun eigenzinnigheid beloont, en ook de rechteloosheid waarvan de kleine man altijd de dupe is. Zou de HEERE dat op z'n beloop laten? Dat heb ik vaak gedacht.

Maar op een dag.... Ik was gewoon thuis. Ineens kreeg ik een vreemde ervaring, ik noem het maar een visioen. Ik zag Gods handen, die bezig waren sprinkhanen te maken. Ik zag ook weidegronden waar het gras weer was gegroeid nadat de eerste snede geoogst was voor het vee van de koning. De tweede snede, die is voor ons boeren. Zouden die sprinkhanen nu alles verslinden? Dat mocht niet! Maar toen bedacht ik dat de HEERE ons misschien wel wilde straffen omdat overal in onze twee koninkrijken geleefd werd alsof Hij er niet was. En zodoende riep ik: "HEERE, vergeef toch!" Ik erkende ook dat we als zijn volk maar klein en machteloos zijn en

ook daarom niet staande zouden kunnen blijven onder zijn oordeel.

De HEERE verhoorde mij en beloofde dat er geen sprinkhanenramp zou komen. Hij verhoorde mij ook toen ik bij een tweede visioen smeekte dat een alles verterend vuur, dat ik zag, ons niet zou wegvagen van de aarde. Maar toen kwam er nog een derde visioen....

De HEERE stond met een paslood in de hand bij een keurig recht opgetrokken muur, en Hij sprak: "Ik ga het paslood aanleggen, in het midden van mijn volk Israël; Ik zal het voortaan niet meer sparen". Offerhoogten en illegale heiligdommen zouden verwoest worden, maar ook koning Jerobeam van Israël zou Gods oordeel ondergaan. Het was uit met Gods geduld, het paslood in zijn hand betekende: het recht van de HEERE op zijn volk moest zijn loop hebben! Toen begreep ik ook dat ik die vreselijke oordeelsaankondiging van de HEERE moest verkondigen. Waar zou dat het best kunnen? In Bethel, waar vooral ter gelegenheid van bijzondere plechtigheden grote aantallen toehoorders zouden zijn. En zo ben ik op weg gegaan naar Bethel, waar mijn optreden niet onopgemerkt bleef. Toen ik de naam van koning Jerobeam genoemd had reageerde "priester" Amasia en interpreteerde de aankondiging van Gods oordeel als een samenzwering tegen de koning, en deed hem daarvan bericht. Bovendien verbood hij mij hoogst persoonlijk nog langer in Bethel op te treden: aan zo'n profeet als ik had men in een "rijkstempel" geen behoefte. Maar ik ben helemaal geen profeet van beroep. Dat heb ik Amasia verteld en eraan toegevoegd dat ik als schapenfokker en vijgenkweker mij niet tot het profetengilde rekende, er ook niet van behoefte te bestaan maar wél door God geroepen was zijn oordeel aan te kondigen. En ik heb Amasia toen ook moeten verkondigen dat hij met zijn gezin door Gods oordeel zou worden getroffen en in ballingschap zou sterven.

Al ben ik geen profeet van beroep, de HEERE heeft mij wel als zijn instrument gekozen om zijn volk de spiegel van zijn recht met alle

gestrengheid voor te houden. Ik móést wel; wie zou niet profeteren als de HEERE tot hem heeft gesproken? En zo kreeg ik van Hem boodschap na boodschap te verkondigen. Het begon met oordeelsaankondigingen over de volken om ons heen: Syriërs, Filistijnen, de stadsstaat Tyrus, Edomieten, Ammonieten en Moabieten. Hun wreedheden in oorlogstijd waren vrijwel steeds de aanleiding. Maar ook ons eigen land bleef er niet buiten. De afgoderij in Juda telt zwaar voor de HEERE, evenals het sociale onrecht in allerlei vormen in het Tienstammenrijk.

Bijna eindeloos is de lijst van misdrijven en ongerechtigheden die in het rijk van Jerobeam gepleegd worden. De armen worden verdrukt en vertrapt, rechters laten zich omkopen, en hun die tot boetedoening en bekering oproepen wordt de mond gesnoerd. Welvaart vergiftigde de samenleving. Velen gingen denken dat ze God niet meer nodig hadden, en maar konden doen en laten wat ze wilden. Daar heeft de HEERE al eerder voor gestraft, met droogte en ziekten in de akkerbouw, zelfs met de pest. Maar van bekering was geen sprake. Dat kan zo niet doorgaan, heeft de HEERE gezegd. Er komt een dag waarop Hij met Israël zal afrekenen. En ook al doet men soms erg vroom door Hem offers aan te bieden, daar walgt Hij van. Schijnvroomheid is het, komedie, al roken de altaren dag aan dag. En dan zijn er ook nog van die mensen die zeggen dat ze met intens verlangen uitzien naar de dag des HEEREN! Wat verwachten ze dan te beleven? Eeuwige zegepraal voor Israël of herstel van de pracht en praal uit de tijd van Salomo? Dan zullen ze beslist diep teleurgesteld worden. Net zoals iemand die aan een leeuw is ontkomen, maar vervolgens door een beer wordt overvallen; of veilig in eigen huis denkt te zijn en uit een muurholte door een slang wordt gebeten en alsnog omkomt. Duisternis, geen licht, zó zal het die dag zijn!

Nog tweemaal heeft de HEERE mij een visioen laten zien. Eerst zag ik een korf met rijpe vruchten. De boodschap was duidelijk: zo is Israël rijp voor Gods oordeel, van sparen is geen sprake meer. En het lijkt wel alsof velen leven als zor-

geloze zielen en zich niet bewust zijn dat kiezen voor de zonde kiezen tegen God is. Ze denken misschien dat Hij het niet ziet, wanneer ze elkaar bedriegen, bestelen en afpersen. Winstbejag drijft hen voort, maar geestelijk zijn ze failliet! En wanneer ze dat eindelijk beseffen en in wanhoop houvast zoeken, dán zullen ze merken dat hun schijnvroomheid en hun eigenwillige godsdienst zelfbedrog zijn. Maar dan zal duidelijk worden dat de HEERE hen in hun geestelijke honger laat omkomen. Geen woord van troost en bemoediging meer! Afschuwelijk zal dat zijn. In het laatste visioen zag ik de HEERE bij een altaar staan en ik hoorde Hem opdracht geven de bekroning van één van de zuilen waar het tempeldak op rustte zó hard te slaan dat zelfs de drempels in beweging zouden komen. Het gevolg laat zich raden: het gebouw zal instorten. Wie dan nog aan de dood ontsnapt zal toch omkomen. Alle pogingen zich in veiligheid te brengen voor Gods straffend optreden zullen mislukken, waarheen men ook vlucht.

Maar Israël is toch Gods uitverkoren volk? Zeker, maar wat onderscheidt Israël nog van andere volken wanneer het niet met hart en ziel leven wil als Gods volk? Dat Hij Israël heeft uitverkoren en in liefde wilde leiden zal dan tégen zijn volk getuigen! Toch zal de HEERE ook dán nog barmhartig zijn en een rest van Israël overlaten voor de toekomst. Het koningshuis van David zal worden hersteld als een teken van Gods trouw, verwoeste steden herrijzen en het aan Israël geschonken land weer als vanouds het land van melk en honing zijn, voor altijd woonplaats voor Gods volk.

Woorden kunnen gemakkelijk verwaaien. Daarom heb ik in mijn boerderij in Tekoa alles opgeschreven wat de HEERE mij voor zijn volk heeft laten zien en horen. Het is een enerverende tijd geweest en ik hoop van harte dat wie mij gehoord hebben beseffen dat het beslist de hoogste tijd is om tot inkeer te komen. Maar wat mij getroost heeft is dat Gods barmhartigheid het laatste woord heeft. En nu mag ik weer verder gaan als schapenfokker en moerbeivijgen- kweker, bid-dend voor mijn volk: "HEERE, vergeef!"

ds. J. Winter
Rijswijk Z.-H.

Als een kind van God sterft, dan zal de wereld hem misschien niet missen. Maar hij zal de wereld nog minder missen.

DE INHULDIGING VAN 30 APRIL 2013 (I)

Aan de vooravond van haar 75e verjaardag kondigde Koningin Beatrix haar aftreden aan en het aantreden van haar zoon Willem Alexander als koning op 30 april. Op alle mogelijke manieren is daar aandacht aan besteed. Wij zien uit naar die plechtigheden. Op het moment dat ik deze woorden schrijf, moet het allemaal nog zijn beslag krijgen. Wellicht hebt u als u dit leest de beelden van die gebeurtenissen al gezien. Er is in ons volksdeel gelukkig nog liefde voor en betrokkenheid bij het Huis van Oranje. Die liefde uit zich ook in het gebed voor onze nieuwe koning in persoonlijke gebeden en in de voorbede in de zondagse kerkdiensten.

30 april 1913

In een plechtige stoet, voorafgegaan door herauten zal Willem Alexander op 30 april van het Paleis op de Dam in Amsterdam naar de Nieuwe Kerk gaan voor zijn inhuldiging. De Koninklijke Militaire Kapel en de grenadiers en jagers van de landmacht begeleiden dit zogenaamde cortège, terwijl er elke vijf seconden een saluutschot klinkt vanaf het defensieterrein aan het IJ. Dan zal daar de troonswisseling plaats vinden. In de Nieuwe Kerk zijn er naast de hoogwaardigheidsbekleder 500 mensen genodigd uit de Nederlandse bevolking: er is een haringverkoopster, een verzamelaar van oud ijzer; een directeur, een advocaat en een ondernemer. Er zijn veteranen bij, leden van Oranjeverenigingen, leden van de Marokkaanse, Turkse en Molukse en andere gemeenschappen, een docent, een verpleegkundige, een sporter, een pastoor en een dominee. Kortom: een dwarsdoorsnede van het Nederlandse volk. Ons Koningshuis is er immers voor het hele volk.

Nu weten wij allen dat de liefde voor het Oranjehuis niet in alle delen van ons volk even sterk is. Er zijn Kamerleden die wegblijven bij de inhuldiging, er zijn republikeinen en er klinken pleidooien om te komen tot een ceremonieel koningschap. Bij de laatste kabinetsformatie werd de koningin niet geraadpleegd ondanks protesten van diverse politieke partijen. Het koningschap in de huidige vorm zou niet meer van deze tijd zijn. Nu is zoveel duidelijk dat onze nieuwe koning en zijn vrouw zich het respect van onze bevolking nog moeten verwerven.

Na drie koninginnen weer een koning

Onder onze lezers zijn er ongetwijfeld mensen die behalve koningin Beatrix ook koningin Juliana en Wilhelmina hebben meegemaakt. Na drie koninginnen komt er nu een koning! Het is te hopen dat deze troonswisseling niet zo

GELUKKIG IS HET LAND

Gelukkig is het land,
dat God de Heer' beschermt,
als daar met moord en brand
de vijand rondom zwermt,
en dat, men meent, hij zal
't schier overwinnen al:
dat dan, dat dan, dat dan
hij zelf komt tot den val.

2
Gedankt moet zijn de Heer'
de God, Die eeuwig leeft,
dat Hij ons t' zijner eer
deez' overwinning geeft.
Wat wonder heeft de kracht
des Heeren al gewrocht!
O Heer', o Heer', o Heer',
hoe groot is Uwe macht!

tumultueus verloopt als die in 1980 bij het aantreden van koningin Beatrix, toen de afgetreden koningin Juliana zich tijdens de balkonscène nauwelijks verstaanbaar kon maken. Er was toen een oproerstemming in de hoofdstad. Toen was er die rookpluim. Nog zie ik in gedachten het heel strakke gezicht van de nieuwe koningin. Het hele gebeuren had iets verschrikkelijks!

Gelukkig is de regeringsperiode van koningin Beatrix goed verlopen al bleven er stemmen die bleven pleiten voor een ceremonieel koningschap. De invloed van het staatshoofd zou te groot en niet meer van deze tijd zijn. Dat is al een oud verhaal. Een alternatief voor het koningschap? Een president? Laten we er niet aan denken. Elke persoon die op de troon komt is weer anders. Beatrix is weer anders dan Juliana en Wilhelmina. Het staatshoofd is echter onmisbaar als het land getroffen wordt door een ramp. Ik denk aan de watersnoodramp in 1953, de vuurwerkramp in Enschede, de vliegtuigramp in de Bijlmer. Het is bewezen dat wanneer mensen helemaal van slag zijn en ze zien de koning, dan is dat van enorme betekenis.

Daarom ons gebed voor de koning

Het koningschap is een heel verantwoordelijk ambt dat alleen in Gods kracht verricht kan worden. De woorden: "bij de gratie Gods" zijn meer dan ceremoniële woorden. Ze moeten wel door de het regerend staatshoofd beleefd worden. Dat kan niet zonder het gebed van dat deel van de bevolking dat bidden geleerd heeft! Dat

heeft de geschiedenis geleerd. Ik denk aan de gebeurtenissen in 1918 tijdens de regeringsperiode van koningin Wilhelmina.

Onrust in 1918

De Eerste Wereldoorlog naderde haar einde. In Duitsland is de revolutie uitgebroken en ook in andere Europese landen is er sprake van een duidelijke onrust. Ook in ons land waren er al signalen van ontevredenheid. Meerdere stakingen, relletjes, plundering hier en daar als uitingen van protest o.a. tegen de hoge voedselprijzen. Aangewakkerd door socialistische en communistische elementen achtte men de tijd gekomen dat het proletariaat zich blijvend zou ontdoen van de macht van het koningschap en het kapitalisme.

Op 25 en 26 oktober braken er ernstige onregeligheden uit onder de soldaten die op de Harskamp waren gelegerd. Ook in andere legerkampen rommelde het. Lange mobilisatie, onheuse behandeling, onvoldoende voeding en onnodig autoritair optreden van de officieren werden als oorzaken aangegeven.

De volgende maal zullen we de gebeurtenissen in 1918 volgen
Havelterberg

ds. J. Oosterbroek

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr.Geref., Ede
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr.Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Mevrouw M. A. Looij-Human, Geref.Gemeenten, Middelharnis
Ds. J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr.Geref., Sommelsdijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt u in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

BEVRIJDINGSDAG

*Zie ons ootmoedig tot U naad'ren,
O God, zo eind'loos goed en groot,
Gij waart de God van onze vaad'ren,
Gij waart hun Redder in de nood.
Wanneer wij zien op 't voorgeslacht,
Blijkt ons Uw liefd' en macht.
God, zou ons hart het ooit vergeten
wat Gij voor onze vaad'ren deed,
toen tirannie het vrij geweten
met al de macht der aard' bestreed,
en 't enig uitzicht in de nood
op U was en Uw almacht groot?*

*Gij, der vaad'ren vast vertrouwen,
hun hulp en toevlucht in 't gevaar
dit land is nergens te aanschouwen,
of Uwe almacht toont zich daar;
geheel het oude Nederland
was steeds een wonder van Uw hand.*

Rhijnvis Feith (1753- 1824).

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

Voor de kosten van de verspreiding van ons blad ontvingen we op de bankrekening 938939 in de afgelopen periode € 150,-. Veel dank.

U weet, dat een collectief abonnement voor gemeenteleden een verlaging van de abonnementsprijs geeft. Als de bladen dan door u worden bezorgd bespaart u ook de portokosten. Hebt u interesse, stuur een bericht naar de website en u hoort op korte termijn van mij.

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad en de abonnementen vinden onder de website www.krachtnaarkruis.nl. Adreswijzigingen en opgave van nieuwe abonnementen kunnen ook via de website worden doorgegeven.

Den Haag, 15 april 2013.

Enno de Jong
penningmeester.

MEDITATIE

Heel het volk profeten

Doch Mozes zeide tot hem: Zijt gij voor mij ijverende? Och, of al het volk des HEEREN profeten waren, dat de HEERE Zijn Geest over hen gawe!

Numeri 11:29

Mozes is in een crisis in zijn ambtelijk werk en het volk schreeuwt om vlees. Maar God voorziet zowel in de nood van Mozes als in het begeren van het volk. Het volk krijgt kwakkels te eten en zeventig oudsten zullen met Mozes de last van het volk dragen.

Mozes was in een crisis en het volk schreeuwde om vlees, en dan geeft de Heere de Geest. Wanneer ambtsdragers bezwijken en het volk denkt alleen aan brood en spelen, dan geeft God de Geest. Dat is tot lof verheffing van God. De Heere komt tot mensen die niet naar Hem gevraagd hebben, die zelfs tegen Hem in opstand gekomen waren, en die in verzet kwamen tegen Zijn leiding.

Mozes roept in zijn nood tot de Heere en de Heere geeft opdracht dat zeventig mannen worden aangesteld die met Mozes leiding moeten geven aan het volk. Dat zij werkelijk door de Heere zijn aangesteld blijkt uit het feit dat zij deel krijgen aan de Geest. Het gevolg is dat zij allen profeteren. Zij raken in extase en zij spreken geestvolle woorden, zodat voor een ieder duidelijk blijkt dat zij niet alleen door Mozes, maar ook door de Heere Zelf zijn aangesteld.

Ook hier een schaduw van Pinksteren; zij werden allen vervuld met de Heilige Geest. Maar ook hier gebeurt het met orde. Degenen die vervuld werden met de Geest, dat waren de zeventig wier namen opgeschreven waren en die geroepen waren om samen met Mozes leiding te geven aan het volk. Zij werden ook niet vervuld met de Heilige Geest ter wille van zichzelf maar tot eer van God en ten dienste van heel het volk.

Ook bij de uitstorting van de Heilige Geest is er geen bandeloosheid maar orde. De kerk wordt steeds weer bedreigd door twee klippen: door bandeloosheid en door vormendienst. De bandeloosheid heeft het alleen over de Geest, over de ingevingen en de vervoering van de Geest. En de rest: Woord en Sacrament wordt als knellend ervaren en dikwijls geminacht. Er wordt soms meer waarde gehecht aan persoonlijk ingevingen en belevenissen dan aan het geopenbaarde Woord van God. De persoonlijk extase wordt hoger geschat dan het deelnemen aan de sacramenten, en soms zelfs als voorwaarde gesteld voor het deelnemen aan de sacramenten.

Echter God is een God van orde, niet van verwarring, en de Heilige Geest werkt niet buiten het Woord om, maar door middel van het Woord en door middel van de Sacramenten. De Heere wil dat het geestelijk leven zich openbaart in vormen die door Hem zijn geordend, dat het geloof tot uiting komt rond Woord en Sacrament in de kerk en in een dagelijks leven vanuit het Woord Gods. En de verwaarlozing van deze vormen die door de Heere zijn geordend blijkt in het eigen leven, en zeker ook in de geslachten en in de gezinnen.

INHOUDSOPGAVE

Dit nummer verschijnt in de eerste week van juni. Hopelijk heeft de zon dan meer geschieden dan in de periode waarin ik dit aan u schrijf. Het lijkt in de natuur wel wat herfstachtig. In dit nummer is er sprake van een terugblik op het Pinksterfeest, wordt ons de spiegel uit het boek Jona voorgehouden, denken we samen na over de kunst van het ouder worden.

Vanwege ziekenhuisopname op dit moment ben ik niet in de gelegenheid geweest mijn vaste rubriek "Belijden en Beleven" te schrijven. Bij leven en welzijn houdt u die van mij tegoe. Wel heb ik een tweede artikel over de koninklijke inhuldiging op 30 april j.l. geschreven.

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

Dikwijls vervalt men tot heidendom omdat wij, los van het Woord van God, geen onderscheid kunnen maken tussen ingevingen van de Heilige Geest en ingevingen van de duivel. Daarom is er ook voortdurend weer een waarschuwing tegen geestelijke vrijbuitelij. Maar evenzeer een waarschuwing tegen vormendienst. De vormendienst heeft genoeg aan de vormen en verlangt niet meer. Dan denkt men dat alles wel goed is zolang alle vormen maar in acht worden genomen en men kent niet meer de persoonlijke omgang met de Heere en de persoonlijke toepassing van het heil. Dan is het hart niet gezet op de werking van de Geest in het gebruik van de middelen. En dat is de dood in de kerk. Dan wordt wel de oude traditie gehandhaafd, maar dan verdwijnt het geloof. Er wordt alleen gelet op de vormen en de oude gebruiken en er wordt niet meer gevraagd naar de levendmakende kracht van de Geest.

Vaak wordt de Geest gebonden aan de eigen kring, de eigen groep of de eigen kerk. God is echter vrij om, terwijl Hij ons bindt aan de gang van Zijn Woord, naar Zijn welbehagen te zegenen met Zijn Geest, wie Hij wil. Wij zijn niet geroepen om er voortdurend op te letten of alle vormen wel in acht worden genomen, maar we zijn geroepen om te leven in gehoorzaamheid aan het Woord Gods.

De Heere is vrijmachtig in het verlenen van de Geest. Eldad en Medad zijn niet naar de tabernakel gekomen, hoewel zij wel schriftelijk waren opgeroepen, en hun namen ook waren opgeschreven. Wat de oorzaak was dat zij er niet waren weten wij niet. Maar al waren zij niet bij de tabernakel, toch profeteren zij in het midden van het volk. Zij hebben hetzelfde inzicht in de zin en leiding van het volk en zij verkondigen in dezelfde geestvolle woorden de werken van God.

Jozua wil dat deze beiden een verbod zullen ontvangen om nog te profeteren. Hij is bang dat het gezag van Mozes zal worden aangetast en dat de dienst in de tabernakel hiervan schade zal ondervinden. Ook de discipelen komen zo tot Jezus als er iemand is die de duivelen uitwerpt in de naam van Jezus, terwijl hij niet tot de directe volgelingen van Jezus hoort. Maar Mozes en Jezus zeggen: verbiedt het hen niet. Ook mensen die ons niet volgen, die niet tot onze groep of kerk behoren, die door overmacht of een andere reden niet de geordende weg gaan, ook zij hebben soms de Geest. Het beslissende is niet of zij bij onze groep horen en of ze precies de geordende weg gaan, maar het beslissende is de volle verkondiging van de machtsdaden van God en het gemeenschappelijk geloof.

Mozes zegt tegen Jozua: wilt gij voor mij ijve-

ren? Het gaat niet om Mozes' verheerlijking, maar om Gods verheerlijking. Mozes mocht hier door Gods genade niet zien op eigen eer, maar op de eer van God. Het gaat er niet om dat de mensen hem zullen volgen, maar dat zij de Heere zullen volgen. Hij zegt dan: och, ware het gehele volk des Heeren profeten, doordat de Heere Zijn Geest gave. Het is helemaal niet erg dat Eldad en Medad profeteren terwijl zij niet bij het heiligdom waren. Integendeel, het zou te wensen zijn, en het zou geweldig zijn, als het gehele volk zou profeteren en de grote werken van God zou verkondigen. Dit is een profetisch woord van Mozes dat met Pinksteren is vervuld. In Zijn werkingen is de Heilige Geest in het gehele Oude Testament. Als Persoon komt Hij op Pinksteren inwonen. Eerst moest Christus verhoogd worden. Dan komt Hij inwonen in de gemeente en maakt Hij al Gods kinderen tot profeten door de inlijving in Christus en de zalving met Zijn Geest.

En wanneer zijn wij profeten? Moeten we daarvoor de extase kennen, moeten we daarvoor in tongen spreken? Niemand moet hier grenzen gaan trekken en voorwaarden gaan stellen, want de Geest doorwandelt al de lagen van het hart van een mens, en alle uiterlijke kenmerken zijn vaak bijkomstig. Centraal is of wij aan ons zondeleven ontdekten en van onze oude levenswortel zijn afgesneden en Christus zijn ingelijfd. Wie in Christus gelooft, stromen van levend water zullen uit hem vloeien. En is dit een werkelijkheid in ons eigen leven en in het geheel van de gemeente? Hebben we de Heilige Geest ontvangen nadat we geloofd hebben?

De Heilige Geest maakt in ons leven plaats voor Christus en Christus maakt plaats voor de Heilige Geest. We mogen de Geest niet losmaken van Christus, alsof je uit de Geest zou kunnen leven zonder uit Christus te leven. Waar het leven uit de Geest gekend wordt, daar wordt ook de gemeenschap met Christus ervaren en daar wordt Christus groot gemaakt. Maar ook nu nog steeds geldt de verzuchting: och, ware het gehele volk des Heeren profeten doordat de Heere Zijn Geest op hen gave.

Ds. J. Willemsen
Dirksland

JONA - GOD HEEFT HET LAATSTE WOORD

Het was niet de eerste opdracht die ik van de HEERE kreeg. Koning Jerobeam II was nog maar kort aan de regering, toen ik te horen keeg dat ik naar hem toe moest gaan met de boodschap dat zijn militaire operaties succesvol zouden verlopen. Daar moest ik aan toevoegen dat dit te danken was aan Gods genade, dat de HEERE niet langer werkeloos kon toezien bij alle ellende waarin wij verkeerden, en dat Hij nog geduld met ons had.

Of dat laatste wel tot Jerobeam is doorgedrongen weet ik niet. Hij liet er in elk geval niets van merken. Ik werd vriendelijk bedankt, en in de tijd daarna ging het met ons land veel beter dan we gewend waren. Gebieden die in het verleden tot ons land of tot het koninkrijk Juda behoord hadden werden heroverd; tot voorbij Damascus wist Jerobeam zijn politieke invloed en macht uit te breiden. En er kwam welvaart, vooral voor de upper ten. In Samaria, onze hoofdstad, verrezen zelfs huizen die van buiten met ivoor bekleed werden! Het kon niet op!

'T WOORD ZO HEILIG EN ZO MACHTIG

't Woord zo Heilig en zo machtig
wordt gezaaid, de wereld rond.
d' Heil'ge Geest, zo sterk en krachtig
spreekt Gods woorden door de mond
van een ieder die Hem liefheeft,
ja, de Heil'ge Geest daalt neer
in een ieder die zijn hart geeft
- tot bevrijding - aan de Heer'.

Hoor! Zijn Geest daalt neer in harten
die verblijd in Hem, Zijn Zoon
- reeds ontdaan van angst en smarten -
knielen voor Gods glorietroon.
Zielen spreken, woorden vloeien,
vuur daalt neder van omhoog.
't Riet - geknakt - zal Hij doen groeien
hoog tot aan de wolkenboog.

's Heeren Geest zal blijven spreken
door de gaven van Zijn Woord.
't Licht zal door het duister breken
tot een ieder heeft gehoord,
van Gods wonderbare Raadsman,
Liefde, Kracht en Heerlijkheid.
Niemand, niemand die 't weerstaan kan,
'k prijs Hem tot in eeuwigheid.

Jolanda Vlastuin-van Deelen

Alleen in geestelijk opzicht was het allemaal niet zo mooi. In Bethel kwam een profeet uit Juda - Amos heet hij - aankondigen dat de HEERE volk en koning zou straffen wanneer er geen einde zou komen aan de eigenwillige eredienst daar in Bethel, én aan de misstanden in het sociale leven. Voorzover ik weet heeft de koning die boodschap voor kennisgeving aangenomen. En de rijken lachten Amos uit. Hij werd voor onruststoker uitgemaakt.

Maar goed, de voorzegging die ik Jerobeam mocht doen over zijn militaire successen kwam uit. En dat is voor een profeet prettig. Het staat trouwens ook in de Torah: wanneer een voorspelling uitkomt is dat het bewijs dat het echt een namens de HEERE gesproken boodschap is!

Maar een tijd later kreeg ik weer een opdracht van God. Als ik heel eerlijk mag zijn: daar was ik niet zo blij mee. Nota bene - ik moest naar Ninevé om de mensen daar te waarschuwen dat de HEERE hen zou straffen om hun door en door slechte leven. Letterlijk zei de HEERE dat het ten hemel schreiend was zoals zij daar leefden. Dat kon Hij niet langer aanzien.

Ninevé! Dat is de hoofdstad van het Assyrische rijk. Als we 't over de Assyriërs hebben, dan is dat altijd met afschuw vanwege de onmenselijke wreedheden waarmee zij hun vijanden te lijf gaan. En ik weet dat hun machtswellust een ernstige bedreiging voor hun buurlanden betekent. Ook wij zouden er in de toekomst wel eens mee te maken kunnen krijgen.

En moest ik daar dan heen om die lieden te waarschuwen dat God hen met hun boosaardige wreedheden niet langer kon dulden? Zou het niet voor velen in dit deel van de wereld een zegen kunnen zijn wanneer die verdorven stad, ja heel dat Assyrische rijk in één klap zou worden weggevaagd? En dan nog iets; stel je voor: die Assyriërs zouden werkelijk luisteren naar de boodschap van God en zich bekeren van hun slechtheid! Vast en zeker zou onze God hen dan sparen! Dan blijft Assyrië een bedreiging voor allerlei volken.

Dat heb ik allemaal bedacht toen de HEERE met die nare opdracht kwam. En het stond al gauw voor mij vast: dit wil ik niet! Geen sprake van dat ik naar Ninevé zou gaan! En zo werd ik in plaats van Gods dienaar een deserteur. Zover mogelijk wilde ik weg van dat vervloekte Ninevé. Ik vertrok naar de havenstad Jaffa, vond een schip dat naar Tarsis, het eind van de wereld, zou varen en betaalde netjes voor de overtocht. Toen we afvoeren ging ik benedendeks en vermoeid van mijn voetreis viél ik in slaap. Ik lag en sliep gerust - ja, dat dacht ik. Maar het duurde niet zolang of ik werd wak-

ker. Ik merkte meteen dat het schip hevig tekeer ging. En de kapitein stond daar boos te roepen: "Man, hoe kun je hier liggen slapen terwijl we zowat vergaan door een vreselijke storm? Het is noodweer! Roep de god aan die jij vereert, misschien wil die ons bijstaan." De HEERE, onze God, aanroepen, terwijl ik Hem juist wilde ontlopen? Onmogelijk. Ik kwam aan dek, waar de matrozen bezig waren de lading over boord te zetten. Toen dat gedaan was hoorde ik hen zeggen: "Misschien heeft iemand van ons iets misdaan en worden we dáárom gestraft met deze storm." En toen ze door loting vaststelden dat ik de oorzaak was, heb ik hun de waarheid verteld; ik durfde de naam van de HEERE haast niet te noemen, zo schaamde ik me voor hen. Wat had ik, vereerder van de Schepper van de hemel en de aarde, deze mensen een ellende bezorgd! Ze moesten zo gauw 't kon van mij af. Dat zei ik ook: "Gooi me maar in zee!" Maar dat wilden ze eerst niet, het waren geen barbaren. Maar uiteindelijk hebben ze het toch gedaan.

Dit wordt het einde - dacht ik - toen ik de woedende golven mij voelde bedelven. Vreselijk is het te moeten verdrinken. Maar er gebeurde iets heel anders. Ik zag een groot zeemonster naderbij komen, en dat slokte mij op. Toen besepte ik: de HEERE heeft me het leven gespaard! Wat kon ik anders doen dan Hem daarvoor bedanken! Het was wel benauwd daar in dat zeemonster, maar ik beleefde het als een wonder: ik mocht leven! Leven in de zeediepte, alsof ik begraven was. Na drie dagen was er weer een wonder: krampachtige bewegingen in het binnenste van mijn gastheer - en daar werd ik naar buiten gegooid, op het strand!

Mijn opdracht bleef: ga naar Ninevé. En nu durfde ik niet tegen te spartelen. Na een dagenlange tocht door de woestijn bereikte ik tenslotte Ninevé. Zo'n stad had ik nog nooit gezien. Een onafzienbare menigte huizen, wijk na wijk; paleizen, tempels, omgeven door machtige pleinen en fraaie tuinen. Samaria is, daarmee vergeleken, een dorp. Waar moest ik beginnen met mijn boodschap aan de Ninevieten? Een dag lang liep ik door de stad naar het centrum. En toen begon ik. Ik was gelukkig in staat de mensen in hun eigen taal toe te spreken. Maar ik hield het zo kort mogelijk. "Nog veertig dagen, en Ninevé wordt ondersteboven gekeerd! Mijn God accepteert jullie boosaardigheid niet langer!!" Hoe zouden mijn toehoorders reageren? Mij uitlachen? Mij oppakken als paniekzaaiër? Mij negeren? Mij de stad uitgooien? Moest ik voor mijn leven vrezen? Maar niets van dit alles.

Mensen die mij beluisterd hadden gingen naar huis en trokken daar rouwkleiding aan, alsof ze een dode hadden te betreuren.

Maar er gebeurde nog veel meer. Ik zag mannen die op straathoecken en pleinen de mensen gingen toeroepen: "Bevelschrift van de koning: Tot nader aankondiging is er een tijd van berouw en inkeer voor iedereen, van groot tot klein. Kleed u in rouwgewaad, ga in zak en as, met al uw levende have. Er mag niet gegeten of gedronken worden. Maar iedereen moet de God van Jona smeken dat Hij ons niet met zijn oordeel zal treffen. Belijd uw zonden met een berouwvol hart, opdat wij niet worden gestraft. Ik, als koning van Ninevé, zal u daarin voorgaan. Zegt het voort!"

En zo steeg tenslotte een stroom van luidkeels gesproken betuigingen van berouw, ondersteund door geloei van koeien en jammerend geblaas van schapen ten hemel. Straten en pleinen lagen er somber bij omdat ze zwart zagen van rouwgewaden.....

Zo gauw als ik kon heb ik Ninevé verlaten, want ik wilde, zoals iedereen wel zal begrijpen, niet door Gods oordeel over de stad getroffen worden. Op veilige afstand flanste ik een simpel hutje in elkaar en ging in de schaduw zitten wachten op wat er met de stad zou gebeuren. Weken gingen voorbij, en uiteindelijk waren de veertig dagen voorbij waarover ik in mijn oordeelsprediking gesproken had. Maar er gebeurde niets! De orkaan van stemmen en dierengeluiden was stilgevallen. En daar lag Ninevé, zoals het er ook gelegen had voordat ik er kwam. Er ging weer een dag voorbij, nog één, en er gebeurde niets.

Toen werd ik verschrikkelijk boos, op God. En ik riep luidkeels naar de hemel: "HEERE, had ik het niet gedacht! Ik wist natuurlijk wel dat U onbegrijpelijk barmhartig bent. Maar dit gaat nu toch alle perken te buiten! Dat U ook heidenen genadig bent, ik vind het maar niets! Bovendien: ik heb in uw naam moeten profeteren dat uw oordeel zou komen, en er gebeurt niets! Dan sla je als profeet toch een figuur. En dat alles heb ik willen voorkomen toen ik naar Tarsis onderweg ging."

God gaf geen antwoord. Maar er gebeurde weer wel een wonder. In een mum van tijd schoot boven mijn hoofd een boom op, die heerlijk schaduw gaf. Ik kalmeerde, omdat ik dacht: "De HEERE geeft mij een teken." Maar ach, toen ik de volgende morgen wakker was geworden was de wonderboom verdord en er stak een hete wind uit de woestijn op. Uitgeput zonk ik neer. Was ik maar dood! Ik was weer boos op God. Waarom had Hij me die wonderboom weer afgenomen?

Toen ik zover was gaf God mij antwoord. Hij

begon met een vraag: "Is het wel eerlijk dat je boos bent over die boom, Jona?" "Ja", zei ik, "en ik sta in mijn recht! Liever zou ik nog sterven dan zo te moeten leven!" Maar toen..... "Als jij die wonderboom wilde sparen, die je zomaar gekrégen hebt", zei de HEERE, "zou Ik dan die grote stad Ninevé niet mogen sparen, met al die kinderen en alle dieren die daar zijn?" Ach, wat heb ik kleintjes gedacht over de HEERE! Ik wist al wel dat Hij intens verlangt dat goddelozen zich bekeren en zo leven van zijn genade. Maar dat Hij zover gaat dat Hij Zich over heidenen ontfermt, dat heb ik nog moeten leren.

Ds. J. Winter
Rijswijk Z.-H.

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Beste lezer,

Ditmaal moeten we afscheid nemen van Mevrouw Ati Looij uit Sommelsdijk, die vanwege gezondheidsproblemen, niet langer deze rubriek kan verzorgen. Vele jaren heeft zij dit kunnen en mogen doen in het belang van vele van onze lezers en lezers. Als bestuur danken wij mevrouw Looij voor

haar inzet en wensen haar voor de toekomst toe, alles wat nodig is voor lichaam en ziel.

Gelukkig heeft het bestuur mevrouw Willeke Breederveld uit Goedereede bereid gevonden de taak van mevrouw Looij in de verzorging van deze rubriek voor ons blad over te nemen.

U vindt hieronder haar eerste bijdrage.

Mijn naam is Willeke Breederveld, geboren in het jaar 1975, getrouwd, twee kinderen (dochter/zoon), werkzaam in de gezondheidszorg. Ik vind het leuk dat mij gevraagd is om deze rubriek te gaan verzorgen, regelmatig zie ik het blad bij ouderen uit de gemeente of bij bewoners uit het verzorgingshuis waar ik werkzaam ben. Ik stel het op prijs als u iemand opgeeft voor de verjaardagskalender of voor de brievenbus. Het is immers altijd prettig om post te ontvangen!

BEDANKT!

Mevrouw K. de Heer bedankt de lezers voor de kaarten die ze mocht ontvangen voor haar verjaardag.

VERJAARDAGSKALENDER

Voor deze maand staan geen namen op de kalender.

BRIEVENBUS

Carla Thoen, Fresiastraat 1, 2685 XJ Poeldijk
Mestje Wijnja Dijkstra, De Cingel 26, 8618 NK Oosthem

PUZZELHOEK

De antwoorden op de puzzel van deze keer zijn allemaal (water)dieren/vogels. U kunt de oplossing insturen voor 1 juli.

1. Want gelijk Jonas drie dagen en drie nachten was in den buik van den (Mattheüs)
2. Welke dier vindt men ook in paleizen der koningen? (Spreuken)
3. Dit waterdier heeft twee dochters? (Spreuken)
4. Ga tot de, gij luiaard! zie haar wegen, en word wijs (Spreuken)
5. Welke vogel aan de hemel weet zijn gezette tijd? (Jeremia)
6. Voor welke dier is de zweep? (Spreuken)
7. Voor welk dier is de toom? (Spreuken)
8. Welke dier zal stro eten gelijk een os? (Jesaja)
9. Welk dier stelt zijn huis in de rotssteen? (Spreuken)
10. En Simson ging heen, en ving driehonderd? (Richteren)
11. Welke vogels vinden een huis of nest bij Gods altaren?(Psalmen)
12. Welke dieren hebben geen koning, nochtans gaan zij allen uit? (Spreuken)
13. "Want Israël is onbandig als een onbandige" Met welke dier wordt Israël vergeleken? (Hosea)
14. In de zee 'wandelen' de schepen en welk groot dier dat de Heere geformeerd heeft speelt daar? (Psalmen)
15. Welke twee vogeltjes worden voor een penningssken verkocht? (Mattheüs)
16. Welke vogel wordt met de Heilige Geest vergeleken? (Marcus, Lukas, Johannes)
17. Welk dier is met zijn ruit in de zee geworpen? (Exodus)
18. Welke vogels kregen de Israëlieten in de woestijn te eten? (Exodus)
19. Ik ben een roerdomp der woestijn gelijk geworden, ik ben geworden als eender wildernissen. (Psalmen)
20. Mijn Liefste is gelijk een ree, of een welp der (Hooglied)

De oplossingen van de mei-puzzel zijn: Ikonium/Grieken/Zij verwekten en verbitterden de zielen der heidenen tegen de broeders/Heere/genade/tekenen en wonderen/Zij werden verdeeld/smaadheid en stenigen/Naar de steden van Lycaonië, namelijk Lystre en Derbe/Een kreupele man/Paulus/De kreupele man/Hij sprong op en wandelde/Jupiter en Mercurius/nee/Dat zij zich van deze dingen bekeren zouden tot de levende God/Hij werd gestenigd/Hij stond op en kwam in de stad/door vele verdrukkingen/voor de heidenen.

Willeke Breederveld
Capellerij 3
3252 CG GOEDEREDE
telefoon: 0187-492281
email: wbreederveld@solcon.nl

DE INHULDIGING VAN 30 APRIL 2013 (II)

De vorige maal schreef ik over de onrust die er ontstond in 1918. Aangewakkerd door socialistische en communistische elementen achtte men de tijd gekomen dat het proletariaat zich blijvend zou ontdoen van de macht van het koningschap en het kapitalisme.

Het koningshuis was niet bepaald populair in die kringen. Duidelijk werd dat in 1909 toen de minister van Binnenlandse Zaken, Mr Heemskerk, namens Hare Majesteit de Koningin Wilhelmina meedeelde dat Wilhelmina binnenkort moeder hoopte te worden. Vooral na de teleurstelling en de zware ziekte van de koningin enkele jaren daarvoor, was bij velen de vrees gewekt, dat het huwelijk van Willemina en Hendrik kinderloos zou blijven.

Heemskerks mededeling werd dan ook door grote delen van het volk met vreugde en ontroering aangehoord, al ontbraken de wanklanken niet.

Pieter Jelle Troelstra (1860-1930), noeste Fries en voorman van de Sociaal Democratische Partij (SDAP) sprong na de mededeling van de minister direct in de Kamer op om te verklaren dat hij deze boodschap allerm minst als een oorzaak van nationale vreugde wenste te zien.

Toen de regering verzocht aan de kerken, om Hare Majesteit in de gebeden te gedenken smaalde het lijfblad van de SDAP "Het Volk":

"Terwijl Jezus het gebed naar de binnenkamer verwees en de farizeeër veroordeelde, die op de hoeken der straten zijn gebed uitgalmde, heeft ons voor 2/3 of 7/9 christelijk ministerie

het met zijn christendom te rijmen geacht, aan de hoogste kerkbesturen het verzoek te richten, om voor de zwangere koningin te doen bidden".

Al bleef dus een deel van ons volk zichzelf opzettelijk van de feestvreugde uitsluiten, uitbundig was de blijdschap van verreweg het grootste deel van de onderdanen van koningin Wilhelmina, toen op 30 april 1909 in de vroege morgen het bericht bekend werd gemaakt:

"Hare Majesteit de Koningin heeft om 6 uur 50 minuten het leven geschonken aan een dochter.

De Koningin en de Prinses zijn welvarend".

De jonggeborene kreeg de als eerste naam Juliana; een naam als een herinnering aan de vrome moeder van de Oranjes, Juliana van Stolberg.

Toch bleef het verzet tegen het koningshuis bestaan. Vanuit de onlusten onder de militairen in Harskamp in het najaar van 1918 sloeg de onrust over en er werd voor een revolutie gevreesd.

Op zondag 17 november 1918 riep burgemeester J. Patijn van Den Haag alle inwoners op om maandag 18 november 1918 aanwezig te zijn bij een afhankelijkheidsbetoging voor het Nederlands koningshuis op het Malieveld. Patijn meende 'het volk' te moeten mobiliseren omdat 'het land' in gevaar was. Er hing revolutie in de lucht. De reeds genoemde Pieter Jelles Troelstra, voorman van de SDAP, had vier dagen daarvoor, op maandag 11 november 1918, in Amsterdam zijn geloofsgenoten opruiend toegesproken en aangekondigd dat dé tijd aangebroken was dat 'de arbeidersklasse de macht in Nederland zou grijpen'. Een dag later, op dinsdag 12 november 1918 had hij in de Tweede Kamer de revolutie geproclameerd. Het wordt wel de "Roode week" genoemd.

Het vaderland in gevaar

Burgemeester Patijn riep alle bonden en verenigingen op om – compleet met hun vaandels – voor half één op het Malieveld aanwezig te zijn. Hij riep 'de burgerij' op die dag massaal de Nederlandse driekleur uit te hangen en oranje te dragen. Op die maandag was de Haagse binnenstad al vroeg gevuld met een duizendkop-pige menigte, burgers vermengd met in grote haast opgetrommelde militairen. Uit alle windstreken waren ze afkomstig, van Limburg tot Friesland, nauwelijks afgezwaaide militairen. 'De vorstin, de kerk en het vaderland waren in gevaar'. Manhaftig marcheerden de militairen

onder zelf gezongen marsliedertjes door de straten. Stevig marcherend werd Troelstra toegezongen dat hij 'zakkijs moest gaan plakken om de rojen in te pakken' en 'Willemien' werd uit volle borst een lang leven toegeroepen.

Zig-Zag over het Malieveld

Op het middenterrein van het Malieveld in Den Haag wapperden grote aantallen vaandels, banieren en vlaggen. Op de Boschbrug stonden enkele compagnieën soldaten die – zodra de koets met Koningin Wilhelmina, Prins Hendrik en prinses Juliana zou passeren – de koets tot stilstand moest brengen. Met hulp van de koetsier en de lakeien werden de paarden uitgespannen en nam het volk spontaan plaats aan de disselboom. Met twee officieren van de vrijwillige Landstorm op de bok werd de koninklijke calèche al zig-zaggend dwars door de uitzinnige mensenmenigte en over het hele Malieveld getrokken. Langs het paleis van Koning-moeder Emma die vanaf het balkon de menigte toewuifde, eindigde de rit voor het koninklijk paleis. Het gejuich van de mensenmassa moest de afhankelijkheid voor de Koninklijke familie illustreren, van een socialistische revolutie zoals Troelstra dat voor ogen had gehad was geen sprake. Hij had zich 'vergist'. De revolutie was voorbij voordat hij goed en wel begonnen was.

De liefde voor de Oranjes was alleen maar groter geworden. De poging van Troelstra ging de geschiedenis in als de VERGISSING van Troelstra.

Hoe is dat nu? De liefde voor het koningshuis is gebleven. Op de dag van de inhuldiging van Willem Alexander is dat gebleken. Gelukkig is alles goed verlopen in Amsterdam op 30 april en hebben wij allen kunnen genieten van de inhuldiging in de Nieuwe Kerk.

Maar is Oranje nog steeds van ons allemaal? Ook van het orthodox-protestantse volksdeel? Ondanks kritiek op de zondagsbesteding en het vrijzinnige geloof van de Oranjes neemt de populariteit van het koningshuis toe getuige de mooie plaatjes en modestijlen in een blad als Terdege.

De historisch bepaalde liefde voor het Koninklijk Huis neemt echter af en is niet blijvend gegarandeerd. De periodiek optredende affaires zoals Bernhards escapades, de affaire Mabel en de droomvilla van Willem Alexander en Maxima in Mozambique dragen niet bij aan een innige en duurzame relatie tussen de Oranjes en de gereformeerde gezindte. Misstappen en incidenten zoals die ook in het verleden voorkwamen, kan het koningshuis zich niet meer veroorloven

Het Oranjebesef maakt deel uit van de gemeenschappelijkheid van Nederland. Besef van het verleden dat de Nederlander deelt met de Oranjes, helpt wat onopgeefbaar is te bewaren. Nederland is ontstaan tijdens een strijd om christelijke vrijheid. De Oranjes speelden in die strijd een fundamentele rol.

Laten we derhalve een beroep doen op het nieuwe koningspaar om in de lijn met het voorgeslacht de christelijke identiteit te beschermen en te bewaren. Dat is ook in de lijn van 1 Tim 2: 2 zodat we ook in de toekomst een stil en gerust leven mogen leiden. Laten we het nieuwe koningspaar oproepen zich werkelijk op de les van de geschiedenis te richten en daarbij ook de boodschap van de kerk niet te vergeten. Dan blijft Oranje voor ons allemaal. Dat kan niet anders dan met de regelmatig terugkerende voorbede van de kerk voor de koning en zijn vrouw. Laten deze gebeden niet minder, maar meer worden.

Van Willem van Oranje is de uitspraak: Ik heb met de Potentaat aller Potentaten een vast verbond gemaakt. Moge dat ook van Willem Alexander en Maxima gelden!

Ds. J. Oosterbroek
Havelterberg

ONZE FINANCIËN

Bericht van de penningmeester:

Naast de abonnementsgelden zijn er van lezeressen en lezers van ons blad aan giften binnen gekomen € 70, -.

De giften van kerken en diaconieën, die op ons gironummer 938939 over de afgelopen periode zijn binnengekomen waren € 60, - en aan kerkelijke collecten € 747, -

Voor uw bijdragen en giften hartelijk dank.

Maakt u gebruik van internet, dan kunt u alle informatie over ons blad vinden onder website www.krachtnaarkruis.nl

Den Haag, 22 mei 2013.
Enno de Jong
penningmeester.

DE KUNST VAN HET OUDER WORDEN

We leven niet om jong te blijven, maar om oud te worden aldus Benedictijner monnik Anselm Grün. Ouder worden is een levenslang proces. En dan wordt niet bedoeld het minder worden van de krachten, maar van het veranderen. Als we 30 jaar zijn is het leven anders geworden dan toen we 15 jaar waren. En u, als oudere, merkt ook dat u geen 40 meer bent. Soms kan dit moeilijk zijn, op een ander moment denken we er niet eens aan. Van belang is om het ouder worden te accepteren. Want hoe oud we ook worden, hoeveel dingen in ons leven ook veranderd zijn: ieder mens, heeft een levenstaak op deze wereld. Als we het ouder worden in dit perspectief zien, zullen we ons nuttig blijven voelen. Want onze taak die we op dit moment vervullen heeft een doel. Toen ik over deze Benedictijner monnik las, merkte ik bij mezelf dat ik ermee instemde.

Maar nadenkend hierover dwaalden ook verschillende gedachten door mijn hoofd. Wat als we onze taak niet zien? Als we ons als oudere eenzaam, ziek, nutteloos of alleen voelen? Wanneer we meer of iets anders zouden willen doen maar ons lichaam of geest ons beperkt? Dan lopen we voor ons gevoel tegen een muur aan. We kunnen ons ook weleens depressief voelen. Is daarom de gedachte van deze monnik niet al te gemakkelijk uitgesproken?

Misschien zijn het herkenbare vragen voor u. Ouder worden is een proces, maar soms lijkt het wel een gevecht. Gelukkig mogen wij in het bezit zijn van Gods Woord. De Bijbel spreekt van de ouderdom als een bijzondere zegen! In de Tien Geboden beveelt de Heere de mens zijn ouders te eren „opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de Heere uw God u geeft.” In Psalm 91 zegt de Heere tot degenen die op Hem betrouwen dat Hij ze „met langheid der dagen zal verzadigen.” Dat schonk hij bijvoorbeeld Abraham. „En gij zult tot uw vaderen gaan met vrede; gij zult in goeden ouderdom begraven worden” (Gen. 15:15).

Mooie woorden, veelzeggend en actueel!

Als we ouder worden moeten we stappen terug doen. Dan kunnen we bepaalde dingen niet meer doen en we dragen dit over aan een volgende generatie. Dit is een stukje afscheid nemen wat pijn doet. Die mooie berg, nee die kan ik niet meer beklimmen. Een kerkdienst bezoeken kost ons teveel inspanning. Soms ervaren we dit als een stukje rouw. Maar toch mogen we weten: onze God is machtig, Hij is de Almachtige! Hij weet van onze zorgen en moeiten. Hij kan een nieuwe weg openen. Er wacht een andere taak op ons.

Het aanvaarden van de ouderdom kan ook door

andere mensen opgemerkt worden. Zoals iemand eens tegen me zei: 'Ik ben milder geworden, oordeel niet snel. Daarom komen mensen waarschijnlijk naar me toe en durven open en eerlijk over zichzelf te spreken. Want ik probeer naar hen te luisteren'. En als u dan ook nog kunt getuigen over wat God voor u betekent, dan bent u zéér nuttig. Maar het kan ook zijn dat u merkt dat uw krachten afnemen maar u ontdekt geen nieuwe taak voor uzelf. Wat dan?

In de Bijbel kunnen we lezen: in de stokouden is de wijsheid, en in de langheid der dagen het verstand (Job 12:12). Uw levenservaring kan jongere generaties van nut zijn. In Psalm 66 zingt de dichter: komt, luistert toe, gij Godgezinden, Gij die den Heer' van harte vreest, hoort, wat mij God deed ondervinden; wat Hij gedaan heeft aan mijn geest. En als u hierover niet durft te spreken met uw medemensen, met jongeren. Dan blijft altijd het gebed over, een zeer belangrijk iets. Uw taak in deze wereld is veranderd en zal nog meer veranderen. Maar u bent er nog niet klaar mee!

Ik wens u Gods kracht en wijsheid toe.

Marianne Tanis
Sommelsdijk

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr. Geref., Ede
Mevrouw W. Breederveld, PKN (hervormd), Goedereede
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr. Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Ds. J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr. Geref., Sommelsdijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

Kracht naar Kruis

JULI/AUGUSTUS 2013

70STE JAARGANG NO. 10

MEDITATIE

Psalm 121 in de nacht.

Ik ben op bezoek geweest bij een vriend van me. De meeste tijd is hij erg optimistisch, opgewekt en gelovig, een man die weet dat de Christus hem er altijd boven op helpt en houdt. Maar het slapen en rusten van zijn dagelijks werk bevat hem niet.

Een goeie vriend met een slechte slaap. Hij praat nog wat door en ik denk, Wat houdt een mens wakker? Wakkere mensen hebben slaap nodig anders gaan ze door de knieën. Ik zit hard op te denken want m'n vriend zegt, Precies. Je slaat spijkers met koppen. M'n knieën, m'n boten, m'n hoofd. Overdag merk ik het niet zo maar 's nachts houdt de pijn mij wakker. Ik heb de dokter er naar gevraagd maar die zei, Meneer, het is je oude dag. Oud? Dag? Dag hoor. Man, het zijn mij donkere nachten. Als ik stop met m'n werk en woord gaan m'n botten praten. Soms heb ik er genoeg van. Weet je, dan ik wacht op de Heere meer dan die op de morgen wachten. En ik spreek uit ervaring.

Zeg ik, Als de dokter er niets aan kan doen wat doe jij er dan aan? Niks, zegt m'n vriend dan alleen wat zingen in m'n gedachten wereld. Natuurlijk niet hard op want dan wordt m'n vrouw wakker en die heeft haar slaap ook hard nodig. Begrijp je wat ik bedoel? Ja, nu zie ik het ook zitten. Je komt tot rust maar je slaap is, met een zucht, het raam uitgevlucht.

Zingen. Ik heb al eens eerder over de muziek geschreven. "U ziek? Muziek!" Wat zing je dan? Ik zing de psalmen en gezangen die ik vroeger op school, in de kerk en thuis geleerd heb. Jong geleerd, oud gedaan. Psalm 121 komt vaak naar voren. Ieder heeft zo zijn eigen versje, weet je. Een vogeltje zingt zoals hij gebekt is. 'k Sla d'oogen naar t'gebergte heen Van waar ik dag en nacht Des Hoogsten bijstand wacht. Hij, Israel 's Wachter, sluimert niet; Geen kwaad zal u genaken.

Dat is ongerijmde taal uit 1956. Natuurlijk woont God niet in de bergen. De nieuwe berijming in het nieuwste liedboek (vroeger het Psalmboekje) zal het wel juist hebben. Toch even onthouden dat onze God, die nooit sluimert en nooit slaapt, toch bijstand geeft zelfs als ouderdom met gebreken komt. God heeft geen gebreken. Er

mag veel veranderen in ons landje, politiek, ethiek, muziek, kritiek, techniek, de nieuwe geloofsleer die niet altijd zo geloofswaardig is, maar God en Zijn Woord die veranderen niet. Het goede nieuws is dat er niets nieuws is. Christus blijft de goede Herder die altijd voor zijn schapen blijft zorgen.

Ik hef mijn ogen op naar de bergen, en ik vraag me af, Waar komt mijn hulp vandaan? Mijn hulp is van den HEERE, die de hemel en de aarde gemaakt heeft. Hij zal uw voet niet laten wankelen; uw Bewaarder zal niet sluimeren noch slapen. De HEERE is uw Bewaarder, de HEERE is uw Schaduw, aan uw rechterhand. De HEERE zal u bewaren van alle kwaad; uw ziel zal Hij bewaren. De HEERE zal uw uitgang en uw ingang bewaren, van nu aan tot in der eeuwigheid.

Ineens word ik wakker en ik denk terug aan de laatste eere dienst in onze kerk in Loosduinen in Maart 1956. De gemeente zong deze Psalm, De Heer zal u steeds gadeslaan, Opdat Hij in gevaar Uw ziel voor ramp bewaar; De Heer, t'zij g'in of uit moogt gaan, En waar g'u heen moogt spoeden, zal eeuwig u behoeden.

Ben ik even blij dat ik met m'n vriend gesproken heeft. M'n knieën, m'n botten, m'n hoofd. Overdag merk ik het niet zo maar 's nachts houdt de pijn mij wakker. Als ik stop met m'n werk en woord gaan m'n botten praten. Ik dacht, vergaan is mijn kracht, vervlogen mijn hoop op de Here. Laat je botten maar praten. Met de Bijbel kunnen wij zeggen, Toch zal ik hopen. Het zijn de gunstbewijzen van de Heere Jezus, dat wij niet omgekomen zijn. Want zijn barmhartigheden houden

INHOUDSOPGAVE

Dit nummer is bestemd voor de zogenaamde vakantiemaanden: juli en augustus. Het is tevens het laatste nummer van deze jaargang. DV in september verschijnt dan het eerste nummer van de nieuwe jaargang.

In dit blad treft u de bekende rubrieken aan evenals een boeiende boekbespreking van Victoria.

De redactie wenst u allen onder Gods Zegen goede maanden toe!

Eindredacteur

ds. J. Oosterbroek

niet op; elke morgen zijn zij nieuw. Mijn ziel zegt, Mijn deel is de Heere, daarom zal ik op Hem hopen. Deze opgewekte woorden komen uit de klaagliederen van Jeremia.

Blijf maar zingen in je donkere nacht, zachtjes anders worden de mensen wakker (?), hard op zingen met volle borst, Hoop op den Heer gij vromen, is Israel in nood, er zal verlossing komen, zijn goedheid is zeer groot. Slaap maar lekker en blijf wakker in het licht van het Woord van God. Mijn hulp is van den HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft. De Heere zal mij bewaren van alle kwaad.

Rev. Wieger de Jong
Canada

VAN HET BESTUUR

Onze secretaris, die tevens eindredacteur is van ons blad "Kracht naar Kruis", moest een ingrijpende operatie ondergaan waarbij zijn rechteronderbeen is afgezet. Ds. Oosterbroek verblijft nu in het ziekenhuis te Almelo en als alles goed gaat moet hij binnenkort naar Zwolle voor revalidatie. Wel wil hij zoveel mogelijk ons blad blijven verzorgen. We bidden hem en zijn vrouw, die ook ernstig ziek is, de genade en de kracht van de Heere toe. Wilt u ds. Oosterbroek en zijn vrouw ook in uw gebeden gedenken?

Namens het bestuur van
"Kracht naar Kruis",
ds. J. Willemsen

Wilhelmus van Nassouwe

Ben ick van Duytschen bloet,
Den Vaderlant getrouwe
Blyf ick tot in den doot:
Een Prince van Oraengien
Ben ick vrij onverveert,
Den Coninck van Hispaengien
Heb ick altijt gheeert.

Mijn Schilt ende betrouwen

Sijt ghy, o Godt mijn Heer,
Op u soo wil ick bouwen
Verlaet mij nimmermeer:
Dat ick doch vroom mach blijven
V dienaer taller stontd,
Die Tyranny verdrijven,
Die my mijn hert doorwondt.

GELUKKIG IS HET LAND

Gelukkig is het land,
dat God de Heer' beschermt,
als daar met moord en brand
de vijand rondom zwermt,
en dat, men meent, hij zal
't schier overwinnen al:
dat dan, dat dan, dat dan
hij zelf komt tot den val.

2

Gedankt moet zijn de Heer'
de God, Die eeuwig leeft,
dat Hij ons t' zijner eer
deez' overwinning geeft.
Wat wonder heeft de kracht
des Heeren al gewrocht!
O Heer', o Heer', o Heer',
hoe groot is Uwe macht!

BELIJDEN EN BELEVEN

ZIEKENTROOST (L)

Wij zijn bezig de grote lijn van de Ziekentroost te volgen; een boekje uit 1571, geschreven door ds. Cornelis van Hille. U vindt dit geschrift afgedrukt achter in uw oude psalmboekje. De Ziekentroost wil een korte onderwijzing zijn in het ware geloof en in de weg der zaligheid, om gewillig te sterven.

Wij zijn inmiddels toegekomen aan de behandeling van het heilsfeit dat nog komen gaat: Christus zal terug komen. Wij verwachten Zijn wederkomst op de wolken des hemels. Aan de hand van getallenreeksen uit de Openbaring is getracht die dag te berekenen. Niemand echter van ons stervelingen is het gegeven de tijden en de gelegenheden te weten dan de Vader alleen. Voor ons geldt een andere vraag of wij bereid en in staat zijn die komende Christus te ontmoeten, want dat Hij komt staat vast: Hij komt, Hij komt om de aarde te richten en de wereld in rechtmatigheid, zingt Psalm 98.

Voor ons geldt de vraag of wij Hem zonder verschrikken zullen kunnen ontmoeten. Er zijn genoeg mensen die oppervlakkig over die vraag heen leven. Ze leefden netjes, gaven ieder het zijne. Ze leefden niet in uitbrekende zonden en verrichten trouw hun werk. Ze waren een goede vader of moeder voor hun kinderen en fijne grootouders voor hun kleinkinderen. Heimelijk hopen ze dat het met hen wel goed zal aflopen. Toch kunnen wij met ons goede gedrag – hoe mooi en belangrijk dat ook is voor onszelf en voor onze omgeving – de eeuwigheid niet aandoen. Eigengerechtigheid zal ons in die grote Dag niet baten. Alleen de gerechtigheid van Christus redt van de dood..

Het is de apostel Paulus geweest die daar in zijn brieven aan de gemeente van Thessalonika meerdere malen op gewezen heeft. In 1 Thess 5: 1 en 2 wijst hij hen op het onverwachte van de wederkomst van Christus. Hij zal komen als een dief in de nacht. In dit verband wijst Paulus op de ongelovigen en waarschuwt hij hen. Zij leven immers voort in zorgeloosheid. Ze redeneren: *Het is vrede en zonder gevaar*. Dan echter zal een haastig verderf hen overvallen. Ze lijken op een zwangere vrouw, die haar toestand niet in acht neemt en in de tijd van haar zwangerschap overal heen gaat, maar onderweg plotseling wordt overvallen door weeën, toch nog onverwacht!

Geldt die oproep tot waakzaamheid ook u niet die de HEERE kent? Blijvende noodzaak waakzaam te blijven. Dat kan niet zonder het gebed. Ook de wijze bruiloftsmeisjes vielen net als de dwaze meisjes in slaap. Ook in de kruiken van de wijzen ontbrak het aan olie, dat betekent niets minder dan het werk van de Heilige Geest. Nu is het Pinksteren geweest en de Geest is uitgestort op alle vlees!

Ons aller gebed blijve, ook met het oog op de wederkomst des Heeren:

Psalm 119:3 en 86

3 Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest!

Mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken!

'k Hield dan Uw wet, dan leefd' ik onbevreesd;

Dan zou geen schaamt' mijn aangezicht bedekken,

Wanneer ik steeds opmerkend waar' geweest,

Hoe Uw geboôn mij tot Uw liefde wekken.

86 Dan vloeit mijn mond steeds over van Uw eer,

Gelijk een bron zich uitstort op de velden. Wanneer ik door Uw Geest Uw wetten leer,

Dan zal mijn tong Uw redenen vermelden;

Want Uw geboôn zijn waarlijk recht,

o Heer';

Gij zult de vlijt van die U zoekt, vergelden.

Havelterberg
ds. J. Oosterbroek

DRAAGT ELKANDERS LASTEN

Beste lezer,

De zomer staat voor de deur. Ook nu een puzzel en namen met adressen waar u een kaartje naar kunt sturen. Deze keer een doorstreeppuzzel, met allemaal plaatsnamen die genoemd worden in de Handelingen der Apostelen. De Apostelen hebben heel veel plaatsen en landstreken aangedaan om het Evangelie te verkondigen.

Paulus

*Bewondering heb ik voor Paulus
die zo gedreven was te spreken
in onbekende steden, op grote pleinen
in vurige betogen vol geestdrift en gloed
in openheid en zwakheid, oprecht en vol moed
en dan de brieven die hij schreef
met die innemende openingszinnen,
de liefde van God die daaruit spreekt.*

*Soms vul ik in gedachten
mijn eigen plaatsnaam in
en voor de mensen die hij noemt
namen van ons gezin.
Dan komt wat hij wil zeggen
onnoemelijk dichtbij,
zijn die verzonden brieven
die dag bestemd voor mij.*

Coby Poelman-Duisterwinkel.

VERJAARDAGSKALENDER

11 juli	Mevr. V. Visserman-Boes, 'Hof van Smeden', Kamer 323, 8301 XG Emmeloord
20 juli	Mevr. C. Vermeulen, Oostelijk Bolwerk 148, Fl.B., 4531 GW Terneuzen
30 juli	Carla Thoen, Fresiastraat 1, 2685 XJ Poeldijk
11 augustus	Mevr. W.J. Kannegieter, Donker Curtiusstraat 20, 9602 PN Hoogezand
22 augustus	Mevr. H. Zandbergen, Churchillstraat 67, 7681 XS Vroomshoop

BRIEVENBUS

Mevr. A.J. van Dijk, Mombassaplaats 308,
3067 GZ Rotterdam
Aleida Jansen, Kooikerweg 263,
3069 WP Rotterdam-Zevenkamp
Harmke Meijer, De Borg, Platinalaan 279,
9743 GN Groningen

PUZZELHOEK

U kunt punten blijven verdienen door het insturen van de juiste oplossing van de puzzel. Als u 150 bij elkaar heeft verdient ontvangt u een attentie!

Deze keer vormt de oplossing 3 plaatsen die genoemd worden in de Handelingen der apostelen. U kunt de oplossing insturen voor 1 augustus.

F	P	K	O	R	I	N	T	H	E	A	M
R	A	N	M	U	I	N	O	K	I	A	A
Y	F	S	S	S	B	E	E	N	A	N	C
G	O	P	A	E	E	I	O	T	E	T	E
I	S	O	R	M	C	L	A	Y	J	I	D
E	R	E	O	I	O	R	E	R	A	O	O
T	A	R	N	P	S	T	E	U	H	C	N
O	L	E	P	E	E	N	H	S	C	H	I
E	F	A	N	L	E	R	E	R	A	I	E
I	P	P	I	L	I	F	G	I	A	E	E
S	S	M	Y	R	E	J	O	E	P	C	P
Y	E	T	D	Z	A	T	H	E	N	E	E
M	I	E	E	D	A	M	A	S	C	U	S
M	R	B	E	T	H	Y	A	T	I	R	A
C	Y	P	R	U	S	L	Y	S	T	R	E

Achaje
Antiochie
Appolonia
Athene
Berea
Cyprus
Damascus
Efeze
Fenicie
Filippi
Frygie
Ikonium
Korinthe
Lystre
Macedonie

Milete
Mitylene
Mysie
Pafos
Perge
Rome
Samaria
Samothece
Saron
Seleucie
Tarsen
Thyatira
Troas
Tyrus

De letters die over blijven vormen nog 3 namen van plaatsen die te vinden zijn in de Handelingen der Apostelen.

De oplossingen van de juni-puzzel zijn:
1-walvis/2-spinnekop/3-bloedzuiger/4-mier/5-ooievaar/6-paard/7-ezel/8-leeuw/9-konijnen/10-vossen/11-mus, zwaluw/12-sprinkhaan/13-koe/14-leviathan/15-musjes/16-duif/17-paard/18-kwak-kels/19-steenuil/20-herten.

Met vriendelijke groet,
Willeke Breederveld
Capellerij 3
3252 CG GOEDEREDE
telefoon: 0187-492281
email: wbreederveld@solcon.nl

"De Kruis-munt des levens"

Vele munten gaan door onze handen,
In binnen maar ook in buiten landen,
Onze gulden had maar een beperkt gebied,
Terwijl de euro ver over grenzen schiet,
De euro, het is zoeken voor vele mensen,
Want ook zijn waarde heeft weer grenzen,
Voor ons mensen van nodig levenswaarde,
Toen deze munt zich glanzend openbaarde,
De glans verdwijnt bij het gebruik in het leven,
Hij wordt ontvangen en ook weer uitgegeven,
Waardevast is er maar één ontvangende munt,
De "Kruis-munt des levens" een ieder gegund,
Op Golgotha werd deze ware munt geslagen,
Toen Jezus onze zonden weg ging dragen,
Deze Kruismunt door God zelf uitgegeven,
Is waardevast voor heel ons verdere leven,
Hij wordt eeuwig bewaard in Gods Woord,
Opdat een ieder ziet en ook steeds hoort,
Dat deze Kruismunt niet veranderen zal,
Nog op hoge bergen en in geen enkel dal,
Het Woord geeft deze munt een vergezicht,
Als de mens zijn dagelijks leven hier op richt,
Pasen geeft de KRUIS – MUNT grote waarde,
Omdat Jezus zich na de dood weer openbaarde,
Hij verrees vanuit een zichtbaar graf alleen,
Het graf niet waarde vast ook niet de steen,
De Kruismunt waarvan Jezus Christus deelt,
Is waarde vast, ook waar gebroken liefde heelt.

G.J.Gijlers, ontvangen van een lezer van ons blad die tevens dichter is.

OBADJA: DE HEERE GAAT AF REKENEN!

Mag ik beginnen met mij voor te stellen? Dienaar van de HEERE - dat betekent mijn naam. Iets bijzonders? Ach nee, vóór mij zijn er tal van anderen geweest die zo heetten. Denkt u maar aan die hofmaarschalk van koning Achab die honderd profeten van de HEERE liet onderduiken om ze te beschermen tegen de moordzucht van Izebel en ervoor zorgde dat al die mannen te eten en te drinken hadden. Het is een hele eer naar zo iemand te zijn genoemd. Maar afgezien daarvan, dienaar van de HEERE te mogen zijn is een geweldig voorrecht!

Maar een nog veel groter voorrecht is het dat de HEERE ons laat merken dat Hij ons niet vergeeten is na alles wat ons volk overkomen is. Om maar meteen met de deur in huis te vallen: Jeruzalem ligt in puin, ons koninkrijk Juda is bezet gebied geworden, onze koning Zedekia met vele anderen naar Babel gedeporteerd en alleen de armsten van ons volk zijn in ons land achtergebleven. Ik weet het: we hebben het allemaal aan onszelf te danken. Want aan afgoderij in allerlei vormen heeft ons volk zich bezondigd, jaren en jaren lang. De HEERE heeft ons vaak en ernstig gewaarschuwd door zijn dienaar Jeremia, maar die werd genegeerd, veracht, bespot en tenslotte in de gevangenis gegooid - alleen omdat hij Gods Woord verkondigde, actueel en concreet. Het geduld van de HEERE was tenslotte op. En toen kwam het oordeel. Ook de tempel, waar God woonde temidden van zijn volk, is verwoest. Nu is het uit, heb ik wel gedacht...

Waren er dan om ons heen geen volken die ons konden bij staan in de nood? Nee, het was nog veel erger. De Edomieten, die ons als broedervolk te hulp hadden kunnen komen, maakten gebruik van de gelegenheid om ons nog meer ellende te bezorgen. We stammen wel allemaal af van Abraham en Izak, maar dat hebben de nazaten van Ezau kennelijk vergeten, zo intens gemeen als zij ons behandeld hebben. Leedvermaak hadden ze over ons. Als handlangers van onze vijanden leverden ze onze vluchtende landgenoten over aan de Babyloniërs. Ze plunderden en moordden. Dieptreurig is het. Van je familie moet je het maar hebben! Ik heb me wel afgevraagd of de HEERE dat kon toelaten. Zou Edom zich alsnog op ons hebben willen wreken omdat zo'n tachtig jaar geleden onze koning Amasia de Edomieten heeft verslagen toen ze in het Zoutdal bij Berseba ons grondgebied binnenvielen? Sindsdien is er nog wel eens oorlog geweest met Edom, maar dat

waren militaire operaties. Hebben daarvoor nu weerloze burgers moeten boeten? Was dit Gods wil?

Op die vraag heb ik antwoord gekregen. De HEERE heeft mij laten zien wat Hij vindt van het optreden van de Edomieten. En ik heb dat mogen doorgeven aan het armzalige restant van ons volk, als dienaar van onze God. Meteen al aan het begin heeft Hij ons laten weten: Edom zal zwaar gestraft worden voor wat het ons aangedaan heeft. Andere volken zullen ten strijde trekken tegen de Edomieten. Wie naar het zwaard grijpen zullen zelf omkomen door het zwaard. Al lijkt het er soms niet op, Gods gerechtigheid is zijn antwoord op menselijk onrecht.

Wat de Edomieten in de eerste plaats wordt voorgehouden is dat zij in hun arrogantie menen voor iedereen veilig te zijn. Toegegeven: hun woongebied in het ruwe bergland is niet zo gemakkelijk te veroveren, en heel geschikt voor een guerrilla; vanuit grotten en rotskloven kan men indringers heel makkelijk de baas. Maar tegen onze God kunnen ook de Edomieten niet op. Als Hij in het duister van de nacht agressieve rovers tegen hen in actie laat komen zijn ze machteloos. Ze worden zelfs van onbereikbaar hoge plekken weggeplukt. En alles wat ze bezitten zal hun tegenstanders in handen vallen, zoals druivenlezers ook de laatste vruchten meenemen. En de bondgenoten op wie ze meenden te kunnen vertrouwen zullen zich tegen hen keren en hen meedogenloos verraden.

Dan zal blijken dat Edoms wijze raadslieden geen raad weten en de situatie verkeerd hebben ingeschat. Onvervaard helden zullen machteloos staan wanneer alle weerbare mannen neergesabeld zullen worden. Dat zal de wraak van de HEERE zijn als antwoord op Edoms meedogenloos optreden tegen zijn broedervolk Jakob. Want de HEERE heeft terdege gezien hoe Edom zich vrolijk maakte over de ellende van Juda, lachte over de rampspoed die Gods volk heeft getroffen en meedeed met de plundersaars die de stad van God leegroofden. Er komt een dag waarop Hij gaat afrekenen met alle volken die zich aan zijn volk hebben vergrepen. En Hij zal loon naar werken geven en hen voorgoed wegvagen.

Zal Hij het hierbij laten? Nee, want er is toekomst voor allen die tot Gods volk behoren. Juda's ballingen zullen terugkeren, waarheen ze ook weggevoerd waren. Opnieuw zal de HEERE de Sion verkiezen als zijn woonplaats temidden

van zijn volk. Het land van Gods belofte zal weer in zijn geheel bewoond worden als de altijd-durende erfenis voor Gods volk.

Wanneer ik naar de puinhopen van Jeruzalem zie kan ik het bijna niet geloven. Maar ik weet zeker dat we op de door de HEERE gegeven beloften kunnen vertrouwen. Mensen kunnen het ons heel moeilijk maken, en dat hebben ze ook gedaan; de Babyloniërs en ook de Edomieten. Maar ik mag mijn volk, nee Gods volk, bemoedigen met de verzekering: het koningschap is aan de HEERE! Hij heeft het laatste woord!

ds. J. Winter
Rijswijk Z.-H.

BOEKBESPREKING

Lekker Landschap, geschreven door Michiel Bussink.

Het is een vreugde iets over dit boek te schrijven. Ik vind dit boek namelijk een grote aanwinst. Michiel Bussink is schrijver, journalist en voedingsexpert.

Wat vroeger vanzelfsprekend was, eten van alles wat in de natuur aanwezig was, is dat nu helemaal niet meer. Veel mensen in Nederland (in Frankrijk of Italië is het een ander verhaal, daar is het heel gewoon gebleven, om als gezin kastanjes te rapen, of paddestoelen te plukken.) weten niet meer hoe bloemen, kruiden en bomen heten, laat staan waar ze voor gebruikt kunnen worden. Michiel Bussink neemt ons mee het bos in en het veld op en legt uit wat wat is en wat voor lekkers je ervan kan maken. Het is een greep uit de immense hoeveelheid wilde planten en vruchten. Hij heeft gekozen voor de producten waar hij zelf ervaring mee heeft en die hij zelf lekker vindt.

Het was vooral in de zeventiger jaren een trend om onkruid en bloemen in de berm bijvoorbeeld, zoveel mogelijk uit te roeien. Gelukkig is dat veranderd en is er meer aandacht voor groen en de belangrijke functie ervan voor mens en dier.

Bij het uitroeien werd over het hoofd gezien dat die bloemen en onkruid niet alleen mooi, maar ook lekker en gezond zijn.

In eigen tuin hebben mensen soms ook een hekel aan onkruid. Als het de tuin overwoekert kan het een probleem worden omdat het bijvoorbeeld andere planten verstikt. Sommig onkruid is heel moeilijk weg te krijgen. Het is

BEVRIJDINGSDAG

*Zie ons ootmoedig tot U naad'ren,
O God, zo eind'loos goed en groot,
Gij waart de God van onze vaad'ren,
Gij waart hun Redder in de nood.
Wanneer wij zien op 't voorgeslacht,
Blijkt ons Uw liefd' en macht.
God, zou ons hart het ooit vergeten
wat Gij voor onze vaad'ren deed,
toen tirannie het vrij geweten
met al de macht der aard' bestreed,
en 't enig uitzicht in de nood
op U was en Uw almacht groot?*

*Gij, der vaad'ren vast vertrouwen,
hun hulp en toevlucht in 't gevaar
dit land is nergens te aanschouwen,
of Uwe almacht toont zich daar;
geheel het oude Nederland
was steeds een wonder van Uw hand.*

Rhijnvis Feith (1753- 1824).

weer eens een bewijs van hoe sterk de natuur is. Er staat een uitspraak in het boek: "If you can't beat them, eat them". Oftwel: Als je ze niet kan verslaan, eet ze op. Een mooi voorbeeld hiervan is zevenblad. In de Middeleeuwen werd het speciaal gekweekt! In Scandinavië en Rusland is het een gewoon en veel gebruikt ingrediënt van allerlei gerechten. Als u zevenblad niet in de tuin wilt, pluk het en maak het klaar zoals spinazie, met een gebakken uitje en wat knoflook. Een gratis, heel gezonde groente.

Mensen nemen kruidensupplementen voor hun gezondheid of kopen brandnetelthee in zakjes, terwijl het overal te vinden is. De topjes van brandnetels zitten vol vitamines en mineralen. Zo kunt u er zelf thee van maken. Vers is gezonder dan gedroogd en het kost u niets behalve de energie van het plukken. Maar is iets niet veel lekkerder als het zelf gemaakt is? U heeft ook vast herinneringen aan hoe uw moeder jam maakte van bramen of frambozen. U weet misschien zelfs nog hoe het rook.

Hoe komt het dat we zover van de natuur zijn afgeraakt? Onwetendheid zorgt voor onverschilligheid. Als je weet hoe waardevol iets is ga je er zorgvuldig mee om. En zijn we het niet verplicht aan de schepping, de schepping waar niets aan ontbreekt, om daar heel zorgvuldig mee om te gaan? Zodat we met elkaar blijvend

kunnen genieten van al wat groeit en bloeit. Als kinderen vroeg de waarde leren kennen van alles om hen heen zullen ze er later met plezier gebruik van maken en die kennis ook weer doorgeven.

Gelukkig zijn er steeds meer mensen die ons proberen terug te brengen. Dat is niet alleen fijn, maar ook noodzakelijk. Dit boek draagt daar krachtig toe bij!

Tot slot een recept van brandnetelsoep uit het boek:

Pluk met handschoenen (of met een plasticzak om uw hand) 500 gram brandneteltoppen. Hak ze in stukken en smoor ze een kwartier met ui en knoflook. Roer een dl melk door twee eetlepels bloem en giet het papje bij de brandnetels. Als u geleidelijk groentebouillon toevoegt ontstaat er een gebonden soep. Nog even laten pruttelen en op smaak brengen met nootmuskaat en geraspte oude kaas.

Lekker Landschap
schrijver: Michiel Bussink
ISBN 90 76661 12 X
prijs: €14,95

Victoria

DE VOLKEREN IN GODS HEILSLICHT

“Een licht tot verlichting der heidenen...” (Lucas 2: 30-32)

Deze meditatie neemt ons een ogenblik mee terug naar Lucas 2. We treffen daar Simeon aan in de tempel. Hij staat met het Kind Jezus in zijn armen. Die heilige ontmoeting maakt zijn tong los en Simeon prijst God. In allerlei toonaarden spreekt hij goed van God. Het is lofprijzing. Hij zingt van de vervulling van Gods belofte en krijgt een profetisch vergezicht. Juist na Pinksteren is het voor ons van groot belang, dat we oog krijgen en houden voor de lange lijnen van het handelen van God in Christus door de Heilige Geest.

De vervulde belofte

Simeon belijdt allereerst tegenover God, dat hij nu bereid is om te sterven. God heeft immers Zelf Zijn beloftewoord vervuld. Simeon kan nu in de volle vrede afscheid nemen van het leven. De verwachting en het hopen op het Woord is niet beschaamd. De vervulling van de belofte van God mag hij nu in zijn armen sluiten. Hij belijdt wat hij ziet in Jezus: ‘want mijn ogen hebben

Uw zaligheid gezien’ vers 30a). Die zaligheid, die redding of dat behoud ligt nu in zijn armen. In Jezus heeft God de beloofde Redder in de wereld gezonden. Simeon staat oog in oog met dat grote heil van God en is daarover diep verwonderd! Let erop dat Simeon niet allereerst spreekt over zijn eigen redding, maar over Gods reddend handelen door middel van dat Kind, dat nu in zijn armen ligt. Hier hebben de aartsvaders naar uitgezien. Hier hebben de profeten van geprofeeteerd. Dit is het grote concentratiepunt van heil in deze van God afgevalen wereld. De geboorte van Jezus is immers geen mooi religieus idee. We hebben geen verfijnde romantiek die onze zinnen streelt. Maar deze geboorte is werkelijk heil, zaligheid, door God bereid.

Simeons vergezicht

Je zou zeggen: Simeon kan zijn ogen bijna niet geloven als hij daar staat met dat Kind. Maar het is toch waar: in zijn armen ligt de Redder der wereld. Van nu af aan wordt alles beslissend anders. Die lijnen naar de wereld zien we vooral na Pasen en Pinksteren doorlopen. Rond Kerst zit dat grote heil er al in. Simeon mag al heel ver kijken met het Kind in zijn armen. Die ruimte en rijkdom van het heil klinkt ook in Lucas 2 vers 31 door. God heeft dat heil bereid, gereed gemaakt en bewerkt ‘voor het aangezicht van alle volken’. Daar worden de grenzen tussen het volk Israël en de heidenvolken doorbroken. In Jezus’ komst is in vervulling gegaan wat God reeds aan Abraham bij zijn roeping had beloofd: ‘en in u zullen alle geslachten van het aardrijk gezegend worden.’ (Genesis 12: 3b). De volkeren komen door het Kind in de lichtkring van het heil te staan. Simeon ontdekt zoveel in dat Kind. Hij noemt het dan ook: ‘Een licht tot verlichting der heidenen...’. De openbaring van het heil raakt ook hen. Het is feest, omdat ‘het Licht der wereld’ verschenen is. Het licht van het evangelie mag van nu af aan de volken beschijnen. De duisternis van ongeloof moet wijken. Deze Redder is ook gegeven ‘tot een Licht der heidenen’ (naar Jesaja 42 vers 6b; Jesaja 49 de verzen 6b en 9). Dat Licht mag nu schijnen tot aan het einde van de aarde!

Ons missionair perspectief

Die boodschap van het heil voor de volken omrankt het hele Lucasevangelie en ook het boek Handelingen. We hebben hier te doen met een kernzaak die een machtig perspectief biedt. De lijnen lopen door van Lucas 2 de verzen 30 tot en met 32 via Lucas 24 vers 47 naar Handelingen 1 vers 8. Handelingen laat zien hoe het licht van het evangelie de volkeren is gaan beschijnen. Dat lijkt allemaal gewoon, maar beseffen wij nog het wonder van God?

Het evangelie van Gods verlossend handelen in Jezus is eeuwen geleden ook in deze Lage Landen bij de zee gekomen. Mensen die de boodschap niet voor zichzelf konden houden, lieten zich inschakelen en trokken er op uit. Echt het Licht zien, is erdoor geraakt worden en de boodschap doorgeven en voorleven. 'Delen met velen' is van groot belang juist in onze samenleving waar 'de wereld' heel dichtbij is. Zo mogen we door de Geest van Pinksteren iets weerspiegelen van wat God in Jezus heeft gegeven. Zijn liefde dringt ons om getuige te zijn van de kracht die er ligt in het bloed van het Lam, dat onze zonden op zich nam. Wandelen in het licht met Hem brengt ook lijden met zich mee, maar we gaan die weg niet alleen. We mogen onze Heiland volgen en zo wenkt de heerlijkheid van het eeuwige licht en leven.

HEERE JEZUS, ALS EEN LICHT ZIJT GIJ!

*Heere Jezus, als een licht zijt Gij
gekomen in de nacht,
ons meer nog dan de dood nabij,
 vertroostend, ongedacht.*

*Als Gij niet was ons licht geweest
dan was er slechts verdriet,
een wond die schrijnt en niet geneest,
een ongezongen lied.*

*Niet elk gebed wordt zo verhoord
als ieder dat wel wil;
wij gaan met Uw beloften voort,
Uw toekomst maakt ons stil.*

*Niet iedereen begrijpt waarom
ons lichaam moet vergaan –
het kiemt als zaad en komt weerom
als Gij het op doet staan.*

*Er is geen leven zonder zin,
de dood is maar een poort,
geen einde, maar een nieuw begin
van vreugde, ongestoord.*

*Kom, Heiland, in die laatste nacht
van dodelijke pijn
en laat ons eenmaal thuisgebracht,
voorgoed genezen zijn!*

*Eens staan wij dan weer oog in oog,
wij zien elkaars gezicht
en zingen samen, hemelhoog
Goddank – Hij is ons licht!*

A F Troost uit "BEDELEN OM LICHT", uitg
Boekencentrum, Den Haag, 1981.

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland
Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr.Geref., Havelterberg
Dhr. E. de Jong, penningmeester, PKN (gereformeerd), Den Haag
Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Bisschopsbergweg 29, 7974 HC Havelterberg,
tel. 0521-514098, mob. tel. 06 27114366. Tevens adres voor kopij.
e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr. Geref., Ede
Mevrouw W. Breederveld, PKN (hervormd), Goedereede
Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kortgene
Rev. W. de Jong, Chr. Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Ds. M. van der Linden, PKN (hervormd), Soest
Ds. J. P. Strietman, PKN (gereformeerd), Kollumerzwaag
Ds. L.C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld
Mevrouw M. A. Tanis, Chr. Geref., Sommelsdijk
Ds. J. Winter, PKN (gereformeerd), Rijswijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand
(10 maanden van het jaar);
alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen;
de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar;
het gironummer is 938939 ten name van Stichting
"Kracht naar Kruis", te Den Haag;
opgave nieuwe abonnees, adreswijzigingen enz. aan:
abonnementen KNK, Meppelweg 497, 2544 AM Den Haag of per
e-mailadres: abonnementen@krachtnaarkruis.nl
alle informatie over KNK vindt U in onze website
www.krachtnaarkruis.nl

ONZE FINANCIEN

Bericht van de penningmeester:

Afgelopen maand zijn we met vakantie naar Canada geweest. Eerst met de camper naar het noordoosten (Quebec) en daarna naar mijn oudste broer Rev.Wieger de Jong, u welbekend, in Straffordville.Het weerzien was bijzonder.

In de zomermaanden is er voor de penningmeester weinig werk. Van diaconieën en kerken is aan giften ontvangen € 289,85

Hartelijk dank.

Den Haag, 4 juli 2013.
Enno de Jong
Penningmeester.

